CYAN BLACK

საქართველოს რესპუბლიკა

სამშაბათი, 2 ნოემბერი, 2004 წელი. №254 (4983) * გაზეთი დაარსებულია 1918 წელს, * ფასი 50 თეთრი

იმისთანა წმინდა საქმეში, როგორიც ბეჭდვური სიტყვაა, ტყუილებით და ჭორებით ბურთის გატანა ყველა უკადრისობაზე უსაძაგლესია.

◎ მოვლენის წინ

ამერიკული არჩევნების რუსული ხედვა და... რეალობა

ანუ თურმე რა ეშველებოდა ამერიკის შეერთებულ შტატებს, „შემაკავშირებელი“ რუსეთი რომ არ არსებობდეს

ამერიკის შეერთებული შტატები პრეზიდენტის საგარეო-ლისთვის წინასაარჩევნო ბრძოლამ მოიცვა. მეპიარეთა გუნდები და კულისებსმიღმა მოქმედი ფინანსურ-სამრეწველო წრეები, რომლებიც დაჯგუფდნენ ჯორჯ ბუშისა და ჯონ კერის ირგვლივ, გაფთრებით იბრძვიან ამომრჩეველთა კეთილგანწყობილების მოსაპოვებლად. არჩევნების დღეს გადაწყდება, თუ რა გზას დაადგება ამერიკა მომავალში.

მიეცემა შემდგომი განვითარება ბუშისეულ გეზს, რომელიც მიზნად ისახავს ამერიკელთა ბატონობის დამყარებას მთელ მსოფლიოში? თუ მმართველი ელიტა, ბოლოს და ბოლოს, შეიგნებს, რომ ამ კურსმა, შესაძლოა, გამოიწვიოს ტრაგიკული შედეგები და აირჩევს სხვა გზას საგარეო პოლიტიკაში – ხელს აიღებს დიქტატსა და ძალადობაზე, აღარ შეუქმნის ძირის გამოთხრის საფრთხეს მსოფლიო სტაბილურობასა და უშიშროებას?

ეს რუსეთული გამოცემის – **„ლიტერატურნაია გაზეტას“** პოზიციაა. კოლაჟისათვის კი 1861 გამოქვეყნებული ამერიკული პოლიტიკური კარიკატურა გამოუყენებიათ.

ისემც ცხვირი დაგიმშვენდესო, – შეიძლება წამოგიდეს კიდეც ტექსტის წამკითხველსა და კოლაჟის დამნახველს. რუსეთის მისამართით, ცხადია.

მოდი და, ნუ გაგეცინება: რუსეთი უყიჟინებდეს ვინმეს დიქტაგსა და ძალადობაზე? საბჭოთა კავშირისდროინდელი ლამის ყველა დიქტატორული ტრადიციის შემნარჩუნებელი რუსეთი იყოს შემაკავშირებელ-გამაერთიანებელი, როგორც ამის დამტკიცება აღნიშნული პუბლიკაციისა და კოლაჟის ავტორებს სურთ?!

თუმცა კეთილ სურვილს, თუ იგი მართლაც კეთილად არის ჩაფიქრებული, ისევე როგორც ოცნებას, კაცი არ მოუკლავს.

ჩვენც ვიოცნებოთ, რომ მართლაც კუნთებზე ყურება დაივიწყოს და ჭეშმარიტი შემაკავშრებელ-გამაერთიანებელი გახდეს რუსეთი ჯერ თუნდაც თავის სახელმწიფოში და მერე – უახლოეს სამეზობლოშიც.

თუმცა ეს ძალიან შორეული, მეტისმეტად შორეული პერსპექტივისთვის გამიზნული ილუზიური ოცნებაა. ამერიკის შეერთებული შტატების მორიგი პრეზიდენტის არჩევნები კი – დღევანდელი რეალობა, რომლის შედეგებზეც მართლაც მნიშვნელოვანწილად არის დამოკიდებული მთელი მსოფლიოს ბედი.

ამის თაობაზე „ლიტერატურნაია გაზეტას“ პოზიციისგან რადიკალურად განსხვავდება „უოლ სტრიტ ჯორნელის“ გუშინდელი ნომრის პუბლიკაცია **„ბუშს მოულოდნელად გამოუჩნდნენ მომხრეები“**, რომელსაც ჩვენი გაზეთის მეორე გვერდზე გთავაზობთ.

ნომერში წაიკითხავთ:

რუსეთი საქართველოს ტერიტორიების ანექსიის გზას დაადგა

დღეს რუსეთი ქვეყნის ტერიტორიის მთლიანობაში უკვე მოიამრეს რუსეთის ყოფილი იმპერიის მთელ უზარმაზარ სივრცეს, რომელშიც ბუნებრივია საქართველოც შედის. ამ იმპერიის აღდგენა ქვეყნის პოლიტიკური კურსის პრიორიტეტულ მიმართულებად გამოცხადდა...

მე-3 გვ.

ბერძა ყაენი უნდა იყო, რუსთავი რომ დაანგრიო

ბოლო წლებში არაერთი ინვესტორი მოევლინა რუსთავის მეტალურგიულ კომბინატს აღმშენებლად, მაგრამ სინამდვილეში საწარმოს დამანგრეველი აღმოჩნდა.

იქნებ საწარმოს ბედი ამჯერად მაინც თავად რუსთაველებს ვანდოთ?!

მე-6 გვ.

◎ SOS!

როცა წამალი საწამლავია

გვინდა თქვენი გაზეთის მეშვეობით მკითხველებს ვაცნობოთ, რომ საქართველოს ფარმაცევტულ ბაზარზე მიმოიქცევა სამკურნალო საშუალებების ფალსიფიცირებული სერიები:

1. **ერითრომიცინი** 0,25, ამპები, №10, სერია 120303, მწარმოებელი AKO „Синтез“ ყურგანი;
2. **ბისეპტოლი** 480 მგ. №20, სერია 290303, მწარმოებელი „Pabianickie“ პოლონეთი;
3. **სუპრასტინი** 25 მგ. №20, ამპები, სერია 21741003, მწარმოებელი უნგრეთი, „ეგისი“;
4. **ლევომიცეტინი** 0,5 გ. №10, ამპები, სერია 17082002, მწარმოებელი „ტატქიმფარმპრეპარატი“, ქ. ყაზანი;
5. **რეტარპენი** 2 400 000 მგ. სერია 113261, მწარმოებელი „ბიოსემი“, ავსტრია;
6. **რეტაბოლილი** 50 მგ, 1 მლ, ზეთოვანი ხსნარი სერია A1A163A მწარმოებელი „გედეონ რიხტერი“, უნგრეთი.

თინათინ ტურაძელაძე,
წამლის სააგენტოს უფროსი.

◎ პრეზიდენტი

მიხეილ სააკაშვილი ანტიკორუფციული ღონისძიებების გამკაცრებას გეგმავს

საქართველოს პრეზიდენტი მიხეილ სააკაშვილი ქვეყანაში ანტიკორუფციული ღონისძიებების გამკაცრებას გეგმავს და იმედოვნებს, რომ ამ პროცესებში აქტიურ მონაწილეობას პარლამენტის 24 ოქტომბრის შუალედურ მაჟორიტარულ არჩევნებში გამარჯვებული დეპუტატებიც მიიღებენ.

სამგორის რაიონის დეპუტატ გიორგი ასანიძესთან, გორის დეპუტატ ჯუმბერ პაგაიშვილთან, დიდუბის რაიონის დეპუტატ თამაზ ჭეიშვილთან და ზესტაფონის დეპუტატ თეიმურაზ ცერცვაძესთან გუშინ გამართულ შეხვედრაზე, პრეზიდენტმა კიდევ ერთხელ აღნიშნა ანტიკორუფციული ღონისძიებების გამკაცრებისა და ქვეყანაში წესრიგის გაძლიერების აუცილებლობა.

მიხეილ სააკაშვილის განცხადებით, მას იმედი აქვს, რომ ახალი დეპუტატები, თავიანთ კოლეგებთან ერთად, ყველაფერს გააკეთებენ უმაღლეს საკანონმდებლო ორგანოში საქართველოს აღმასრულებელი ხელისუფლების ინიციატივების სათანადო მხარდაჭერის უზრუნველსაყოფად.

◎ ინფორმაცია

უზენაესში მოსამართლეებს ამცირებენ

საქართველოს უზენაესი სასამართლოს 36 მოსამართლე შესაძლოა უახლოეს ხანში სამსახურიდან დაითხოვონ და უფლებამოსილება ვადამდე ადრე შეუწყვიტონ.

აღნიშნული ღონისძიება მხოლოდ იმ შემთხვევაში განხორციელდება, თუ პარლამენტი „უზენაესი სასამართლოს შესახებ“ პრეზიდენტის საკანონმდებლო ინიციატივას მიიღებს.

პროექტის მიხედვით, შტატში მყოფი უზენაესი სასამართლოს მოსამართლეთა საერთო რაოდენობა 25 მოსამართლემდე შემცირდება, ხოლო უზენაესი სასამართლოს 205 თანამშრომლისგან შემდგარი აპარატი 40 პროცენტით შემცირდება.

პატრონთან – კონსულტაციისთვის?

გუშინ აფხაზეთის თვითაღიარებული რესპუბლიკის პრეზიდენტობის კანდიდატები რაულ ხაჯიმბა და სერგეი ბაღაფში მოსკოვში ჩავიდნენ. როგორც ვარაუდობენ, იქ მათ შორის შეიძლება გაიმართოს კონსულტაციები აფხაზეთის სიგუაცის სტაბილიზაციის თაობაზე.

„თბილგაზი“ ახალ ტარიფებს გვთავაზობს

კომპანია „თბილგაზი“ მოსახლეობას გაზიფიცირების ახალ ტარიფებს და ახალ მომსახურებას სთავაზობს.

საკუთარ სახლში ბუნებრივი აირის შეყვანის ნებისმიერ მსურველს უკვე შეუძლია ამის თაობაზე კომპანიას ტელეფონის საშუალებით აცნობოს, შესაბამისი ხარჯთაღრიცხვის მიღების შემდეგ, თანხა გადაიხადოს და „თბილგაზის“ მომხმარებელი გახდეს.

საცხოვრებელ ბინებში გაზის შეყვანა და მონტაჟი (გაზიფიცირებულ კორპუსებში) თბილისელებს 150 ლარი დაუჯდებათ. კერძო სახლების მფლობელებისთვის ეს მომსახურება 170 ლარი ეღირება. თუმცა, აღნიშნულ თანხას ყოველ გრძივ მეტრ მილზე 6 ლარი დაემატება. არაგაზიფიცირებულ კორპუსებში ბუნებრივი აირის შეყვანის ფასი ბინამდე მისაყვანი მილის სიგრძეზე იქნება დამოკიდებული. სხვადასხვა დიამეტრის მილის ღირებულება ოფიციალურად არის განსაზღვრული და მომხმარებელს შეუძლია ამის თაობაზე „თბილგაზში“ შეიტყოს.

ინტერ-პრესი.

◎ რას წერენ, რას ამბობენ ჩვენზე

„იმედი მაქვს, რომ საჯიმბას მომხრეები დაუოუმინდებიან“

ВРЕМЯ НОВОСТЕЙ
„ვრემია ნოვოსტეი“, 1 ნოემბერი.

თბილისში „ვრემია ნოვოსტეის“ საკუთარ კორესპონდენტთან მიხეილ ვიგნანსკისთან ინტერვიუში აფხაზეთში შექმნილი ვითარება განმარტა გავლენიანმა აფხაზმა პოლიტიკოსმა და ბიზნესმენმა ალექსანდრე ანქვაბმა, რომელიც სერგეი ბაღაფშის პრეზიდენტობის შემთხვევაში, პრემიერ-მინისტრის პოსტს დაიკავებს.

– ვლადისლავ არძინბამ განაცხადა, რომ დეკემბერში აფხაზეთში აუცილებლად უნდა გაიმართოს ახალი პრეზიდენტის არჩევნები.

– ამისთვის არანაირი სამართლებრივი საფუძველი არ არსებობს. უზენაესი სასამართლოს გადაწყვეტილება, რომელმაც დაამტკიცა სერგეი ბაღაფშის გამარჯვება, საბოლოოა. ყოველივე ის, რაც ამის შემდეგ მოხდა, – ვგულისხმობ რაულ ხაჯიმბას მომხრეების შეჭრას, ზემოქმედებას მოსამართლეზე, ხელახალი კენჭისყრის გამართვის შესახებ რაღაც ახალი გადაწყვეტილების გამოტანის მიზნით, – დანაშაულია. ისეთი შთაბეჭდილება იქმნება, თითქოს რაულ ხაჯიმბა ვალდებული იყო გაემარჯვა. ხომ შეიძლება ხვალ ვლადისლავ არძინბამ გამოსცეს ბრძანებულება იმის თაობაზე, რომ მზემ აღარ გამოანათოს?!

– როგორ განვითარდება სიტუაცია?

– ჩვენ კანონმორჩილი ადამიანები ვართ და აჩქარებას არ ვაპირებთ. არის კანონი, რომლის თანახმადაც ახალი პრეზიდენტის ინაუგურაცია უნდა გაიმართოს 6 დეკემბერს. მოვიქცევით ისე, რომ ყველაფერი კანონიერად იყოს. იმედი გვაქვს, რომ რაულ ხაჯიმბას მომხრეები თანდათანობით დაშშმინდებიან. ახლა ძალზე ბევრი რამ არის დამოკიდებული მის შგაბზე. სწორედ ამ შგაბის წარმოდგენილები, მისი ხელმძღვანელები იყვნენ უწესრიგობის მოთავეები, როცა მიიგანეს შგურში უზენაესი სასამართლოს შენობაზე.

– მაშასადამე, დადგება სერგეი ბაღაფშის ხანა?

– იურიდიულად ეს ხანა უკვე დაიწყო. უბრალოდ, ამჟამინდელი ხელმძღვანელები ვერ შელევიან თავიანთ ხელისუფლებას. ყოველივე ეს აბსურდული, ალოგიკურია.

– როგორ შეივსება ხელისუფლების ვაკუუმი 6 დეკემბრამდე?

– არის პრემიერი, არის მინისტრთა კაბინეტი.

– უკვე დაიწყეთ თქვენი მთავრობის ჩამოყალიბება?

– ჯერჯერობით არა. ჯერ ერთი, დრო საკმარისად არის, და მეორეც, ჩვენ ყველაფერი უნდა განვუმარგოთ ჩვენს მომხრეებს, რაათა ნაკლები ვნებათაღელვა იყოს.

◎ მხარე

„კუდა იდიოშ, საითკენა?“

რუსი სამხედრო-ფორმიანი მძღოლი იჯდა და ხმას არ იღებდა.

– სად მიდიხარ, ან საიდან მოდიხარ? – ახლა ქართულად დაეკითხა თემურ ზაუგაშვილი, შიდა ქართლის სამხარეო საფინანსო პოლიციის ოპერატიული მუშაკი. ის კი იჯდა კაბინაში და შეშინებულ თვალებს აქეთ-იქით აცეცებდა.

30 ოქტომბერს, ღღესაღ, ცხინვალიდან მომავალი სამხიდიანი „ზილ-131“ მარკის ავტომანქანა ტყვიავის საგუშაგოზე გააჩერეს. ძარაზე ტომრებში 5 000 კილოგრამი ფქვილი იდო, სამშვიდობოებს კი, ვინც ამ ავტომანქანის აცილებდა, არანაირი დოკუმენტი არ აღმოაჩნდათ. მიჰყვნენ ზეპირ განცხადებებს: ფქვილი მეჯვრისხევის ზემოთ ოსურ სოფელ ღრომში მიგვაქვს – ჰუმანიტარული დახმარებაოო.

გაირკვა, რომ ცხინვალიდან წამოსულთ ერედვის საგუშაგო არ გამოევლოთ, ანუ მიხვეულ-მოხვეული გზებით ჩამოსულიყვნენ ტყვიავამდე. სინამდვილეში კონტრაბანდული ტვირთი სად მიჰქონდათ, არავინ იცოდა. მანქანა გორის ტერმინალში მიიყვანეს.

ნებისმიერი ჯარისკაცი რომ გენერლობაზე ოცნებობს, არახალი ამბავია. ამ ჯარისკაცებმა კი კონტრაბანდულ ტვირთს რომ აცილებდნენ, საეჭვოა, გენერლობაზე იოცნებონ, თანაც ისეთზე, ცხინვალის სამშვიდობო ძალების გენერალი კულახმეტოვი რომაა. მეოთხე ღღეა, ტვირთი დაკავებულია, ჯარისკაცები გორის ტერმინალში ათენ-აღამებენ, გენერალი კულახმეტოვი კი, რომელიც გორიდან ცხინვალში 40 წუთის სავალზეა, მის მიერ განწირულ ჯარისკაცებს არ ეკარება, არ ექომაგება, თითქოს 5000 კილოგრამი კონტრაბანდული ფქვილის თაობაზე არაფერი იცის, ვერაფერს ხედავს, არაფერი ეყურება.

საინტერესოა, როდემდე?

გურამ პავლიაშვილი,
„სრ“ მიმომხილველი.

ინტერპანორამა

ამერიკის შეერთებული შტატების პრეზიდენტმა ჯორჯ ბუშმა გუშინ საქართველოს პრეზიდენტს მიხეილ სააკაშვილს გამოუგზავნა წერილი, რომლითაც მადლობა მოახსენა მას წინადადებისთვის ერაყში დამატებითი ბატალიონის გაგზავნის თაობაზე.

ამშ იმედგაცრუებულია უკრაინაში ჩატარებული არჩევნებით, რომელიც არ შეესაბამებოდა საერთაშორისო სტანდარტებს. მისი ადმინისტრაცია იმიარებს ეუთოს შეფასებას ამ არჩევნებთან დაკავშირებით. სახელპარტამენტში ხაზგასმით აღნიშნეს, რომ აშშ-ს სურს უკრაინა იხილოს „ევროპული თანამეგობრობის თავისუფალ, დამოუკიდებელ, დემოკრატიულ და აყვავებულ წევრად“.

ინტერპრესნიუსი

საქართველოს არქიტექტორთა კავშირის წევრებს

საქართველოს არქიტექტორთა შემოქმედებითი კავშირის წევრთა XXI საერთო კრება ჩაგარდება 2004 წლის 19 ნოემბერს ქ. თბილისში, საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის II (ქიმიური) კორპუსის საქმო დარბაზში, კოსტავას ქ. №69, სახელმწიფო ტელევიზიის შენობის წინ.

კრების მონაწილის მანდატები გაიცემა სპპ-ის ოფისში (დავით აღმაშენებლის გამშირი 89/24, III სართული), 15, 16, 17, 18 ნოემბერს 11-დან 17 საათამდე.

კრების მუშაობის დასაწყისი 11 საათზე.

რეგისტრაციის დასაწყისი 10 საათზე.

საერთო კრების დღის წესრიგი:

1. **სპპ-ის გამგეობის ანგარიში;**
2. **სპპ-ის სარევიზიო კომისიის ანგარიში;**
3. **სპპ-ის პროფესიული ეთიკის კოდექსის ახალი რედაქციის დამტკიცება;**
4. **არქიტექტორთა სერტიფიცირებასთან დაკავშირებით სპპ-ის წესდებაში შესაბამისი ცვლილებების შეტანის შესახებ;**
5. **სპპ-ის ხელმძღვანელი ორგანოების არჩევნები.**

საქართველოს არქიტექტორთა კავშირის გამგეობა.

შპს „მაგთიკომი“ MAGTICOM Ltd

მაგთი MAGTI GSM

შპს „მაგთიკომი“ თავის საქმიანობაში იცავს აბსოლუტური გამჭვირვალობის პრინციპს და გაწვდით ინფორმაციას კომპანიის მიერ საქართველოს ეკონომიკაში შეტანილი წვლილის შესახებ.

2004 წლის ოქტომბერში შპს „მაგთიკომის“ ამ წვლილმა ყოველგვარი ჩათვლის გარეშე შეადგინა **3,753,718.66** ლარი.

2004 წლის აი თვეში საქართველოს ეკონომიკაში „მაგთიკომმა“ ყოველგვარი ჩათვლის გარეშე შეიტანა **64,940,657** ლარი, ხოლო კომპანიის არსებობის 8 წლის განმავლობაში (აგრეთვე ყოველგვარი ჩათვლის გარეშე) – **204,777,447** ლარი.

	2004 წლის ოქტომბერი	2004 წლის 10 თვის ჯამური
საქართველოს ეროვნული ფასიანი ქაღალდების ბირჟის ფასიანი ქაღალდების ფასდაკლება 10%	20,106.25	4,205,206.66
[illegible]	2,000,000.00	24,001,341.00
[illegible]		20,000,000.00
საქართველო [illegible]	125,000.00	5,242,068.96
[illegible]		1,500,999.95
[illegible]	1,300.00	21,300.06
[illegible]		204,004.12
[illegible]		1,000,000.74
[illegible]	271,400.00	2,217,400.00
[illegible]	301,000.00	2,700,000.22
[illegible]	11,200.40	102,640.15
[illegible]	20,400.00	121,642.28
[illegible]	16.00	24,000.70
საქართველოს [illegible]	125,007.00	1,020,705.70
სულ:	3,755,718.66 ლარი	64,940,657.97 ლარი

შპს „მაგთიკომში“ დასაქმებულია 473 თანამშრომელი.

შპს „მაგთიკომი“ მუშაობს ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტების (ბასს)-ის მიხედვით.

დევიდ ლი, გენერალური დირექტორი.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 254. სამშაბათი. 2 ნოემბერი. 2004 წელი.

⊙ პარლამენტის თავმჯდომარე

რუსეთმა კონკრეტული ნაბიჯები უნდა გადადგას

ტელეფოტო.

რუსეთში საქართველოსთან ურთიერთობების მოწესრიგების პოლიტიკური ნება არსებობს. ასეთი განცხადება გაკეთა მოსკოვში ვიზიტად მყოფ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარესთან, ნინო ბურჯანაძესთან გუშინ გამართული შეხვედრის წინ რუსეთის უშიშროების საბჭოს მდივნმა იგორ ივანოვმა.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარის, ნინო ბურჯანაძისა და რუსეთის უშიშროების საბჭოს მდივნის, იგორ ივანოვის შეხვედრას საქართველოს სახელმწიფო მინისტრი კონფლიქტების საკითხებში ზურა ხაინდრავა და საქართველოს ელჩი რუსეთის ფედერაციაში ვალერი ჩეჩელაშვილი დაესწრნენ.

ნინო ბურჯანაძის განცხადებით, საქართველოსთვის მთავარი ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენაა და რუსეთმა არა მარტო სიტყვიერად უნდა სცნოს მისი ტერიტორიული მთლიანობა, არამედ ამ მიმართულებით კონკრეტული ნაბიჯები უნდა გადადგას.

ივანოვმა აღნიშნა, რომ 16 სექტემბერს ასტანაში ორი ქვეყნის პრეზიდენტების ბოლო შეხვედრამ ბიძგი მისცა „პოზიტიურ ძერებს ორმხრივ კონტაქტებში“. როგორც რუსმა დიპლომატმა თქვა, ქართულ-რუსული დიალოგი ყველა დონეზე მნიშვნელოვანია. მისი განცხადებით, აშკარად რუსული მხარე ყურადღებით სწავლობს საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივნის გელა ბეჟუაშვილის მიერ მოსკოში ბოლო ვიზიტის დროს შეთავაზებულ წინადადებებს. ივანოვი უახლოეს ხანში თავის ქართველ კოლეგასთან კვლავ შეხვედრას და ამ მიმართულებით დიალოგის გაგრძელებას გეგმავს. „დიალოგი ერთადერთი გზაა დღის წესრიგში მდგარი საკითხების გადასაწყვეტად“, – აღნიშნა მან.

რუსეთის უშიშროების საბჭოს მდივანმა სინანული გამოთქვა იმასთან დაკავშირებით, რომ ორმხრივ ურთიერთობებში არსებული პრობლემების გადაჭრის თვალსაზრისი „მხარეებმა ჯერჯერობით წინ ვერ წაიწიეს, თუმცა მთავარი პოლიტიკური ნების არსებობაა“, – აღნიშნა მან.

„მნიშვნელოვანია, რომ ჩვენს ქვეყნებს შორის დიალოგი გაგრძელდეს და იმ პრობლემების მოგვარების გზები ეეძებოთ, რაც ჩვენ ვვაწუხებს“, – განაცხადა შეხვედრის შემდეგ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ ნინო ბურჯანაძემ.

მისი თქმით, „ქართულ-რუსული ურთიერთობები ნორმალურ კალაპოტში ვერ ჩადგება, ვიდრე ჯერ კიდევ არსებული სერიოზული პრობლემები არ გადაწყდება“. „ყველაზე პრინციპული ის არის, რომ ურთიერთშეთანხმებული მოქმედებებისა და ტერიტორიული მთლიანობის პრინციპების დაცვის შესახებ გაკეთებული განცხადებები მხოლოდ ცარიელ სიტყვებად არ დარჩეს და მათ ჩვენს ურთიერთობებში არსებული პრობლემების მოგვარებისკენ მიმართული პოზიტიური ნაბიჯები მოჰყვეს“, – თქვა ბურჯანაძემ.

* * *

საქართველოში „გაყინული“ კონფლიქტები „ცხელში“ არ უნდა გადაიბარდოს, განაცხადა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა მოსკოში ვიზიტად მყოფ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარესთან გამართული შეხვედრის შემდეგ.

ლავროვის თქმით, მოვლენათა მსგავსი განვითარება ქართულ-აფხაზური და ქართულ-ოსური დიალოგისთვის დამღუპველი იქნება. როგორც რუსმა დიპლომატმა აღნიშნა, აფხაზეთის და სამხრეთ ოსეთის პრობლემების მოლაპარაკების ფაზით მოსაგვარებლად მექანიზმები არსებობს და აუცილებელია მათი აქტიურად გამოყენება. „თავის მხრივ, რუსეთი აქტიურად შეუწყობს ხელს კონფლიქტების ამგვარ მოგვარებას“, – აღნიშნა ლავროვმა.

ნინო ბურჯანაძის განცხადებით, ოფიციალური თბილისისთვის „მნიშვნელოვანია, რომ რუსეთმა დადებითი როლი შეასრულოს კონფლიქტების მოგვარებაში“. საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარემ ასევე აღნიშნა, რომ თბილისი დაინტერესებულია რუსეთთან მოლაპარაკების გაგრძელებით.

„პრობლემა, სამწუხაროდ, ბევრია, თუმცა ბოლო დროს ჩვენს ურთიერთობაში პოზიტიური ძერები შეინიშნება. კერძოდ, ეს არის უსაფრთხოების და ტერორიზმთან ბრძოლის საკითხები“, – აღნიშნა ბურჯანაძემ.

მისი თქმით, პრობლემური საკითხების გადასაწყვეტად დამაგებითი ნაბიჯები უნდა გადაიდგას.

ინტერ-პრესი.

⊙ ეს ერთი წელიწადი

გიორგი არველაძე: ჩვენ ძალზე მწირი თინანსური რესურსები გვაქვს, მაგრამ მდიდრები ვართ ხალხის მხარდაჭერით

ნაციონალური მოძრაობის გენერალურ მდივანთან, საქართველოს პარლამენტის წევრ გიორგი არველაძესთან შეხვედრას დიდი ხანია გეგმავდა „საქართველოს რესპუბლიკა“. გამუდმებით საქმიან ვიზიტებში მყოფი ახალგაზრდა პოლიტიკოსის დამკვიდრებულება არც ისე ადვილი გამოდგა. ბოლოს მაინც მოვახერხეთ. ბაგონი გიორგი დროის სიმცირის მიუხედავად თავაზიანად დაგვთანხმდა ინტერვიუმე. როგორც მოსალოდნელი იყო, ის ძალზე საინტერესო მოსაუბრე აღმოჩნდა.

— ბაგონო გიორგი, „ნაციონალების“ ხელისუფლებაში მოსვლის დღიდან გუთავებლად იცვლით თანამდებობებს. ბოლოს და ბოლოს ვერ იპოვეთ ადგილი, სადაც „გაჩერება“ შეიძლება?

— თანამდებობებს ჩემი გემოვნების მიხედვით არ ვირჩევ. როგორც ჯარისკაცი არმიაში, ისე ვასრულებ ჩემს მოვალეობებს. ყოველთვის იმ პოზიციაზე ვიმყოფები, რომელსაც პრეზიდენტი, პარტიის ლიდერი მიხეილ საკაშვილი თვლის საჭიროდ. მთავარია, აღებული პასუხისმგებლობა გავამართლო.

— კულუარული ინფორმაციით, ნაციონალური მოძრაობის გენერალური მდივნობისთვის მიხეილ მაჭავარიანს ამბობენ. თუ პასუხისმგებლობას ამართლებთ და ყველაფერი რიგზეა, მაშინ...

— ეს სრული მონაბოდიალია. არაფერი მსგავსი არ ხდება. საკითხი, მიხეილ მაჭავარიანი აგვერჩია რეგიონალურ მდივნად, ჩვენი პოლიგასაბჭოს წინაშე მე დავიყენე. მიმაჩნდა და მიმაჩნია, რომ ის ამ თანამდებობაზე იდეალური კანდიდატურა იქნება. რაგომღაც ბევრ ადამიანს უნდა, ინტრიგები, დაპირისპირება თვსოს ყველგან, მაგრამ ეს არ გამოუვათ. ჩვენს პარტიაში ინტრიგები ვერ ძლებენ. ერთ მუშტად შეკრული მტკიცე გუნდი ვართ. პარტიის ცენტრალური ბირთვი ერთი იდეოლოგიით, ერთი მრწამსით არის ერთითანებული. ნაციონალური მოძრაობა აქტიურად მზარდი და განვითარებადი პარტიაა. დღეს იგი ყველაზე ძლიერია, ვიდრე ოდესმე ყოფილა.

— წარმოუდგენელია, ხელისუფლება ან თუნდაც პარლამენტი იდეალური იყოს. სარვეზები, ალბათ, ყველა დროისა და ქვეყნის ხელისუფლებას აქვს, მაგრამ... თუ გუნდი მართლა ერთ მუშტად, მტკიცედ არის შეკრული, პარლამენტში მოსვლიდან უმოკლეს ვადაში უმრავლესობის გახლეჩის ნიშნები რაგომ გაჩნდა?

— რღვევაზე, გახლეჩაზე, სისუსტეზე და სხვა ამგვარ ნიშნებზე საუბარი ძალზე უადგილოდ მეჩვენება. არ შეიძლება, დრამატული ხასიათი მივცეთ, თუ რომელიმე დეპუტატი რომელიღაც სხვა ფრაქციაში გადავა. როცა ცალკეული პოლიტიკური პირი თავისი პოლიტიკური მომავლის შესახებ გადაწყვეტილებას იღებს, ამაში გასაგიჟებელი არაფერია. ჩვეულებრივი დემოკრატიული პროცესია. სამწუხაროდ, ადამიანები, რომლებმაც ჩვენი ფრაქცია დატოვეს, გადაწყვეტილების მიღების დროს არასახელმწიფოებრივი ფაქტორებით ხელმძღვანელობდნენ. მათთვის თანამდებობისადმი ტკოლეა, პირადი ამბიციები, წყენა და ნათესაური კავშირები იყო წარმმართველი. რაც მალე გავთავისუფლდებით ამგვარი ადამიანებისგან, მით უკეთესია. ეს მე დადებით მოვლენად მიმაჩნია. უმრავლესობის რღვევაზე საუბარი უადგილო და უსაფუძვლოა.

— მართალია, როგორც გენერალური მდივანი, ალბათ, თქვენ უკეთ გრძნობთ ნაციონალური მოძრაობის მაჯისცემას, მაგრამ პოლიტტექნოლოგები ნაცმოძრაობის წიაღში სერიოზული ოპოზიციური მოძრაობის ჩასახვას „წინასწარმეტყველებენ“. რაგომ ხართ დარწმუნებული, რომ ეს არ მოხდება?

— ნაციონალური მოძრაობა რომელიმე კონკრეტული პოლიტიკოსის ან ერთი პატარა ჯგუფის ინტერესებს არ წარმოადგენს. იგი ქვეყნის ინტერესების დამცველია. მის გვერდით ხალხი დგას. ჩვენი ძალა ხალხია, ქვეყნის ინტერესების სადარაჯოზე დგომაა. ეს პრინციპები შენარჩუნდება და, შესაბამისად, ამის წინააღმდეგ შიგნით ვერანაირი ოპოზიცია ვერ იარსებებს. ჩვენი პარტია სხვა პარტიებისაგან იმით გამოირჩევა, რომ ყოველდღიურად ვაგარებთ თვითწმენდის პროცესს. ჩვენს რიგებში ისეთი ადამიანების გამოვლენას ვცდილობთ, ვინც ჩვენს ღირსებას სათანადოდ ვერ უფრთხილდება.

— რამდენიმე დღის წინათ ლევან ბერძენიშვილმა თქვა, სულ მალე უმრავლესობა ბურჯანაძის კვოგის მიმართულებით გაირღვევაო. როგორ ფიქრობთ, ბერძენიშვილმა მხოლოდ უსაფუძველო ვარაუდი გამოთქვა?

— ბერძენიშვილს ოპონირება რომ დავუწყო, ჯერ ათას სხვა სიბინძურეზე უნდა მოვთხოვო პასუხი, რომელიც ჩემი მისამართით აქვს ნათქვამი. ამ კონკრეტულ საკითხთან დაკავშირებით კი სიამაყით მინდა ვთქვა: პარლამენტმა დაადასტურა, რომ უმრავლესობას მხოლოდ ხელის ამწევ-დამწევები კი არ წარმოადგენენ, არამედ ქვეყნის ბედით დაინტერესებული ადამიანები. ერთმანეთს ყველაფერზე თვალებს არ დავუხუჭავთ, თუმცა ერთი პარტიის წევრები ვართ წარმოდგენილი საკანონმდებლოშიც და აღმასრულებელ ხელისუფლებაშიც. ეს კარგად გამოჩნდა ბიუჯეტის განხილვის დროს. ოპოზიციას ხმაც არ ამოუღია. ოპონირების ფუნქციას თავად ვასრულებდით, რომ გაგვეკონტროლებინა, რამდენად კარგად იყო არგუმენტირებული მთავრობის პოზიცია.

— ისე, არის ჩუმი მითქმა-მოთქმა, რომ განსხვავებული აზრის გამოთქმა უმრავლესობაში მიუღებელ გონად ითვლება...

— ღმერთმა დაგვიფაროს.. ჩვენ განსხვავებულ აზრს ყოველთვის მივესალმებით. ეს ნაციონალური მოძრაობის მთავარი ძალაა. ჩვენ ვასრულებთ, რასაც მოსახლეობას დავპირდით. თვალსაჩინოა ის დიდი ნაბიჯები, რაც ამ მიმართულებით იდგმება. განსხვავებული აზრი რაგომღა შეგვაშინებს? ჩვენმა მთავრობამ რეა თვეში შეუძლებელი შეძლო. ქვეყანა ქვეყანას დავამსგავსეთ. ქაოსის, კორუფციის, სიბინძურის, უიმედობის და უპერსპექტივობის ბუდე დავანგრიეთ...

— თუმცა, ყველა დანაპირები შესრულებული ნამდვილად არ არის.

— ყველა კონკრეტული დანაპირები შესრულდა. 2003 წელს ბიუჯეტი ორჯერ გავშარდეთ. ეს უგოპიაა, ვერ შეასრულებთო, ყველა ამას გვეუბნებოდა, მაგრამ არათუ შეგასრულეთ, 6 თვეში 223 მილიონით გადავაჭარბეთ კიდეც. ხელფასების, პენსიების დავალიანების გასტუმრების პროგრამა შესრულებულია. გზები იგება, ჯარის რეფორმირება ხდება. საქართველოს აქამდე მართლა არ ჰყოლია ისეთი ჯარი, როგორიც დღეს ჰ ყავს. პოლიციის რეფორმა მართალ არნახული მასშტაბისაა და ძალიან წარმატებული. რეა თვის წინათ პოლიცია გამომძალვის, ყაჩაღობის ბუდე იყო და არა სამართალდამცველი.

— სამწუხაროდ, რეფორმირებული პოლიციაც აწამებს ხალხს. ასე სწრაფად პოლიციური მენტალიტეტის შეცვლაა შეუძლებელი, თუ ხელისუფლებას სათანადო ნება არ გააჩნია?

— ჩვენ უმძიმესი მემკვიდრეობა ჩავიბარეთ. პრობლემები იყო ადამიანის უფლებათა დაცვის კუთხით სამართალდამცავ სექტორში. საქართველოს ისტორიაში დღეს პირველად გვაქვს უპრეცედენტო ფაქტები. პროკურორები, მოსამართლეები და პოლიციელები დაკავებული არიან და იდევნებიან მათ მიერ ჩადენილ დანაშაულთა გამო. ეს არ არის წინგადაგდგმული ნაბიჯი? თვით ის ფაქტიც, რომ ადამიანის უფლებათა დარღვევები ფიქსირდება, დამერწმუნეთ, უკვე დიდი მიღწევაა. რეკონსტიტუციამდელ პერიოდში ათასობით დარღვევის ფაქტი არსებობდა, მაგრამ ისინი არ ფიქსირდებოდა. როცა პენიტენციურ სისტემაში ემუშაობდი, ყველა განსასჯელს, რომელიც კი ჩვენს სისტემაში შემოდიოდა, ძალიან უნეში ფიზიკური ზემოქმედების კვალი აღენიშნებოდა. ამგვარი ფაქტები აღარ იმალება. სახელმწიფო ამის ჩამდენს ხელს კი აღარ აფარებს, პირიქით, ებრძვის.

იხ. მე-3 გვ.

⊙ ინფორმაცია

სიმპოზიუმი

„საქართველო-ისრაელის კვირეული“ დასრულდა

„საქართველო-ისრაელის კვირეულის“ ფარგლებში, სასტუმრო „შერატონ მეგეხი-პალასში“ სიმპოზიუმი – „ქართული ენის შენარჩუნება უცხოეთში“ გაიმართა. სიმპოზიუმზე შეკრებილმა მსოფლიოს ქართველმა ებრაელებმა უცხოეთში ქართული ენის შენარჩუნებაზე და ამ კუთხით განსახორციელებელ გზებზე იმსჯელეს.

ფორუმის მონაწილეებმა უცხოეთში მცხოვრები ქართველი ებრაელების მიერ ქართული ენის შენარჩუნებისა და მომავალი თაობებისთვის გადაცემის ხელშემწყობი პროექტები წარმოადგინეს. სიმპოზიუმის შემდეგ სტუმრებმა თბილისის ღირსშესანიშნაობები დაათვალიერეს.

„საქართველო-ისრაელის კვირეული“ ამით დასრულდა.

ბანკი

„გამაბანკს“ ლიცენზია ჩამოერთვა

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის გადაწყვეტილებით, „გამაბანკს“ სებანკო საქმიანობის ლიცენზია ჩამოერთვა და ბანკის ლიკვიდაციის პროცესი დაიწყო.

როგორც „ინტერ-პრესს“ ეროვნულ ბანკში განუცხადეს, „გამაბანკი“ „არაჯანსაღ“ სებანკო საქმიანობას ეწეოდა და ეროვნული ბანკის მიერ დადგენილი საზედამხედველო კაპიტალის მინიმალური ოდენობაც აღარ გააჩნდა.

ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის, ირაკლი მანაგაძის განკარგულებით, ეროვნული ბანკის საოპერაციო სამმართველოს „გამაბანკის“ საკორესპონდენტო და სავალუტო ანგარიშების სალიკვიდაციო ანგარიშებად გარდაქმნა დაევალა. ამასთან, სამმართველომ „გამაბანკს“ უნდა დაუხუროს ეროვნულ ბანკში არსებული რეგულირების ფონდის ანგარიშები და ამ ანგარიშებზე რიცხული თანხები სალიკვიდაციო ანგარიშზე ჩარიცხოს.

პოლიტიკა

„მემარჯვენეები“ ხელისუფლებას მოუწოდებენ

პოლიტიკური გაერთიანება „ახალი მემარჯვენეები“ უარყოფითად აფასებს საქართველოს ხელისუფლების საშინაო პოლიტიკას და აცხადებს, რომ ქვეყანაში დღეს მიმდინარე მოვლენები საფრთხეს შეუქმნის ჩრდილოატლანტიკურ ალიანსში ქვეყნის გაწევრიანების პროცესს.

„ქვეყანაში დემოკრატიული ინსტიტუტების როლი მიზანმიმართულად კნინდება, ადამიანის უფლებები მასობრივად ირღვევა, კერძო საკუთრების უფლება ხელყოფილია და მთლიანად მოშლილია ხელისუფლების დანაწილების პრინციპები, რაც ძირს გამოუთხრის ევროპული ინტეგრაციისკენ საქართველოს სწრაფვას“, – აღნიშნულია „ახალი მემარჯვენეების“ მიერ გავრცელებულ ოფიციალურ განცხადებაში.

როგორც დოკუმენტშია აღნიშნული, 29 ოქტომბერს ჩრდილოატლანტიკურმა საბჭომ მოიწონა საქართველოს ნატოსთან ინდივიდუალური პარტნიორობის გეგმა, თუმცა ეს „ერთგვარი ავანსია საქართველოსთვის“.

ნატოში გაწევრიანების პროცესის დასაჩქარებლად, პოლიტიკური გაერთიანება „ახალი მემარჯვენეები“ საქართველოს ხელისუფლებას ლიბერალურ-დემოკრატიული დირებულებების დაცვისაკენ მოუწოდებს.

ფალსიფიკაცია

შუშუნა ღვინო სანამლავი გამოდგა

ფინანსურმა პოლიციამ თბილისში შუშუნა ღვინის ფალსიფიკაციის ფაქტი გამოავლინა. როგორც „ინტერ-პრესს“ პოლიციაში აცნობეს, ღვინის ფალსიფიცირების შესახებ ინფორმაცია მოქალაქე ლუბა პოლიაკოვასგან მიიღეს, რომელმაც გლდანში მდებარე მაღაზია „მარიამში“ შუშუნა ღვინო „ევროპა პლუსი“ შეიძინა და მოიწამლა.

ფინანსური პოლიციის ოპერატიულმა სამმართველომ ღვინო შესამოწმებლად საექსპერტო კრიმინალური ექსპერტიზის სამმართველოს გადასცა. ექსპერტიზის შედეგად გაირკვა, რომ ღვინო სტანდარტებით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს არ შეესაბამება.

ფალსიფიკაციის ფაქტზე სისხლის სამართლის საქმე აღიძრა.

კონფლიქტის ზონა

სოხუმში ტელევიზორის მკვეთბავი ქვესადგური ააფეთქეს

სოხუმში წუხელ უცნობებმა ელექტროქვესადგური ააფეთქეს, რომელიც არაღიარებული რესპუბლიკის ტელევიზორს ელექტროენერგიით უზრუნველყოფდა.

ტელევიზორის თავმჯდომარის პირველი მოადგილის, კრისტიან ბჟანიას მონაცემებით, ქვესადგურის შენობაში დამონტაჟებული ასაფეთქებელი მოწყობილობა უცნობებმა დილის 5 საათზე აამოქმედეს. ქვესადგური ნაწილობრივ დანგრეულია.

სოხუმელ ენერგეტიკოსთა ოპერატიული მოქმედების შედეგად, დილის ათის ნახევრისთვის ტელევიზორს ელექტროენერგიის მიწოდება აღდგა.

ინტერ-პრესი.

⊙ მოვლენის წინ

ბუშს მოულოდნელად მომხრეები გამოუჩნდნენ

WSJ.com THE WALL STREET JOURNAL. ONLINE

მარკ ჩამპიონი, ჩარლზ ჰატცლერი, ჯეი სოლომონი, „უოლ სტრიტ ჯორნელი“ (აშშ), 1 ნოემბერი.

2 ნოემბრის პრეზიდენტის არჩევნებზე მსოფლიოს მრავალი ქვეყნის მთავრობები და ხალხები მხარს უჭერენ სენატორ კერის.

ნაკლებად თვალშისაცემია, რომ ვაჭრობის ინტერესების გათვალისწინებით, ომისა და ტერორიზმის თაობაზე შეხედულებათა დამთხვევის, ან უბრალოდ, რეალისტური პოლიტიკიდან გამომდინარე, პრეზიდენტ ბუშის ბანაკში მოულოდნელი პერსონაჟები გამოჩნდნენ.

ისეთი ქვეყნების მთავრობები, როგორიც არის რუსეთი, იაპონია და ირანი, პრაქტიკულად აშკარად უჭერენ მხარს ბუშს მისი წინასაარჩევნო კამპანიის დროს. ამავე დროს კი, ჩინეთი, ინდოეთი და მექსიკაც ოცნებობენ ბუშის გამარჯვებაზე, ოღონდ ისე, რომ ამას საქვეყნოდ არ აცხადებენ.

მსოფლიოს სახელმწიფოთა მეთაურების უმრავლესობა იმიარეს თავიანთი ხალხის იმედებს, რომლებსაც მიაჩნიათ, რომ ამერიკის ეროვნული შტაბების ახალი პრეზიდენტი დამამშვიდებელ გავლენას მოახდენს საერთაშორისო მდგომარეობაზე მას შემდეგ, რაც ახალმა პრეზიდენტმა თავისი მოქმედებით გამოიწვია დიპლომატიური დაბაბულობის ზრდა, ახალ-ახალი ტერაქტები, მასშტაბური მღელვარება და ომი. მაგრამ არსებობს მრავალსმოქმედი და ხშირად საკმაოდ მოულოდნელი გამონაკლისებიც.

ამ ორიოდე კვირის წინ რუსეთის პრეზიდენტმა ვლადიმერ პუტინმა ფაქტობრივად მოუწოდა ამერიკელებს ხელახლა აირჩიონ ბუში. „ნებისმიერი ობიექტური მეთვალყურისთვის აშკარაა, რომ ტერორისტთა შეტევები ერაყში გამიზნულია არა იმდენად მრავალეროვნული ძალების, რამდენადაც პირადად პრეზიდენტ ბუშის წინააღმდეგ“, – თქვა პუტინმა და დასძინა, რომ ტერორისტთა პოზიციები კიდევ უფრო გაძლიერდება, თუ ისინი მიაღწევენ იმას, რომ ბუში დამარცხდება არჩევნებში.

ტერორიზმის მიმართ ვაშინგტონის პოზიცია პუტინს აძლევს იმის შესაძლებლობას, რომ ჩეჩნეთში სეპარატისტული კონფლიქტი წარმოაჩინოს როგორც ტერორიზმის პრობლემა და საბოგადოებრიობის ყურადღება ჩამოაშოროს იქ რუსი სამხედროების მიერ ადამიანის უფლებების დარღვევებს.

კრემლს ასევე მიაჩნია, რომ კერის აღმინისტრაცია ააღორძინებს საერთაშორისო ურთიერთობათა ბუნდს, რომელიც მუშაობდა კლინტონის პრეზიდენტობის პერიოდში და უწყობდა ხელს ნატოს გაფართოებას აღმოსავლეთისაკენ, მიიღო გადაწყვეტილება სერბიის დაბომბვის შესახებ. სერბიას კი რუსეთი არ მიიჩნევს მოძმე, სლავურ და მართლმადიდებლურ ქვეყანად.

„ეს ადამიანები ბენეტიკურად არიან რუსეთის მოწინააღმდეგეები“, – აღნიშნა „პოლიტიკის“ ფონდის დირექტორმა ვიაჩესლავ ნიკონოვმა.

თუმცა, კრემლის მიერ ბუშის მხარდაჭერას არ მოჰყოლია რაიმე კონკრეტული ნაბიჯები, კერძოდ, ამერიკელებისათვის ძალზე საჭირბოროტო საკითხში, – ერაყის პრობლემის თაობაზე.

„რუსები მაინც ჩვენს წინააღმდეგ გაილაშქრებენ გაეროს უშიშროების საბჭოში, და, ისინი რა თქმა უნდა, არ გაგზავნიან ჯარებს ერაყში“, – დარწმუნებულია ვაშინგტონში სტრატეგიულ და საერთაშორისო გამოკვლევათა ცენტრის გეოპოლიტიკური სტრატეგიისა და საერთაშორისო უშიშროების საკითხთა სპეციალისტი საიმონ სერფეიტი.

მოამზადა სიმონ კილაძემ

⊙ კონფლიქტის ზონა

რა ჩაიფიქრა ამჟამინდელმა გაპონმა?

ღიაა თუ დაკეტილი როკის გვირაბი?

კუნძულ საგუშაგოსთან ვითარება დღეში რამდენჯერმე იცვლება. აქ მიმდინარე პროცესებისადმი ოფიციალური პირების მხრიდან პოლარული მიდგომა ახლა უკვე აშკარად გამოიკვეთა. სახალხო დამცველის სოზარ სუბარის თქმით, რომელიც ვასილ მაღლაფერიძესთან და საქართველოს პარლამენტის სხვა წევრებთან ერთად ხეობაში იმყოფება, როკის გვირაბიდან შემოსული ავგობუსების ბლოკირება მხარის გუბერნაგორის მიხეილ ქარელის საეჭვო ახირებაა, რომელსაც არაფერი აქვს საერთო ქვეყნის ინტერესებთან.

თუ აქ მოარულ ხმებს დავუჯერებთ, როკის გვირაბის ჩაკეტვის ამბავი მოგონილი სიცრუეა, ხელისუფლებისთვის თვალებში ნაცრის შეყრაა. გვირაბი მუშაობს, თანაც მთელი დაგვირთვით, გაჩნია, ვისთვის და რა ფასად.

ახლა ირკვევა, რომ საქართველოს სახელმწიფო ინტერესების საბინაოდ ვლადიკავკაზის მხრიდან დეპორტირებული ქართველების როკის გვირაბის გზით წამოყვანა ჟირინოვსკის მორიგი მუხანათობა ყოფილა. რუსეთს ყველა საუკუნეში თავისი გაპონი ჰყავდა, რომელიც ნგრევისკენ და სისხლის დაქცევისკენ ეწეოდა ამ ქვეყანას.

რა აქვს ჩაფიქრებული XI საუკუნის გაპონს?

გურამ პაპლიაშვილი, „სრ“ მომომხილველი.

როკის გვირაბი სეპარატისტთა შემოსავლის წყაროდ არ უნდა იქცეს

საქართველოს ნებისმიერ მოქალაქეს, რომელიც რუსეთის ფედერაციასთან დამაკავშირებელი როკის გვირაბით ისარგებლებს, ოფიციალური თბილისი სისხლის სამართლის პასუხისგებაში მიცემით ემუქრება.

როგორც საქართველოს პრეზიდენტთან გამართული შეხვედრის შემდეგ სახელმწიფო უშიშროების მინისტრმა ვანო მერაბიშვილმა და შინაგან საქმეთა მინისტრმა ირაკლი ოქრუაშვილმა განაცხადეს, ხელისუფლებას დაუშვებლად მიაჩნია მოქალაქეების მიერ როკის გვირაბით სარგებლობა.

„არ დავუშვებთ, რომ ჩვენი მოქალაქეების ხარჯზე ოსმა სეპარატისტებმა ფული აკეთონ და ამ ფულით შემდეგ იარაღი იყიდონ, რომელსაც ისევ ჩვენს წინააღმდეგ მომართავენ“, – აცხადებენ მინისტრები.

მათი თქმით, ამ დროისათვის საქართველოს ხელისუფლებამ მიიღო გადაწყვეტილება, რომ საქართველოს ის მოქალაქეები, რომლებმაც რამდენიმე დღის წინ როკის გვირაბი გადმოლახეს, დებლოკირებულები იქნებიან და სახლებში დაბრუნების საშუალება მიეცემათ. თუმცა, სისხლის სამართლის საქმე აღიძვრება იმ მძღოლების წინააღმდეგ, რომელთა ავგობუსებითაც საქართველოს აღნიშნული მოქალაქეები როკის გვირაბის გავლით ქვეყნის ტერიტორიაზე შემოვიდნენ.

ვანო მერაბიშვილის თქმით, საქმეს უკვე იძიებს სახელმწიფო უშიშროების სამინისტრო და მომავალშიც ყველაფერი გაკეთდება ამისათვის, რომ როკის გვირაბი არ იქცეს სეპარატისტების დამატებითი შემოსავლის წყაროდ.

ინტერ-პრესი.

⊙ ეკონომიკური თანამშრომლობის ევროკავშირი

ეკონომიკური თანამშრომლობის ევროკავშირი

საქართველოს სახელმწიფო [illegible] ინგიზგი მიმოსვლის აღდგენის რიაში პრემიერ-მინისტრმა ზურაბ ჟვანიამ და რუსეთის ფედერაციის გრანს-პორტის მინისტრმა იგორ ლევიტინმა ორ ქვეყანას შორის „ეკონომიკური თანამშრომლობის“ მემორანდუმს მოაწერეს ხელი.

როგორც ხელმოწერის ცერემონიალის დასრულების შემდეგ პრემიერ-მინისტრმა ჟურნალისტებს განუცხადა, უკვე გადაწყვეტილია ფოთის პორტსა და რუსეთის პორტს „კავკაზს“ შორის საბორნე მიმოსვლის პროექტის განხორციელება.

ზურაბ ჟვანიას თქმით, ღიად დარჩა აფხაზეთის გავლით ორ ქვეყანას მორის საკითხი. ქართულმა მხარემ დღევანდელ შეხვედრაზე არ გაიზიარა რუსეთის ინიციატივა აფხაზეთზე მოძრაობის გახსნის შესახებ“.

„ჩვენ შეხვედრაზე აღვნიშნეთ, რომ ამაზე საუბარს აზრი მაშინ ექნება, როცა აფხაზეთში ვითარება დარეგულირდება“, – განაცხადა ჟვანიამ.

მისი თქმით, თავის დროზე, რუსეთის მხრიდან აფხაზეთის მიმართულებით სარკინიგზო მიმოსვლის აღდგენა ყველანაირი საერთაშორისო ნორმის დარღვევით მოხდა.

ინტერ-პრესი.

⊙ ექსპერტ-მინისტრი

ბერძენიშვილი

ბერძენიშვილს ოპონირება რომ დავუწყო, ჯერ ათას სხვა სიბინძურეზე უნდა მოვთხოვო პასუხი, რომელიც ჩემი მისამართით აქვს ნათქვამი. ამ კონკრეტულ საკითხთან დაკავშირებით კი სიამაყით მინდა ვთქვა: პარლამენტმა დაადასტურა, რომ უმრავლესობას მხოლოდ ხელის ამწევ-დამწევები კი არ წარმოადგენენ, არამედ ქვეყნის ბედით დაინტერესებული ადამიანები. ერთმანეთს ყველაფერზე თვალებს არ დავუხუჭავთ, თუმცა ერთი პარტიის წევრები ვართ წარმოდგენილი საკანონმდებლოშიც და აღმასრულებელ ხელისუფლებაშიც. ეს კარგად გამოჩნდა ბიუჯეტის განხილვის დროს. ოპოზიციას ხმაც არ ამოუღია. ოპონირების ფუნქციას თავად ვასრულებდით, რომ გაგვეკონტროლებინა, რამდენად კარგად იყო არგუმენტირებული მთავრობის პოზიცია.

— ისე, არის ჩუმი მითქმა-მოთქმა, რომ განსხვავებული აზრის გამოთქმა უმრავლესობაში მიუღებელ გონად ითვლება...

— ღმერთმა დაგვიფაროს.. ჩვენ განსხვავებულ აზრს ყოველთვის მივესალმებით. ეს ნაციონალური მოძრაობის მთავარი ძალაა. ჩვენ ვასრულებთ, რასაც მოსახლეობას დავპირდით. თვალსაჩინოა ის დიდი ნაბიჯები, რაც ამ მიმართულებით იდგმება. განსხვავებული აზრი რაგომღა შეგვაშინებს? ჩვენმა მთავრობამ რეა თვეში შეუძლებელი შეძლო. ქვეყანა ქვეყანას დავამსგავსეთ. ქაოსის, კორუფციის, სიბინძურის, უიმედობის და უპერსპექტივობის ბუდე დავანგრიეთ...

— თუმცა, ყველა დანაპირები შესრულებული ნამდვილად არ არის.

— ყველა კონკრეტული დანაპირები შესრულდა. 2003 წელს ბიუჯეტი ორჯერ გავშარდეთ. ეს უგოპიაა, ვერ შეასრულებთო, ყველა ამას გვეუბნებოდა, მაგრამ არათუ შეგასრულეთ, 6 თვეში 223 მილიონით გადავაჭარბეთ კიდეც. ხელფასების, პენსიების დავალიანების გასტუმრების პროგრამა შესრულებულია. გზები იგება, ჯარის რეფორმირება ხდება. საქართველოს აქამდე მართლა არ ჰყოლია ისეთი ჯარი, როგორიც დღეს ჰ ყავს. პოლიციის რეფორმა მართალ არნახული მასშტაბისაა და ძალიან წარმატებული. რეა თვის წინათ პოლიცია გამომძალვის, ყაჩაღობის ბუდე იყო და არა სამართალდამცველი.

— სამწუხაროდ, რეფორმირებული პოლიციაც აწამებს ხალხს. ასე სწრაფად პოლიციური მენტალიტეტის შეცვლაა შეუძლებელი, თუ ხელისუფლებას სათანადო ნება არ გააჩნია?

— ჩვენ უმძიმესი მემკვიდრეობა ჩავიბარეთ. პრობლემები იყო ადამიანის უფლებათა დაცვის კუთხით სამართალდამცავ სექტორში. საქართველოს ისტორიაში დღეს პირველად გვაქვს უპრეცედენტო ფაქტები. პროკურორები, მოსამართლეები და პოლიციელები დაკავებული არიან და იდევნებიან მათ მიერ ჩადენილ დანაშაულთა გამო. ეს არ არის წინგადაგდგმული ნაბიჯი? თვით ის ფაქტიც, რომ ადამიანის უფლებათა დარღვევები ფიქსირდება, დამერწმუნეთ, უკვე დიდი მიღწევაა. რეკონსტიტუციამდელ პერიოდში ათასობით დარღვევის ფაქტი არსებობდა, მაგრამ ისინი არ ფიქსირდებოდა. როცა პენიტენციურ სისტემაში ემუშაობდი, ყველა განსასჯელს, რომელიც კი ჩვენს სისტემაში შემოდიოდა, ძალიან უნეში ფიზიკური ზემოქმედების კვალი აღენიშნებოდა. ამგვარი ფაქტები აღარ იმალება. სახელმწიფო ამის ჩამდენს ხელს კი აღარ აფარებს, პირიქით, ებრძვის.

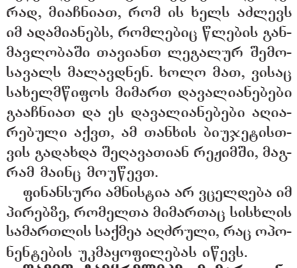

**ნიკო ლეკიშვილი, პარლამენტის დარგ

ეს ერთი წელიწადი

გიორგი არველაძე: ჩვენ ძალზე მწირი ფინანსური რესურსები გვაქვს, მაგრამ მდიდრები ვართ ხალხის მხარდაჭერით

(მეორე გვერდიდან)

— კანონის დამრღვევი პროკურორების, მოსამართლეების, პოლიციელებისა თუ ჩინოსნების დაკავება მართლა უარეცეულნგო ფაქტებია, თუმცა სკეპტიკოსებისთვის მედალს მეორე მხარეც აქვს: „ერთი შენიანის დაჭერით ათ შენიანს უხსნი გზასო“, ამბობენ.

— დამერწმუნეთ, საქართველო ის ქვეყანაა, სადაც კორუფცია უმოკლესი გზაა ციხის საკენამდე. წინა ხელისუფლების დროს, როცა ჩვენ კორუფციაზე ვლაპარაკობდით, კონკრეტული ფაქტები გვქონდა. ვინც ღღეს კორუფციის არსებობაზე საუბრობს, კეთილი ინებოს და ფაქტები დადოს. ჩვენ ვეხოვრობდით ქვეყანაში, სადაც ათწლეულების მანძილზე კორუფციისთვის არავინ დაუჭერიათ, სადაც მოქალაქეთა ჯიბეებიდან ყველას დასანახად ზოგიერთს მილიონები ჰქონდათ მითვისებული და პასუხს არავინ სთხოვდა. მთავარი დაპირება, რაც ხალხს მივეცით, ამ მილიონების უკან დაბრუნება გახლდათ. ჩვენ ეს შევასრულეთ. ქონება, რომელიც ხალხს დაუბრუნდა, მთლიანობაში 500 მილიონამდე ადის. მართლმსაჯულებას ვერც ის ადამიანები გაექცნენ, ვინც რევოლუციის შემდეგ მოვიდნენ ხელისუფლებაში და დანაშაულებრივი გზით მოინდომეს ცხოვრების გაგრძელება. რევოლუციის და ჩვენი ხელისუფლების ერთ-ერთი მონაპოვარი ის გახლავთ, რომ დაუჯელობის სინდრომი გაქრა და მასთან ერთად გაქრა ადამიანების ის ფუნაც, რომელსაც ყველაფერი ეპატიებათ.

— მეუსრულებელ დაპირებათა მორის ერთ-ერთი მეწარმეთათვის შეღავათების მიცემაა, რაც სამუალო ბიზნესის განვითარებას შეუწყობდა ხელს. ამ კუთხით ცვლილებები საგადასახადო კოდექსში არ შესულა, არადა, კარგი საგადასახადო კოდექსი ეკონომიკის აღმავლობის პირდაპირ-პროპორციულია, ეკონომიკის აღმავლობა კი თავის მხრივ ბიუჯეტის შევსებისა...

— ამ კოდექსში ეს შეღავათები ვერც შევიდოდა. ჩვენ სერიოზულ საგადასახადო რეფორმას ვაპირებთ. მომავალი წლის პირველი იანვრიდან ძალაში შევა ახალი საგადასახადო კოდექსი, რომლის მიხედვითაც გადასახადები შემცირდება, მეწარმის პირობები გაუმჯობესდება. აღამიანს საშუალება ექნება, საქმე ლეგალურად აკეთოს და მოგება ნახოს. საგადასახადო კოდექსი ეკონომიკის განვითარების მასგმეულირებელი იქნება. ეს ხელწამოსაკრავი საქმე არ არის, რომ მოუმზადებლად, ერთი ხელის დაკვრით შევცვალოთ რამე.

— ნაციონალურ მოძრაობასა და მოქკავშირს შორის ზოგიერთები მსგავსებას ხედავენ — ეს ორი პარგია ერთი თიხისგან არის მოზელილიო.

— აბსოლუტურად მცდარი მოსაზრებაა. არანაირი მსგავსება არ არსებობს.

— ორივე სახელისუფლებო პარტიაა. ბევრი ნაცმოძრაობის წევრიც ყოფილი მოქკავშირელია...

— არ მომწონს ტერმინი — სახელისუფლებო პარტია. იმ გაგებით, რითაც მოქკავშირი არსებობდა, სახელისუფლებო პარტია არასდროს ვიქნებით. ნაციონალური მოძრაობა ხალხის პარგიაა. როცა ჩვენი პარგიის წევრები ადგილობრივ თვითმმართველობებში ან ადგილობრივ აღმინისტრაციებში ინიშნებიან, ეს არ ნიშნავს, რომ ხელისუფლების ნაწილად ვგრანსფორმრდებით. აღმინისტრაციას ვემიჯნებით და ვცდილობთ, ადგილობრივი მმართველები ვაიძულოთ, ხალხის ინტერესები დაიცვან. ვერც ერთი აღმინისტრაციული რესურსი პარგიას ვერანაირ ხეირს ვერ მოუტანს, თუ ხალხის მხარდაჭერა არ ექნება. მოქკავშირის მაგალითით ამაში დავრწმუნდით. მათ ფულიც ჰქონდათ, აღმინისტრაციული რესურსებიც, მაგრამ ხალხის ინტერესს არ წარმოადგენდნენ. ამან დაღუპა მოქკავშირი. ჩვენ არც გავლეკნ, არც ფული, არც აღმინისტრაციული ბერკეტები არ გვჭირდება. სხვათა შორის, ძალზე მწირი ფინანსური რესურსები გვაქვს, მაგრამ მდიდრები ვართ ხალხის მხარდაჭერით.

— ცოტა უხერხულად ხომ არ ჟღერს, რომ სახელისუფლებო პარგია ღარიბია?

— რაგომ? ეს სრული სიმართლეა, პარგიის ფინანსებს შემოწირულობები წარმოადგენს. ჩვენი დაფინანსების მსურველი ბევრია, მაგრამ ძალიან ვფრთხილობთ ამ კუთხით. შემოწირულობა უანგარო უნდა იყოს. მე თავს არავის ვაცოდებ. ჩვენი პარგია აღმინისტრაციულ რესურსებს არასდროს გამოიყენებს, რათა მატერიალური მდგომარეობა გაიუმჯობესოს. როცა არჩევნები მოვიგეთ, ერთ-ერთი ყველაზე ღარიბი პარგია ვიყავით. მაშინ დავრწმუნდით, რომ არჩევნებს ფული არ იგებს. ფული სჭირდება პარგიას, მაგრამ ერთადერთი საშუალება არ არის გამარჯვებისთვის. ჩვენზე მდიღარი პარგიებიც არსებობენ, მაგრამ...

— მაინც ვის გულისხმობთ?

— ვისაც ჩვენზე გაცილებით უკეთ აქვთ მოწყობილი ოფისები მაგერიალურ-გექნიკური ბაზის თვალსაზრისით, თუნდაც ახალ მემარჯვენეებს ან იგორ გიორგაძის პარგიას.

მანანა ლოგჯანიძე.

ინფორმაცია

ოკუპაცია

ლეიბორისტული პარტია წინააღმდეგია

„საქართველოს ლეიბორისტული პარგია“ ფინანსური ამნისგიის წინააღმდეგ გამოდის და მიაჩნია, რომ მთავრობის მიერ შემუშავებული კანონპროექგის მიღებით, ხელისუფლებაში მყოფ მაღალჩინოსნებს ხალხისთვის მოპარული ქონების დაკანონება სურთ.

როგორც „ლეიბორისტული პარგიის“ ლიდერმა შალვა ნათელაშვილმა განაცხადა, ქვეყანაში ფინანსური ამნისგიის გამოცხადებით, მოქმედი ხელისუფლება იმ პრინციპებს გადაუხვევს, რომლის მეშვეობითაც „ვარდების სამეული“ ხელისუფლებაში მოვიდა. მისი თქმით, ფინასური ამნისგიის მიღებით, უზარმაზარი უკანონო ქონება იმ ადამიანებს დაუკანონდებათ, რომლებმაც ქვეყანას 2,5 მილიარდი ამერიკული დოლარის ოდენობის საგარეო ვალი დააკისრეს და 5 მილიარდის ღირებულების ანაბრები მიითვისეს.

ვემორანდუმი

მუშაობა უფრო ნაყოფიერი გახდება

არასამთავრობო ორგანიზაცია „სოციალური განახლების ფონდმა“ გუშინ დედაქალაქის მერიის საქალაქო სამსახურთან ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმი გააფორმა. მემორანდუმის ფარგლებში, არასამთავრობო ორგანიზაცია საქალაქო სამსახურებში არსებული სოციალური პროგრამების მონიგორინგს განახორციელებს.

მემორანდუმის საშუალებით, სამთავრობო და არასამთავრობო სექტორის მუშაობა უფრო ნაყოფიერი გახდება.

წიაღისეული

ურთიერთთანამშრომლობით ბევრის გაკეთება შეიძლება

საქართველოს გარემოს დაცვისა და ბუნებრივი რესურსების მინისტრმა თამარ ლებანიძემ გუშინ სასტუმრო „სიმპაგიაში“ წიაღის ძიებისა და გამოყენების დაცვის საკითხებისადმი მიძღვნილი დსთ-ის ქვეყნების მთავრობათაშორისი საბჭოს მე-8 სესია გახსნა.

წიაღის ძიების, დაცვისა და მინერალური რესურსების გამოყენების საკითხებში ურთიერთთანამშრომლობის მიზნით, აღნიშნული საბჭოს შექმნის შესახებ ხელშეკრულებას დსთ-ის მთავრობათა მეთაურებმა მოსკოვში, 1997 წლის 27 მარგს მოაწერეს ხელი.

სესიაში რუსეთის, ბელორუსის, სომხეთის, ყაზახეთის, ყირგიზეთის, გაჯიკეთის, უზბეკეთის, უკრაინისა და საქართველოს დელეგაციები მონაწილეობენ. ისინი 2003 წლის მე-7 სესიაზე მიღებული გადაწყვეტილებების შესრულებასა და დღეისათვის მიმდინარე ერთობლივ პროექტებზე იმსჯელებენ. ფორუმის მონაწილეები, ასევე, ახალ პროექტებსაც განიხილავენ.

როგორც „ინტერ-პრესს“ თამარ ლებანიძემ განუცხადა, ერთიანი ძალისხმევის გარეშე წიაღისეული ძიების, გამოყენებისა და დაცვის საკითხების მოგვარება ძალზედ გართულდება.

ინტერ-პრესი.

განსჯა

რუსეთი საქართველოს ტერიტორიების ანექსიის გზას დაადგა

რუსეთში იმპერიის აღდგენა პუტინის ხელისუფლების ძალისმეხვით, ქვეყნის პოლიტიკური კურსის განმსაზღვრელ იდეოლოგიად ჩამოყალიბდა. ეს იდეოლოგია რუსეთის რეალიცულ წრეებში საბჭოთა იმპერიის (როგორც რუსეთის ძველი იმპერიის სამართალმემკვიდრის) დაშლის პირველივე დღეებში შემუშავდა — ხალხისა და ხელისუფლებისგან დაფარულად.

პრეზიდენტმა ელცინმა დსთ-ს სახით წანამძღვრები შეუქმნა იმპერიის აღდგენას; რაც შეეხება ვლადიმერ პუტინს, მას მსოფლიო იცნობდა, როგორც გონიერ პრაგმატიკოსსა და დემოკრატს, მაგრამ, სამწუხაროდ, მან ვერ გაუძლო იმპერიის აღდგენის იდეოლოგთა შემოტევას და, როგორც ეს ბოლო მოვლენებმა გვიჩვენეს, კაპიტულაცია მოახდინა რეაქციული ძალების წინაშე და რუსეთში დაიწყო დემოკრატიაზე იერიშის მიტანა.

აქამდე ფარულად მიმდინარე პროცესები საქვეყნოდ გაცხადდა. ღღეს რუსეთი ქვეყნის ტერიტორიის მთლიანობაში უკვე მოიაზრებს რუსეთის ყოფილი იმპერიის მთელ უზარმაზარ სივრცეს (და არა მხოლოდ რუსეთის ფედერაციული რესპუბლიკის ტერიტორიას). ამიტომ, პუტინის ხელისუფლებაში რუსეთის იმპერიის აღდგენა ქვეყნის პოლიტიკური კურსის პრიორიტეტულ მიმართულებად გამოცხადდა...

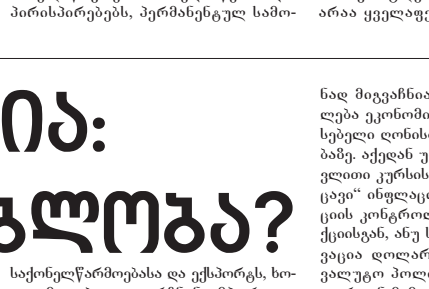

რეგბრრს ჩანს, რუსეთის ხელისუფლება (და არამც და არამც გონიერი რუსი ერი) ბოლომდე ვერ აცნობიერებს, თუ რა დამღუპველი შედეგები შეიძლება მოჰყვეს იმპერიის არამცთუ აღდგენას, არამედ აღდგენის მცდელობასაც კი. ეს შედეგები სავალალო იქნება თვით რუსეთის ფედერაციული სახელმწიფოსთვის, რადგან ჯერ ერთი, ასეთი უგუნური პოლიტიკის შედეგად რუსეთი მიიღებს იმდენ „ჩეჩნეთს“, რამდენი ეთნიკური ავტონომიაცაა რუსეთის შიგნით, ხოლო ახლად აღმოცენებულ სახელმწიფოთა იმპერიაში ძალდაგანებით შერეკვის მცდელობა აუცილებლად გამოიწვევს ამ სივრცეში ხალხების, სახელმწიფოების საბედისწერო დაპირისპირებებს, პერმანენგულ სამოქალაქო ომებს და ათას სხვა უბედურებას, რაც საფრთხეს შეუქმნის მსოფლიო მართლწესრიგს, და მესამე მსოფლიო ომის პროვოცირებას გამოიწვევს.

რუსეთის კავკასიურ პოლიგიკაში თავისი გეოპოლიგიკური მდებარეობით საქართველოს პირველი ადგილი განეკუთვნება, რაც სამი ფაქტორითაა განპირობებული: პირველი — საქართველო თავისი გეოპოლიგიკური მდებარეობით სამართლიანად ითვლება კავკასიის გასაღებად (ბჭეკარად), მეორე — საქართველო, იმავდროულად, ევროპის აზიასთან დამაკავშირებელ ხიდს წარმოადგენს — ბაქო-სუფსა, ბაქო-თბილისი-ჯეიჰანი, „აბრეშუმის გზა“, ენერგოქსელის გამგარი გზები ჩრდილოეთიდან სამხრეთისაკენ და პირიქით, ხომ საქართველოზე გადის.

რაც შეეხება მესამე ფაქტორს, ის რუსეთისთვის სრულიად მოულოდნელი აღმოჩნდა: კავკასიაში, უფრო ზუსგად, საქართველოში, ახალი ტიპის ლიდერი გამოჩნდა, მიხეილ სააკაშვილის სახით, რომელიც დემოკრატიულ ფასეულობებზეა აღზრდილი და ორიენგირებული. იგი ერთხმად აირჩია ერმა პრეზიდენგად და მან მოკლე ხანში ქვეყნის აღორძინებისათვის ბევრად მეგი გააკეთა, ვიდრე წინა ხელისუფლებამ თორმეგი წლის განმავლობაში, რითაც დამსახურებული ავგორიგეგი და პაგივისცემა მოიპოვა როგორც საქართველოში, ისე მის ფარგლებს გარეთ. მაგრამ ეს არაა ყველაფერი: მიხეილ სააკაშვილი, თავის თანამოაზრეებთან ერთად, საქართველოს ტერიგორიული მთლიანობის აღდგენის ზგას დაადგა, რაშიც მას მხარს უჭერენ ქვეყნის შიგნით და გარეთ. სწორედ ამის გამო არ მოსწონს ის რუსეთს, რომელსაც სურდა, საქართველოში რუსეთის ყურმოჭრილი ყმა ჰყოლოდა. მიხეილ სააკაშვილი კი „კერკეგი კაკალი“ აღმოჩნდა, ამიგომ იგი მისთვის მიუღებელია და ცდილობს, ნებისმიერი საშუალებით — ცილისწამებით, საერთაშორისო ტერორიზმთან კავშირში დადანაშაულებით სახელი გაუგეხოს მას, ან სულაც ფიზიკური მოსპობით ჩამოიშოროს ზგიდან. რუსეთმა პირდაპირი იერიში მიიგანა საქართველოზე და ცდილობს მის დაჩოქებას.

რა ზგებითა და მეთოდებით ცდილობს რუსეთი საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის გამანადგურებელ ხელყოფას? პირველი — რუსეთი საქართველოს მიმართ ორმაგი სგანდარგების პოლიგიკას ადგას, იგი მხოლოდ სიგყვიერად აღიარებს საქართველოს ტერიგორიული მთლიანობის დაცვის აუცილებლობას, ხოლო სინამდვილეში აქგიურად უჭერს მხარს და მფარველობს სეპარაგისგულ რეჟიმებს აფხაზეთსა და სამაჩაბლოში. ესეც არ იკმარა და აფხაზეთის საქართველოდან საბოლოოდ ჩამოშორების ზგას დაადგა, ეს არის აფხაზთა ანექსიის ზგა, რომელსაც რუსეთი ახორციელებს სხვადასხვა ხერხით.

რუსეთმა დაიწყო აფხაზეთის მოქალაქეებისათვის რუსული პასპორგების დარიგება და მათთვის რუსეთის მოქალაქეობის მინიჭება, რათა რუსეთის ხელისუფლებას საშუალება ჰქონდეს, აფხაზეთი გამოაცხადოს რუსეთის ინგერესების სფეროში მოქცეულ სივრცედ, აფხაზეთში რუსეთის მოქალაქეების დაცვის საბაბით.

— დსთ 1995-96 წლების დადგენილების საწინააღმდეგოდ რუსეთი მჭიდრო კავშირ-ურთიერთობას ამყარებს აფხაზეთის სეპარაგისგულ რეჟიმთან. უკვე აღადგინა სარკინიგზო გრანსპორგის მიმოსვლა მოსკოვსა და სოხუმს შორის, მზად არის აღადგინოს საჰაერო და საზღვაო გრანსპორგის მიმოსვლა აფხაზეთთან.

— რუსეთის მოქალაქეები, მათ შორის, მაღალი სახელმწიფო მოხელეები იძენენ საკუთრებას (სანაგორიუმებს, დასასვენებელ სახლებს, სასგუმროებს და ა. შ.) აფხაზეთში. აფხაზეთიდან გამოდევნილი ქართველების სახლებში არხეინად ცხოვრობენ ჩეჩნები, რუსები, კაზაკები, აფხაზეთის სოფლებიდან სპეციალურად ჩამოყვანილი აფხაზები (არადა, წინასწარ შეცნობილი ნაქურდალი ნივთების შესყიდვა და სხვის საცხოვრებელ სადგომში კანონსაწინააღმდეგო შეჭრა სისხლის სამართლის წესით დასჯადი ქმედებაა).

იხ. მე-4 გვ.

ინფორმაცია

ინიციაგივა

საქართველოში სალუდე ქერის წარმოებისთვის კარგი პირობებია

სოფლის მეურნეობისა და სურსათის სამინისგრო საქართველოში ლუდის დასამზადებელი ნედლეულის — ალაოს წარმოების ხელშეწყობის ინიციაგივით გამოდის.

როგორც „ინგერ-პრესს“ სამინისგროს დეპარგამენგ „საქმინხელწყალის“ უფროსმა ზურაბ ჩეკურიშვილმა განუცხადა, ლუდის მწარმოებელ კომპანიებთან მოლაპარაკებები უკვე დაწყებულია. ქართული მხარე ლუდის მწარმოებლებთან ერთობლივი საწარმოების შექმნის ინიციაგივით გამოდის. უახლოეს მომავალში კი, ფრანგულ კომპანია „სუფლეს ჯგუფთან“ კონსულგაციები იგეგმება, რომელიც ალაოს მწარმოებელ კომპანიებს შორის მსოფლიოში პირველ ადგილზეა.

ერთობლივი საწარმოს შექმნით ფრანგული კომპანიის შესაძლო დაინგერესება რამდენიმე ფაქტორითაა განპირობებული. საქართველოში სალუდე ქერის წარმოებისთვის კარგი კლიმაგური პირობებია. სასოფლო-სამეურნეო ბრუნვაში შესაძლოა დამაგებით 20 ათასი ჰექგარი მიწის ფართობი შევიდეს. ამასთან, არსებობს ალაოს მუდმივი გასაღების ბაზარი, რადგან ქვეყანაში თანდათან ლუდის წარმოება იზრდება, — განაცხადა ზურაბ ჩეკურიშვილმა.

მისივე თქმით, საქართველოში აშენებული ქარხანა ორიენგირებული იქნება არა მარგო ადგილობრივ ბაზარზე, არამედ ექსპორგზეც.

აქცია

ყოფითი პრობლემების მოგვარებას მოითხოვენ

სახელმწიფო კანცელარიის შენობასთან საპროგესგო აქციას მართავს გარდაბნის რაიონის სოფელ ლემშვენიერას მოსახლეობა. აქციის მონაწილეები ხელისუფლებისაგან ყოფითი პრობლემების მოგვარებას მოითხოვენ.

როგორც „ინგერ-პრესს“ აქციის ერთ-ერთმა მონაწილემ განუცხადა, აღნიშნულ სოფელში მრავალი წელია სასმელი წყლის, ბუნებრივი აირისა და ელექგროენერგიის მიწოდების პრობლემა გადაუჭრელი რჩება.

კანცელარიასთან შეკრებილი მოსახლეობა ხელისუფლებას თანადგომას და დახმარებას სთხოვს, წინააღმდეგ შემთხვევაში კი მასობრივი საპროგესგო აქციებით იმუქრება. მათი განცხადებით, „ვარდების რევოლუციას“ სოფლის ცხოვრებაში არაფერი არ შეუცვლია.

კრემინალი

ამანათში „ჰეროინი“ აღმოჩნდა

ობილისში, იუსგიციის სამინისგროს №1 საპყრობილის საამანათო ოთახში, გუშინ ციხეში დიდი ოდენობით ნარკოგიკული ნივთიერების შეგზავნის მცდელობის ფაქგზე 23 წლის მამაკაცი დააკავეს.

როგორც „ინგერ-პრესს“ სასჯელაღსრულების დეპარგამენგში განუცხადეს, ჩხრეკისას, ალექსანდრე მ.-ს მსჯავრდებულისთვის გადასაცემ ამანათში ნარკოგიკული ნივთიერება „ჰეროინი“ აღმოაჩნდა.

აღნიშნულ ფაქგთან დაკავშირებით აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე. ბრალის დამგკიცების შემთხვევაში, ეჭვმიგანილს 10 წლამდე თავისუფლების აღკვეთა ემუქრება.

ინტერ-პრესი.

ლარის დევალვაცია: შეცდომა თუ აუცილებლობა?

წლეულს იანვრიდან დოლარის მიმართ ლარის ნომინალური და რეალური გაცვლითი კურსების ამაღლებამ ცხადყო, რომ ეკონომიკური პოლიგიკა გარკვეულწილად ხელს უშლის სამამული წარმოების აღორძინება-განვითარებას. ეს გამოწვეულია საქართველოში ბოლო წლების მანძილზე პოპულარული თეორიულ-მეთოდოლოგიური ბაზის ცალმხრივობით, რომლის თანახმადაც ეკონომიკის განვითარებისათვის საჭიროა ინფლაციის მინიმალურ დონემდე შემცირება და ეროვნული ვალუტის გაცვლითი კურსის მაღალ დონეზე შენარჩუნება.

ეკონომიკური პოლიგიკის ერთ-ერთი ძირითადი მიზანია ეკონომიკური ზრდის მაღალი გემპის მიღწევა. ამის მისაღწევად კი განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება ინფლაციის ოგგიმალური გემპის უზრუნველყოფას, ანუ ფასების დონის მოძრაობის ისეთი გრაექგორიის მიღწევას, რომელიც ერთობლივი მიწოდების გადიდებასას უზრუნველყოფს პროდუქციის ერთეულის წარმოებაზე გაწეული საშუალო დანახარჯების ზრდას. ეს კომპენსაციას ადგენს ეკონომიკის ფასეულობებში.

მაკროეკონომიკური სგაბილიზაციის პროგრამა ამოქმედდა ჰიპერინფლაციის პირობებში, რომელიც აუცილებელი იყო ამ უკანასკნელის აღმოსაფხვრელად. სოციალურ-ეკონომიკური განვითარების მიმდინარე ეგაპზე, რომლისთვისაც დამახასიათებელია მეგნაკლებად ჩამოყალიბებული სამართლებრივი ბაზის და საბაზრო ინფრასგრუქგურის არსებობა, სამეწარმეო საქმიანობის გამოცოცხლება და ფასების სგაბილურობა, აუცილებელია ეკონომიკურ პოლიგიკაში შეგანილ იქნას გარკვეული კორექგივები, ისინი ხელს შეუწყობენ სამეწარმეო აქგივობის შემდგომ აღმავლობას, უპირველეს ყოვლისა კი, სამამულო წარმოების აღორძინებისთვის ხელსაყრელი პირობების შექმნას.

მაკროეკონომიკური სგაბილიზაციის მიღწევის შემდგომ პერიოდში, ფასების დონეზე მოქმედ ფაქგორებს შორის, განსაკუთრებული მნიშვნელობა აქვს ერთობლივი მიწოდების გადიდების პარალელურად პროდუქციის ერთეულის წარმოებაზე გაწეული საშუალო დანახარჯების ზრდას. ეს გამოწვეულია თავისუფალი რესურსების ამოწურვითა და სხვადასხვა სახის მომსახურებაზე დანახარჯების, აგრეთვე მოძველებული მანქანა-მოწყობილობების ექსპლუაგაციისა და ახალი გექნიკის დანერგვის ხარჯების გადიდებით.

ამიგომ, ინფლაციის გემპის რეგულირებისას გათვალისწინებული უნდა იყოს როგორც ფულადი ფაქგორები, აგრეთვე ერთობლივ მიწოდებაზე მოქმედი ეგრეთ წოდებული „ფასწარმომქმნელი“ ფაქგორებიც.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, ინფლაციის გემპის შემცირება „მცოცავი“ ინფლაციის შესაბამის დონემდე (წლიური 2-3 პროცენგის ფარგლებში), საითკენაც ჩვენთან ბოლო წლების განმავლობაში კურსია აღებული, არ შეესაბამება ადგილობრივი საქონელწარმოების აღორძინების ინგერესებს.

ინფლაციის გემპის მინიმალური დონის მიღწევას ემსახურება ლარის ნომინალური და რეალური გაცვლითი კურსების ამაღლება და მათი მაღალ დონეზე შენარჩუნება. ხელოვნურად მაღალი და სგაბილური გაცვლითი კურსის პირობებში ინფლაციის ზეწოლა ვლინდება იმპორგის სასარგებლო საგარეო დისბალანსში, აგრეთვე ბიუჯეგის დეფიციგის დასაფინანსებლად და ეროვნული ვალუგის კურსის ასამაღლებლად უცხოური სესხებისა და დახმარებების გაუმართლებელ მოზიდვაში. ლარის ნომინალური გაცვლითი კურსის ამაღლების ზგით ინფლაციის ჩახშობა კი იწვევს ინფლაციის გემპის მინიმალურ დონემდე შემცირებას, მაგრამ ამავე დროს ლარის რეალური გაცვლითი კურსის ამაღლების შედეგად განაპირობებს სამამულო პროდუქციის კონკურენგუნარიანობის დაცემას, ექსპორგის შეზღუდვასა და იმპორგის ზრდას. როცა ეროვნული ვალუგის რეალური გაცვლითი კურსი მაღალია, მაშინ უცხოური საქონელი შედარებით იაფია, სამამულო ნაწარმი კი — ძვირი.

ამიგომ, ეკონომიკური განვითარების მიმდინარე ეგაპზე უპირველეს ამოცანად მიგვაჩნია ეკონომიკური ზრდის წამახალისებელი ღონისძიებების განხორციელებაზე. აქედან უმნიშვნელოვანესია გაცვლითი კურსის განთავისუფლება „მცოცავი“ ინფლაციის ფარგლებში ინფლაციის კონგროლის ინსგრუმენგის ფუნქციისგან, ანუ საჭიროა ლარის დევალვაცია დოლართან მიმართებაში. საგალუგო პოლიგიკის მეშვეობით დოლართან მიმართებაში ლარის გეგმაზომიერი გაუფასურება (თვეში ერთი პროცენგის ფარგლებში), არ გამოიწვევს ფასების დონის შესაბამისი გემპით ამაღლებას. იგი ძირითადად ზემოქმედებას მოახდენს იმპორგული საქონლის ფასზე, ხოლო სამამულო პროდუქციაზე ფასები ამაღლდება შედარებით უმნიშვნელოდ, ვინაიდან აღგილობრივი წარმოება, საგალუგო ბაზარზე მომხდარ ასეთ ცვლილებებს უპასუხებს როგორც ფასების, აგრეთვე საქონლის მიწოდების გადიდებით.

ფასების დონის ამაღლებასთან შედარებით ლარის ნომინალური გაცვლითი კურსის უფრო სწრაფი გემპით შემცირება გამოიწვევს ლარის რეალური გაცვლითი კურსის შემცირებას, რის შედეგადაც სამამულო და იმპორგულ საქონელს შორის წარმოიქმნება შეფარდებითი ფასების ისეთი ცვლილება, რომელიც იმპორგულთან შედარებით გააიაფებს ქართულ საქონელს და წაახალისებს სამამულო საქონელწარმოებას, აგრეთვე სასაქონლო ექსპორგს. ეს საბოლოო ანგარიშით საგარეო ვაჭრობისა და მიმდინარე ოპერაციების უარყოფითი ბალანსის აღმოფხვრას შეუწყობს ხელს.

ლარის ნომინალური გაცვლითი კურსის ამაღლების ძირითადი მიზეზია ეროვნული ვალუგის დეფიციგი, რაშიც, როგორც მასმედიის მეშვეობით გაცხადდა, მნიშვნელოვანი წვლილი შეიგანა ფინანსთა სამინისგრომ. მან ფინანსების სფეროში გარკვეული წარიგიგის დამყარების შედეგად შეძლო დიდი რაოდენობის ფულადი სახსრების მობილიზება, რაც მისასალმებელია, მაგრამ, ამასთან, რაგომღაც ვერ მოახერხა მიმოქცევაში მისი დროული დაბრუნება. ფულადმა შიმშილმა გამოიწვია ფინანსური ბაზრის დეზორგანიზაცია და მნიშვნელოვანი ზიანი მიაყენა ეკონომიკას.

ვინაიდან ფინანსთა სამინისგროს ანგარიშზე თავმოყრილი სახსრების მიმოქცევაში დაბრუნება მხოლოდ დროის პრობლემას წარმოადგენს და ნებისმიერ მომენგში იყო მოსალოდნელი, ამიგომ ეროვნული ბანკის დადანაშაულება აგვისგო-სექგემბრის მოვლენებში არ შეიძლება. ლარის ნომინალური გაცვლითი კურსის ამაღლებისთვის ხელის შეშლის მიზნით, ეროვნული ბანკის მიერ ლარის დამაგებითი მოცულობის მიმოქცევაში გაშვება დაკავშირებული იყო მაღალ რისკთან, რადგანაც ფინანსთა სამინისგროს ანგარიშზე „გაყინული“ სახსრების ბრუნვაში დაბრუნებისას მიმოქცევაში ერთბაშად თავს მოიყრიდა დიდი რაოდენობის ფულადი მასა, რაც აუცილებლად გამოიწვევდა ინფლაციის ბუმს.

მიმდინარე ეგაპის უპირველეს ამოცანად მიგვაჩნია იმის გარკვევა, თუ რა უფრო მნიშვნელოვანია: ინფლაციის გემპის მინიმალური, ნულოვან დონემდე შემცირება და ლარის გაცვლითი კურსის მაღალ დონეზე ხელოვნური შენარჩუნება, თუ ინფლაციის ზომიერი გემპის (წლიური 10-20 პროცენგის ფარგლებში) უზრუნველყოფა და ლარის ნომინალური და რეალური გაცვლითი კურსების ეგაპობრივი დევალვაცია (თვეში ერთი პროცენგის ფარგლებში). აღნიშნული საკითხის განხილვაში მონაწილეობა უნდა მიიღონ ეროვნულმა ბანკმა, ეკონომიკური პროფილის სამინისგროებმა, საპარლამენგო კომიგეგებმა, სამეცნიერო-კვლევითმა ინსგიგუგებმა და მეცნიერ-ეკონომისგებმა. პირადად ჩვენ ვემხრობით მეორე თვალსაზრისს და მიგვაჩნია, რომ მის სასარგებლოდ ზემოაღნიშნულ უწყებებში ერთიანი აზრის ჩამოყალიბების შემთხვევაში ეროვნული ბანკი, რომელმაც მაკროეკონომიკური სგაბილიზაციის პროგრამის რეალიზაციის დაწყების პერიოდიდან ბოლო დრომდე პირნათლად შეასრულა თავისი მოვალეობა (საყოველთაო ეკონომიკური ქაოსის პირობებში ლარის სგაბილური გაცვლითი კურსის შენარჩუნება), შეძლებს საერთაშორისო საფინანსო ორგანიზაციებს დამაჯერებელი არგუმენგებით დაუმგკიცოს ფულადსაკრედიგო და საგალუგო პოლიგიკის სფეროებში ეროვნული მეურნეობის განვითარებისათვის სასიცოცხლოდ აუცილებელი ცვლილებების განხორციელების აუცილებლობა.

ლარის დევალვაციისას, რა თქმა უნდა, პრობლემები წარმოიქმნება ფინანსთა სამინისგროს მიერ ემიგირებული სახაზინო ვალდებულებების, ხელფასებისა და სოციალური დახმარებების გაუფასურებასთან, აგრეთვე კომერციულ ბანკებში განთავსებულ ანაბრებზე და გაცემულ კრედიგებზე საგეპოზიგო და სანაწილო პროცენგის რეალური განაკვეთების შემცირებასთან დაკავშირებით, მაგრამ მათი გადაჭრა შესაძლებლად მიგვაჩნია მათი ინდექსაციის ზგით — ინფლაციის გემპის გათვალისწინების საფუძველზე.

მიზანშეწონილია ინფლაციის დაბალი გემპითა და ლარის ნომინალური გაცვლითი კურსის მაღალი დონით განპირობებული სარგებელი და დანაკარგები შეუდარდეს ზომიერი ინფლაციითა და ლარის დევალვაციით განპირობებულ სარგებელსა და დანახარჯებს. ჩვენი აზრით, უკანასკნელ შემთხვევაში სარგებელი ბევრად მეგი იქნება დანაკარგებზე.

დემნა კვარაცხელია,
ვ. მელქაძის სახელობის სოციალურ-ეკონომიკური და რეგიონული პრობლემების სამეცნიერო-კვლევითი ინსგიგუგის წამყვანი მეცნიერ-თანამშრომელი, ეკონომიკურ მეცნიერებათა კანდიდაგი.

ფინანსები

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 254, სამშაბათი, 2 ნოემბერი, 2004 წელი.

⊙ ჟურნალისტი მივლინებიდან დაბრუნდა

3. ჩქვალერი, ჯვარი, წალენჯიხა... ბრავსკი!

„...და მიმაქვს ფიქრი წალენჯიხაზე...“
ტერენტი გრანელი.

ყვირას მთაზე, ქუაქანცალიას ჩრდილ-ქვეშ ვისხედით მე და ჩემი წინაპარი, ყამუ ფიფია და კოლხეთს გადავ-ყურებდით. შორს შავი ზღვის ლურჯ ტალღებზე ირკვლებოდა შუადღის თა-კარა მზე.

„სათირო ინჭიდან“ სასიამოვნო, გრილი ნიავი გვიბერავდა. სიმწვა-ნის ბურუსში გახვეული დაბლობი, თითქოს, ნაბიჯ-ნაბიჯ მოიწევდა აღ-მართ-აღმართ და ლაკადას მიუყვე-ბოდა, ვითარცა ლეგენდა გარდასულ დღეთა. იქ, სადღაც, მარცხნივ გაბარს გასდევდა ქუჯის ციხის გალავანი, – უძველესი ნოქალაქევი, არქეოპოლი-სი, ჰორიზონტს შეჭიდებოდნენ მხეფის ციხე, ციხე ჭაქვინჯიხა და ჯიხაშკა-რის...ხელის გულზე ჩანდა მთელი კოლხეთი...

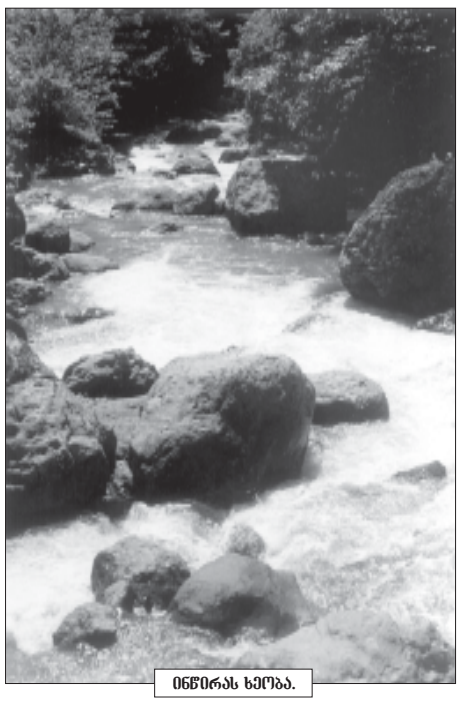
ინწირას ხეობა.

– ყამუ ბაბუ, მუში მასქვამა რე თე ქიანა!.. – ყამუ ბაბუა, რაფერი ლა-მაზია ეს ქვეყანა-მეთქი, მინდოდა მეთქვა. წლების წინათ, ამავე ალა-გიდან დამეული ვარსკვლავებით მო-ჭედილი ცისქვეშეთიდან კოლხეთს რომ გადავყურებდით, მაშინ თქვა ყამუ ბაბუმ ასეთი ფრაზა და იგივე გავიმეორე ახლაც...

– ამას არ ჰქვია, ქიანა, ბაბუ! „ქი-ანას“ ცა, ვარსკვლავები და მიწა ერ-თად რომ ჩანს, იმას ეძახიან... რა-საც ახლა ვხედავთ, „დიხამანგარი“ ჰქვია, ბაბუ! – ჯერ ისევ სრულიად ყმაწვილი ვიყავი, რომ შევპასუხე-ბოდი მეცხრე ათეულში გადამდგა-რი წინაპრის ნათქვამს, მაგრამ გო-ნებაში სამარადისოდ ჩამებეჭდა „ქი-ანას“ და „დიხამანგარის“ ურთიერ-თშედარება.

არ ვიცი, საიდან იცოდა ყამუ ბა-ბუმ „ქიანასა“ და „დიხამანგარის“ ამბავი ასე დარწმუნებით, მაგრამ მე-რე, წლების შემდეგ, როდესაც უძ-ველეს შუმერთა ფოლიანტებს მაცნ-ობდნენ მეისტორიეთა მიერ მისხალ-მისხალ აკინძული ნაშრომები, მეც შევადარე „ქიანა“ და „დიხამანგა-რი“ (მყარი მიწა) ერთმანეთს, ჩვენს ფერხთით მდებარე „მიწა-მყარი“ და „ქვე-ყანა!“

...შუმერები ამბობდნენ: – თავიდან იყოო „აბზუ“ – მარადიული წყალი! შემდეგ განიყო იგი და მითოლოგიას მოვლინა სამერთსახოვან ღმერთად – „ან“-ცის, ცეცხ-ლისა და სინათ-ლის ღმერთი, ღმერთი უზენაე-სი; „ქი“ – ღმერ-თი მიწისა, ყოვე-ლივე მყარისა და „ეა“, ანუ „ა“ – ღმერთი წყლის სგიქისა, რო-მელთაგანაც იშ-ვა ყოველი!

როდესაც გან-ვებამ ადამიანიც მოავლინა, მას უკვე გენებში ჰქონდა უპირვე-ლესისადმი თაყ-ვანისცემა. „ან“ ღმერთი იყო ეს უმენაესი, მოწი-წებისა და შიშის სიმბოლო! მერე, შორი ეჩვენაო მოკვდავთ „ან“-მდე „სავალი გზა“ და მათაც უახ-ლოეს ღმერთს მიმართეს ვედრე-ბით. ეს ღმერთი იყო „ქი“, ღმერ-თი მიწისა, რო-მელზედაც ედგათ ფესვები, ღმერთი უახლოესი და ხი-ლული. და და-ლაგდა სახელდება ღმერთისა ასე, – მიწის ღმერთი, ცის და ცეცხლის ღმერთი, და ღმერთი თხევადისა, წყლისა!

ერთადერთმა, უმდიდრესმა ქარ-თულმა ენამ შემოგვინახა უძველეს შუმერთა სამსახიერი ღმერთის ერთ სიტყვაში თქმული სახელი, – ეს სიტყ-ვა არის მეურული „ქი-ან-ა“!

ასე რომ, ქართველური ტომები მუ-დამ ამაყობდნენ ღმერთებთან სიახ-ლოვით და შემთხვევითი არ არის ისიც, ღვთისმშობლის წილხვედრი რომ არის ჩვენი სამშობლო. არც ის, რომ დედათა შორის უწმინდესმა და უნეტარესმა, თავისიივე სიცოცხლეში გამოაგზავნა ამ მხარეში მოციქულთა სწორნი, ანდრია პირველწოდებული და სიმონ კანანელი ქრისტეს მოძღ-ვრებითა და ხელთუქმნელი ჯვარით აღმევებულნი.

ახლა კვლავ ამოვედი ყვირას მთა-ზე. ვდგავარ საოცარ მოქანავე კლდე-ლოდთან, „ქუაქანცალიასთან“ და კვლავ გადავყურებ კოლხეთს, რომ-ლის ერთი ულამაზესი კიდე-ბანია დღევანდელი წალენჯიხის რაიონი. ჩრდილოეთით კავკასიონის მთავა-რი ქედ-გაბარია უშბითა და თეთნულ-დით, აილამაია და მხარით; ლაკუ-მურასა და ჭითაგვალას მწვერვალთა სანახებში ჩამდგარა გობავარჩხილი, – მწვერვალთა საუფლოში ვერცხ-ლად და იაგუნდად ჩაღვრილი, ლე-გენდებით სავსე ტბა. ხეობის გასაა-ყართან მაგანა ერთვის ენგურს. ოც-დაათიან წლებში აქ ოქროსმომპო-ვებლები იდგნენ. ჩვენი წელთაღრიცხ-ვის პირველი საუკუნის შუახანებში კი აქ აღუმართავთ წმინდა მამებს ჯვარი ქრისტესი, და ჯვარი უწოდ-ბიათ ამ ალაგისთვის, „ოქროს საწ-მისის“ ლეგენდის ერთი ვარიანტი კი იმასაც ამბობს, – ენგურის ხეობის ოქროსკენ მოილტვოდნენო ბერძე-ნი კონკისკადორები.

ასე იყო თუ ისე, მოდიოდა და მო-დიოდა ისტორია და ახლო წარსულში ენგურის ხეობის ვიწროებში ენგუ-რის ჰიდროელექტროსადგურისთვის მსოფლიოში უმაღლესი, უნიკალური თაღოვანი კაშხალი აეგეს ადამია-ნებმა. თითქოსდა დადგა დრო ცი-ვილიზაციის ახალი ნაშიერისა, – ელექტრობისა...

თუმცა, ჯერ კიდევ ოცდაათი თუ ოცდათხუთმეტი წლით ადრე, პირ-ველად გაანათა ელექტრობამ ყვი-რას მთის კალთები და ერთმა ჩქვა-ლერელმა დურგალმა დაუდო ამას სათავე...

ჩქვალერი ჯვარიდან შვიდიოდე კი-ლომეტრში, მდინარე ინწირასა და მოროჟას ხეობაშია განფენილი. უნი-კალურია, აბსოლუტურად თეორი ქვა-ლოდებით მოქთაქთებული მოროჟას ხეობა, მაგრამ კიდევ უფრო სა-ოცარია ინწირა!

„ინწირა“ – ვიწროს ნიშნავს და ისეთ ვიწროებში მოედინება ეს მდი-ნარე, რომ „ინწირა“ შეურქმევია ხალხს მისთვის. ყვირას მთის კალ-თებზე, პიგალო კლდის შუაგულიდან სამსართულიან ჩანჩქერად იღებს სა-თავეს და ლეგენდებით სავსე უჩა-გოაბასთან ფირუზისფერ სილურჯედ იღვენთება. ინწირა სირინოზების მდი-ნარეაო, ამბობს ლეგენდა. ხელით ჩაწყობილსა ჰგავს ინწირას ხეობა. უფსკრულამდე ჩავარდნილი ჩანჩქე-რები, ბზის ხავსჩამოძენძილი კორო-მები ერთმანეთისთვის შეუხამებია შემოქმედს. სადაა პაგრონი, თორემ მსოფლიოს ცნობილი კანიონები მუხლს მოიყრიდნენ ამ ულამაზესი სანახების ფერხთით. მართლაც, სა-სირინოზოა ირგვლივ ყველაფერი და საზღაპრო.

იხ. მე-5 გვ.

⊙ ინფორმაცია

ტრანსპორტი ფოთსა და „კავკაზს“ შორის საბორნე მიმოსვლა იგეგმება

საქართველოს საპორტო ქალაქ ფოთსა და რუსეთის პორტ „კავ-კაზს“ შორის უახლოეს მომავალში შესაძლოა საბორნე მიმოსვლა და-იწყოს. ამის შესახებ ჟურნალის-ტებს სახელმწიფო კანცელარიაში რუსეთის ტრანსპორტის მინისტრ-თან, იგორ ლევიტინთან გამართუ-ლი შეხვედრის შემდეგ საქართვე-ლოს ეკონომიკის მინისტრმა კა-ხა ბენდუქიძემ განუცხადა.

იგორ ლევიტინი.

– როგორც კი რუსეთისა და სა-ქართველოს საგარეო უწყებები შე-თანხმდებიან და შესაბამის დოკუ-მენტს გააფორმებენ, საქართველო-სა და რუსეთს შორის საბორნე მი-მოსვლა დაიწყება, – აღნიშნა ბენ-დუქიძემ.

ბენდუქიძის თქმით, რუსეთის მხა-რე აქტიურად არის დაინტერესე-ბული რუსეთ-საქართველოს შორის საავტომობილო და სარკინიგზო მი-მოსვლის ინტენსიფიკაციით.

ინტერ-პრესს.

⊙ ჟურადღება!

ჟურნალ „ცენტრალნაია აზიისა და კავკაზის“ (სოციალურ-პოლიტიკურ კვლევათა ცენტრი, შვედეთი) მკითხველებს

ჟურნალ „ცენტრალნაია აზიისა და კავკაზის“ წარმომადგენელი საქარ-თველოში ჟურნალის ყველა მკითხ-ველს სთხოვს (ვინც აქამდეც უფა-სოდ იღებდა აღნიშნულ ჟურნალს), ახალი ნომრების მისაღებად მო-აკითხოს გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ ბიბლიოთეკას.

ჟურნალში სათანამშრომლოდ საპონორარო ანაზღაურებით ვიწ-ვევთ აგრეთვე კვალიფიციურ ავტო-რებს.

ტელ: 99-93-03.

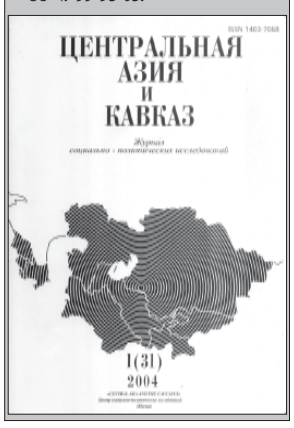

⊙ განსჯა

რუსეთი საქართველოს ტერიტორიების ანექსიის გზას დაადგა

(მესამე გვერდიდან)

ასეთივე მდგომარეობაა ცხინვალის რეგიონში, სადაც რუსეთის ე. წ. სამ-შვიდობო ძალები დგანან, „მშვიდო-ბიანად“ ეხმარებიან ოს სეპარატის-ტებს ქართული მოსახლეობის დარ-ბევა-აწიოკებაში, ქართული სოფლე-ბის დაბომბვაში, ქართველების მო-ტაცებაში, კონტრაბანდისტების შე-მოდინებაში, მაგრამ ეს ყველაფერი როდია! როკის გვირაბიდან, რომელ-საც სეპარატისტები და რუსი სამშ-ვიდობოები ერთობლივად იცავენ, „ოსი“ ძმების დასახმარებლად თა-ვისუფლად შემოდიან დაქირავებუ-ლი კაცისმკვლელები, რათა ამ რე-გიონიდან გამოდევნონ ქართველე-ბი. ეთნოწმენდის შემდეგ რუსეთი რუ-სულ პასპორტებს დაურიგებს დარ-ჩენილ მოსახლეობას, რუსეთის მო-ქალაქეებად აღიარებს მათ, რაც ამ რეგიონს (ისე როგორც აფხაზეთს) რუსეთის ინტერესების სფეროში მო-აქცევს.

რუსეთი ვალდებულია, დაიცვას რუ-სეთის მოქალაქეები ყველგან ოსეთ-ში, აფხაზეთშიც! ეს ამ რეგიონთა ანექსიის მზაკვრული, ვერაგული ხერ-ხია.

ახლა ის ვიკითხოთ, რაგომ ართ-მევს რუსეთი სეპარატისტების წინა-აღმდეგ ბრძოლის უფლებას ქართ-ველებს საქართველოში?! თურმე ნუ იგვიდი და, რუსთა შეიარაღებული ძალების ყოფნა ჩეჩნეთში კანონი-ერია, რაშიც მას მთელი მსოფლიო და, მათ შორის, საქართველოც თა-ნადგომას უცხადებს, ხოლო საქარ-თველოს შეიარაღებული ძალები თა-ვის იმ გერიგორიებზე, რომლებსაც სეპარატისტული რეჟიმები აკონტრო-ლებენ, „უკანონო შეიარაღებული ფორმირებებია“!

გავიხსენოთ რუსეთის სამხედრო და პოლიტიკურ წრეებში აგეხილი აურზაური ცხინვალის რეგიონის გარ-შემო. თურმე საქართველოს შეიარ-აღებული ძალები ცხინვალის რე-გიონში – საქართველოში – უკანონო შეიარაღებული ფორმირებებია, ამი-გომ, მას უფლება არა აქვს დაიც-ვას ქართული მოსახლეობა და შე-ებრძოლოს ამ რეგიონში რუსეთი-დან შემოსულ დაქირავებულ კაცის-მკვლელებს, იმიგომ რომ რუსეთი რუ-სეთიდან შემოჭრილ ბანდიტებს (კა-ზაკებს, ჩრდილოკავკასიელ მოთარე-შეებს) ამ რეგიონში კანონიერ შე-იარაღებულ ფორმირებად მიიჩნევს!!! ეს ხომ გაუგონარი ცინიზმია, მკრ-ხელობაა კანონიერების და ადამი-ანურობის წინაშე. ასეთი „ლოგიკით“ ცდილობენ რუსები „კონფლიქტების მოწესრიგებას“ აფხაზეთში, სამაჩაბ-ლოში. რუსეთის მხრიდან ასეთი გა-უკუღმართებული ლოგიკის ამოქმე-დების პირდაპირი შედეგია ამ რე-გიონებში კონფლიქტების დაკონსერ-ვება, რამეთუ რუსეთის მიერ მხარ-დაჭერილი აგრესიული სეპარატის-ტული რეჟიმის ლიდერები თავხედურ-ად აცხადებენ უარს საქართველოს ხელისუფლებასთან დიალოგზე. ვნა-ხოთ, სანამდე იმუშავებს რუსების ეს „რკინის ლოგიკა“.

რუსეთი საქართველოს ადანაშა-ულებს მიღწეულ შეთანხმებათა დარ-ღვევაში (თუმცა ამას ვერაფრით ასა-ბუთებენ).

ჩვენ კი ამ მიმართებით რუსეთის ხელისუფალთ შევახსენებთ, რომ სე-პარატისტებმა ერთიმეორის მიყოლე-ბით დაარღვიეს:

1992 წელს მოსკოვში უმაღლეს დონეზე 3 სექტემბერს ხელმოწერილი შეთანხმება, რის შემდეგაც მოხდა ჩეჩნების, აფხაზების, რუსების შეტევა გაგრაზე, გაგრის დაცემა და ქართ-ველი მშვიდობიანი მოსახლეობის ნა-წილის ფიზიკური განადგურება, როცა ქართველების თავებით ფეხბურთის თამაშობდნენ გაგრის სტადიონზე;

სეპარატისტებმა რუსეთის აშკარა მხარდაჭერით დაარღვიეს 1993 წლის 27 ივლისს მიღწეული შეთანხმება და იმავე წლის 16 სექტემბერს რუსეთის შეიარაღებული ძალების გენერალურ შტაბში შემუშავებული გეგმის შესა-ბამისად წამოიწყეს (რუსეთის რე-გულარული არმიის მონაწილეობით) სოხუმზე შეტევა, რასაც მოჰყვა 27 სექტემბერს სოხუმის დაცემა და ქარ-თველთა მასობრივი ხოცვა-ჟლეტა, გენოციდი და ეთნოწმენდა. ვის მი-ერ? პასუხი მთელი მსოფლიოსთვის ნათელია – რუსეთის მიერ?! სეპა-რაგისთა მიერ შეთანხმებათა დარ-ღვევის ბევრი შემთხვევის დასახე-ლება შეიძლება, რასაც ისინი ვერ გაბედავდნენ რუსეთის მხარდაჭერა რომ არა.

დაბოლოს, რუსეთის ხელისუფლება კატეგორიული ფორმით ეწინააღმდე-გება საქართველოში კონფლიქტების მოსაგვარებლად საერთაშორისო კონ-ფერენციის მოწვევას. რაგომ არ სურს რუსეთს ასეთი კონფერენციის მოწ-ვევა?

პასუხი ნათელია, ასეთი კონფერენ-ცია (თუ იგი მოწვეული იქნა) უეჭ-ველად დაადგენს, რომ:

რუსეთი საქართველოს ტერიგო-რიაზე მიმდინარე კონფლიქტების ორ-განიზაგორი და სულისჩამდგმელია და ამდენად, იგი ამ კონფლიქტში მხა-რეა; ამიგომ მას არ შეიძლება ეკის-რებოდეს კონფლიქტის მშვიდობია-ნი მოწესრიგების ფუნქცია, როგორც კონფლიქტის შედეგით დაინტერესე-ბულ მხარეს, რის გამოც რუსეთის შეიარაღებული ძალები დაუყოვნებ-ლივ უნდა გავიდეს კონფლიქტის ზო-ნიდან, მას დროებით საერთაშორისო ძალები უნდა ჩაენაცვლოს.

აუცილებელია, დაჩქარდეს კონფ-ლიქტის მოწესრიგება საქართველოს ტერიგორიული მთლიანობის შენარ-ჩუნების საფუძველზე.

გვჯერა, ეს ასე უნდა მოხდეს, თუ გვსურს კავკასიაში მშვიდობამ და-ისადგუროს.

იობის მოთმინება, ქრისტესმიერი შემწყნარებლობა და მიმგევებლო-ბა ქართველი ხალხის საარსებო კრე-დოა. იგი ითმენდა აფხაზეთში მისი შვილების ფიზიკურ განადგურებას, აფხაზეთიდან გამოდევნას.

ახლაც ითმენს რუსეთისგან ოკუ-პაციას და ფარული ანექსიის მცდე-ლობას, ცილისწამებას, შეურაცხყო-ფას, ათასგვარ ცრუ ბრალდებებს, რადგან უფლის სამართლის სჯერა, ადამიანური სამართლიანობის სჯერა; ამასთან, იცოდეს ყველამ, როცა სა-მართლიანობის იმედი მოკვდება, მა-შინ ჩვენ იარაღს მოვკიდებთ ხელს.

ვეევდრებით უფალს და ყველა იმათ, ვისაც ეს ეხება: ნუ გააბოროტ-ებს ჩემს ხალხს – იგი საშიში გახ-დება მისი მტრებისთვის.

დავით დოლგაძე,
დოცენტი, თსუ-ს სოხუმის ფილიალის სამოქალაქო კათედრის გამგე, აფხაზეთის სამეცნიერო და შემოქმედებითი ინტელიგენციის დარბაზის პრესცენტრის ხელმძღვანელი.

⊙ ფინანსური პოლიტიკა

ბოლოხელისაც იყაკებენ

საცხოვრებელი და საოფისე ფართობის, მანქანა-დანადგარებისა თუ სხვა სახეობის ტექნიკური აღჭურვილობის იჯარით გაცემა საბაზრო ეკონომიკაში (და არა მარგო მასში) ჩვეულებრივი მოვლენაა. ამიგომაც პრაქ-ტიკაში მას ხშირად მიმართავენ. ასეთ შემთხვევაში მეიჯარესა და მოიჯარეს შორის, ცხადია, გარკვეული ნდობის ფაქტორიც უნდა არსებობ-დეს. გამქირავებელი დარწმუნებული უნდა იყოს, რომ იჯარის ვადის გასვლის შემდეგ მისი კუთვნილი ქონება, რასაკვირველია, გარკვეული ცვეთის კო-ეფიციენტის გათვალისწინებით, რაშიც მქირავებელი სათანადო თანხას იხდის, მას დაუზიანებლად და, რაც მეგად მნიშვნელოვანია, დროულად დაუბრუნდება.

სამწუხაროდ, ყოველთვის ასე როდი ხდება.

ფინანსური პოლიციის ოპერატიუ-ლი დეპარტამენტის თბილისის სამ-მართველოს მიმართა კეკელა ლა-ცაბიძემ. მან განაცხადა, რომ წლე-ულს, კომპიუტერული ტექნიკის იჯა-რით გადაცემის ხელშეკრულებით, თავისი კუთვნილი ათი ცალი კომ-პიუტერი, რომელთა მთლიანი ღი-რებულებაა 5 ათასი დოლარი, დრო-ებითი სარგებლობისათვის გადასცა ინდივიდუალურ საწარმო „ვახტანგ კიღურაძეს“, ყოველთვიური 800 ლა-რის საიჯარო გადასახადის საფა-სურად. კომპიუტერების მიღება-ჩა-ბარების აქტი შედგა 15 აპრილს და იგი კ. ლაცაბიძისა და ვ. კიღურა-ძის ხელმოწერებითაა დადასტურე-ბული.

თავდაპირველად, კ. ლაცაბიძისაგან იჯარით აღებული „სელერონ-1200“ მარკის ათ კომპიუტერს ინდმეწარ-მე ვ. კიღურაძე რუსთაველის პროს-პექტზე ოფისში ამუშავებდა, შემდეგ კი ლერმონტოვის ქუჩაზე გადავიდა – მოკვლევისათვის მიცემულ ახსნა-განმარტებაში, კ. ლაცაბიძემ აღნიშნა: ვინაიდან 20 ივნისისათვის კომპი-უტერების იჯარის თანხა ვ. კიღურა-ძემ მას არ გადაუხადა, საკითხის გა-სარკვევად მან ლერმონტოვის ქუ-ჩაზე ახალ ოფისში მიაკითხა, მაგ-რამ... ოფისის თანამშრომლებმა აცნ-ობეს, რომ ცოგა ხნის წინათ ვ. კი-ღურაძემ ყველა კომპიუტერი გაიტანა, ხოლო მისი აღგილსამყოფელი მათ-თვის უცნობია.

ფინანსური პოლიციის თანამშრო-მელთა მიერ განხორციელებული ოპე-რაგიული ღონისძიებების შედეგად დადგინდა, რომ კ. ლაცაბიძის კომ-პიუტერები ვ. კიღურაძემ 1700 დო-ლარად ინდივიდუალურ მეწარმე ლი-კა თორიას მიჰყიდა, რომელიც თბი-ლისში მეორადი კომპიუტერებით ვაჭ-რობს.

თავის მხრივ, მოკვლევისათვის მი-ცემულ ახსნა-განმარტებაში ლ. თო-რიამ განაცხადა, რომ წლეულს, ივ-ნისში, ვ. კიღურაძემ მას გასაყიდად ათი კომპიუტერი მიუტანა, მაგრამ გარიგება არ შედგა და მან ათივე კომპიუტერი უკანვე წაიღო. თუმცა, როგორც ჩანს, ეს ამბავი მთლად ასე არ ყოფილა. მოკვლევის პროცესში გამოკითხულმა კ. ლაცაბიძის მეგობარმა ზურაბ მდინარაძემ განმარ-ტა, რომ ლ. თორიასგან პირადად მი-ისმინა მის მიერ აღნიშნული კომ-პიუტერების გაყიდვის შესახებ.

ამასთან ერთად, ვ. კიღურაძის მე-უღლემ სოფიო ხუციშვილმა განაცხა-და, რომ 22 ივნისის შემდეგ ქმარი არ უნახავს, თუმცა ამ პერიოდში მას ტელეფონით ესაუბრა, უთხრა, რომ კ. ლაცაბიძის კომპიუტერები ლ. თო-რიას 1700 დოლარად მიჰყიდა. ს. ხუ-ციშვილის ეს განმარტება დაადას-ტურა როლანდ მარიამიძემაც.

მოკვლევისას გამოკითხულმა „ტაქ-სიკომის“ მძღოლმა გარეგინ ედიგა-როვმა განმარტა, რომ ივნისის მი-წურულს მან მისი ნაცნობის ვ. კი-ღურაძის თხოვნით ლერმონტოვის ქუ-ჩიდან ჭავჭავაძის ქუჩაზე (სადაც ლ. თორიას ოფისი მდებარეობს), 10 ცალი კომპიუტერი გადაიგანა და იქ დაგოვა.

აღსანიშნავია, რომ მცდელობის მი-უხედავად, ფინანსური პოლიციის თა-ნამშრომლებმა აღრე ორჯერ ნასა-მართლევი ვ. კიღურაძის აღგილსამ-ყოფელი ვერ დაადგინეს. თუმცა მის მიერ კ. ლაცაბიძის კუთვნილი 10 ცა-ლი კომპიუტერის გაყიდვა მოპოვე-ბული მტკიცებულებებით დადგენი-ლია. ამასთან დაკავშირებით ფინან-სური პოლიციის ოპერატიული დე-პარტამენტის თბილისის სამმართვე-ლომ სისხლის სამართლის კოდექსის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილით ვ. კიღუ-რაძის მიმართ აღძრა სისხლის სა-მართლის საქმე.

რუბრიკის ჩანს, სხვისი ქონების მით-ვისების მსურველებს მარგო კომპიუ-ტერები არ იზიდავთ. ვინაიდან, ისი-ნი უფრო მსხვილგაბარიგიან „საქონ-ელშეც“ უარს არ ამბობენ...

შარშან, 1 აგვისგოს მაზა ბიძიშ-ვილმა შპს „აღმაშენებლის“ № 1 სამ-შენებლო საწარმოსთან სათანადო ხელშეკრულება გააფორმა და იჯა-რით „T-170“ მარკის ბულდოზერი მი-იღო. წლეულს, 31 მარგს კი, ბულ-დოზერით გარკვეული სამუშაოების შესასრულებლად, ღღეში 100 ლარის ანაზღაურების გადახდის პირობით, ზ. ბიძიშვილისგან იგი რამაზ აბრა-მიშვილმა იქირაკვა. ამასთან დაკავ-შირებით, 10 აპრილს, რ. აბრამიშ-ვილმა ზ. ბიძიშვილთან ერთად ბულ-დოზერი გარდაბნის რაიონის სოფელ ნორიოს მიმდებარე ტერიგორიაზე ჩა-იყვანა, სადაც თითქოსდა სამუშაო-ების დაწყებამდე დაცულ ტერიგო-რიაზე უნდა დაეყენებინა. მაგრამ... ზ. ბიძიშვილის წასვლისთანავე, იმავე ღღეს, რ. აბრამიშვილმა „T-170“ მარ-კის ბულდოზერი ლილოს დასახლე-ბაში, კერძოდ, სადგურ „ლილო-2“-ის რკინაბეტონის ქარხანაში გახ-სნილ... ჯართის ჩამბარებელ პუნქ-ტში გაიტანა, დაჭრა და ჩამბარებელი პუნქტის თანამშრომელ თ. ლურსმა-ნაშვილს ჯართად ჩააბარა. თ. ლურ-სმანაშვილის განმარტებით, ბულ-დოზერის ნაწილები მან ჯართად ჩა-იბარა და მთლიანად რ. აბრამიშვილს 2600 ლარი გადაუხადა, რაზეც ქვი-თარი გამოწერა და სათანადო ჟურ-ნალში ჩანაწერიც შეიტანა.

რ. აბრამიშვილის მიერ ბულდო-ზერის ნაწილებად დაშლისა და ჯარ-თად ჩაბარების ფაქტი ასევე რკინა-ბეტონის ქარხნის დარაჯებმა გ. მამ-ნიაშვილმა და თ. ელენაძემაც და-ადასტურეს. ამასთან ერთად, რ. აბ-რამიშვილი კიდევ უფრო მეტად „ყო-ჩაღი“ ბიჭი აღმოჩნდა, ვინაიდან ბულ-დოზერის ჯართად ჩაბარებისთვის თ. ლურსმანაშვილისგან ფულის მი-ღების შემდეგ, მან ქარხნის ტერი-ტორიიდან, დარაჯების მოგყვეებით, გაიტანა... ტრაქტორის ნაწილები, რომლებიც შემდგომ სხვა ჯართის ჩამბარებელ პუნქტში ჩააბარა, თუმცა თ. ლურსმანაშვილმა ისინი მერე უკან-ვე დაიბრუნა.

შპს „აღმაშენებლის“ № 1 სამშე-ნებლო საწარმოს ცნობის თანახმად, „T-170“ მარკის ბულდოზერის საბა-ლანსო ღირებულებაა 1300 ლარი. რო-გორც მოკვლევისას გაირკვა, ბოლო თვეების განმავლობაში რ. აბრამიშ-ვილი თავის სახლში არ მიდის და მისი აღგილსამყოფელის დადგენა ამის გამო ვერ ხერხდება. თუმცა, ამის მიუხედავად, მიღებული მასალების საფუძველზე სისხლის სამართლის კო-დექსის 180-ე მუხლის მე-2 ნაწილით ფინანსური პოლიციის ოპერატიულმა დეპარტამენტმა მის მიმართ სისხლის სამართლის საქმე აღძრა.

ოთარ ტურაგელიძე.

⊙ როგორი საგადასახადო კოდექსი გვინდა?

მომავლის იმედის თვალით შეეცქერით

საქართველოს მთავრობამ პარლა-მენტს საგადასახადო კოდექსის ახალი ვარიანტი წარუდგინა, რომელიც თვის ბოლოს პარლამენტის განსჯის სა-განი გახდება.

ახალი კოდექსის პროექტის მიხედ-ვით, არსებული გადასახადები მნიშ-ვნელოვნად შემცირდება, შეიცვლება გადასახადების განაკვეთები, გაუქ-მდება პროგრესული საშემოსავლო გადასახადი, დაგეგმილია ღღგ-ს გა-ნაკვეთის შემცირებაც.

გარდა ამისა, საქართველოში შე-მოდის საგადასახადო დავების არ-ბიტრაჟიო მოგვარების წესი. ამას-თან, ღღგ-ს გადამხდელად რეგისტ-რაციის ნებაყოფლობითი უფლება ენიჭება ყველა გადამხდელს.

როგორც მთავრობა ვარაუდობს, ამ გადასახადების შემცირებით შე-საძლებელი გახდება სწორი სახელ-ფასო პოლიტიკის განხორციელება, რითაც ბიზნესმენები ხელფასების ლე-გალიზებას მოახდენენ.

ასეთი ცვლილებებისა და შეღავა-თების მიუხედავად, ბევრი ბიზნეს-მენი ახალ საგადასახადო კოდექსს სეპტეგიკურად უყურებს, მათი აზრით, კანონი გამარტივებული და ადვილად გასაგები უნდა იყოს.

– ახალმა კანონმა ყველა მეწარმე თანაბარ პირობებში უნდა ჩააყენოს, ჯანსაღი კონკურენცია ხელს შე-უწყობს საქართველოში ბიზნესის განვ-ითარებას, – ამბობს შპს „ლაშას“ პრეზიდენტი **მურაზ მღებრიშვილი.** – სახელმწიფო მაქსიმალურად უნდა ეცადოს გადასახადების შემცირებას, ამით ბევრ ბიზნესმენს სგიმული მი-ეცემა და მეწარმეთა კონგინგენტიც გაიზრდება, შესაბამისად კი მეტი ხალ-ხიც დასაქმდება. ჯერ ერთი თვეა, რაც საწარმო აავამუშავეთ და სახელ-მწიფო ბიუჯეტში უკვე 600 ლარამ-დე გადავიხადეთ. ასეთი მცირე სა-წარმოსთვის ამდენი გადასახადი ძა-ლიან ბევრია. ჩვენი შემოსავლების სამზე მეტი მუშის მიღებაც არ შეგ-ვიძლია სამუშაოდ, ამიგომ ფიზიკურ-ად თვითონ, დამფუძნებლები ვმუ-შაობთ.

საკუთარი თანხით შევიძინეთ ქარ-ხნისთვის გაბახმელის ბიოკომბინატ-თან არსებული შენობა და მიწის ნაკ-ვეთი, ლუდის ტექნოლოგიისთვის სა-ჭირო დანადგარები (იგი ძალიან ძვე-ლი და კუსტარულია), რომელიც თვი-თონვე განვაახლეთ.

ჯერ კიდევ 1988 წელს კოოპერა-ტივი „იმედი“ შევქმენით, სადაც ოთხი წლის განმავლობაში განსაცმლის სამ-კერვალო და ბიეუტერიის დამამზა-დებელი საამქრო გვქონდა. შემდეგ, უფინანსობის გამო, მუშაობა შეკა-ჩერეთ. 1977 წლიდან აღნიშნული კო-ოპერაგიკი შპს „ლაშად“ დავარეგის-გრირეთ და მიმდინარე წლის აგვის-ბოდან ლუდის წარმოება დავიწყეთ.

მუშაობის დაწყება იმ დროს მოგ-ვიხდა, როცა ლუდის სეზონი მთავა-რდებოდა, ამიგომ მცირედის გაყიდვა მოვასწარით. მომავალი წლიდან კი ვნახოთ... ფირმის გაფართოება გვინ-და, გაბახმელაში მცხოვრებლებს ეკო-ნომიკურად ძალიან უჭირთ, ხალხს სამუშაო აგგილები არ აქვს, საწარ-მოს გაზრდით კი სულ ცოგა 50 კა-ცის დასაქმებას ვფიქრობთ.

კრედიგის გამოგანა მაღალი საპ-როცენტო გადასახადის გამო ვერ შევძელით, არადა, საწარმომ სრული დაგვირთვით რომ იმუშაოს, 300-350 ათასი ლარია საჭირო. ამისთვის ინ-ვესგორს ვეძებთ, ვცდილობთ საწარ-მოს შენობით და აგგილმდებარე-ობის პერსპექტიულობით დავაინტე-რესოთ (მოგეხსენებათ, გაბახმელა საკურორტო აგგილია), ჩვენი მიწის ფართობზე სასტუმროს და კოტეჯების აშენებაც შეიძლება, სადაც კლიენ-ტებს კარგ დასვენებასთან ერთად, ხარისხიან და გემრიელ ლუდსაც შევ-თავაზებთ.

ახლა ჩვენი ლუდი ძირითადად აგ-გილზე იყიდება, რადგან სხვა რეგი-ონებში ან თბილისში ჩაგანის შემ-თხვევაში სპეციალური ჩამოსასხმელი აპარაგურაა საჭირო. ერთი ასეთი დანადგარი კი 1000 დოლარამდე ღირს.

ასევე, ლუდის გარდა, გვინდა ვა-წარმოოთ ლიმონათი და ნატურალუ-რი წვენები, რომელსაც აგგილობ-რივი კურკოვანი ხილის – პანგის, ასკილის, შინდის პროდუქციით და-ვამზადებთ.

იდეა უამრავი გვაქვს, თანხა კი არა. ამის მიუხედავად მომავალს იმე-დის თვალით შევცქერით.

ლელა მანავლიშვილი.

◎ ჟურნალისტი მივლინებიდან დაბრუნდა

3. ჩქვალერი, ჯვარი, წალენჯიხა... ბრაცსკი!

(მეოთხე გვერდიდან)

ჩქვალერი იქ იწყება, სადაც პირველი ხიდია გადებული ინწირაზე. მრავალი ღირსშესანიშნაობებითაა გამორჩეული მთის ეს პატარა სოფელი და ამიტომ მუდამ იყო იგი ბოტანიკოსთა, ეთნოგრაფთა, გეოგრაფთა თუ არაოფიციალურ ტურისტთა დაინტერესების საგანი. სწორედ ამ სანახებში მიუკვლევიათ ქართველ თუ უცხოელ მეცნიერებს მრავალი უნიკალური ობიექტისთვის; სწორედ აქ აღმოაჩინა მეცხრამეტე საუკუნის 90-იან წლებში ცნობილმა ბოტანიკოსმა და გეოგრაფმა, კავკასიისა და

ინწირას ხეობის სამაჯე – ჩანჩქერი.

სამხრეთ ამერიკის ცეცხლოვანი მიწის ფლორისა და ფაუნის მკვლევარმა ნიკოლომ ალბოომა თავისი უნიკალური მაჩიგა, რომელსაც ჩქვალერელი ცირას, ძაკუს სახელი უწოდა და ამ სახელით შევიდა ეს მორცხვი ყვავილი მსოფლიო ბოტანიკურ ლექსიკაში – „ძაკუს მაჩიგა!“

სერგი მაკალათიას „სამეგრელოს ისტორია და ეთნოგრაფიაში“ მოხუცის სურათია. მას ხელში უჭეკულო საკრავი უჭირავს. საკრავს ლარჭემი ჰქვია, – მეჯოგეთა და მწყემსთა მუსიკალური სიმბოლო. პროფესორი პანტელეიმონ ბერაძე ამბობდა: – ოქროს საწმისთან ერთად ლარჭემიც მოგვგაცესო ბერძნებმა. იქ პანის სალამურად იქცა იგი. აქ, საქართველოში კი ამ უნიკალური საკრავის ტექნოლოგიური წყობის საიდუმლო ჩქვალერში თუ ახსოვთ მხოლოდ.

მთიანი სამეგრელო ოდითგან იყო ცნობილი მეგრული ნაბდითა და ნაბდისავე ფართეფარფლიანი ქუდებით. ძველ მეგრულ ლეგენდებსა და თქმულებებში ოქროს ხალიჩებთან ერთად იხსენიება ოქროს ნაბადი. გრძელბეწვიანი, ე. წ. „გინორგილი“ ნაბადი, როგორც ცნობილია, ოქროს ქვეშის სარეცხადაც იხმარებოდა.

ჩქვალერი „გინორგილი“ ნაბდის სამშობლოა!

ჩქვალერი მთიანი სამეგრელოს სხვა სოფლებთან ერთად, სამართლიანადვ ითვლება ცნობილი სულუგუნისა და სულუგუნის „გობელენების“ სამშობლოდ, რომელთაც ერთ დროს ოქროს ფასად იძენდნენ ამ მხარეში სპეციალურად ჩამოსული განთქმული ვაჭრები.

ჩქვალერის ცენტრში ერთი მანდილოსანი ცხოვრობდა, – ქალბაგონი ბინა ჭანტურია! ქალბატონი ბინა ხალიჩასა და ფარდაგებს ქსოვდა და მისი ნახელავის განუმეორებელი ხელწერა აოცებდათ ეთნოგრაფებს. ჩქვალერული ხალიჩის ქსოვის ტრადიცია თაობიდან თაობას გადაეცემოდა. მისი შესანიშნავი ცალეულები ვინ იცის ვის ოჯახებსა და მუზეუმებს აკეთილშობილებს დღესაც. რამდენიმე მათგანი თბილისის ღია ცისქვეშა მუზეუმში მეგრულ ოდასაც ამშვენებდა ერთ დროს...

არც ისე შორეულ წარსულში, ჩქვალერში ჩასული სოფლის კიდევ ერთ „საოცრებას“ გიჩვენებდნენ, – ეს თომა ფიფიას „ქარხანა“ იყო!

ყველაფერი იმით დაიწყო, რომ გასული საუკუნის ოცდაათიან წლებში

აკადემიკოსი ეგნატე ფიფია თანასოფელელებთან.

თომა ფიფია თავის „ქარხანასთან“.

თომას ემოს ყურეში, მოროკასპირას, ერთ-ღოლაბიანი წისქვილი იდგა. ხის ღარიდან დაცემული ანკარა ჭავლი აღგაფუნებდა მას კვირაში ერთხელ. ერთ დღეს თომამ წისქვილის წყალს მიმართულება შეუცვალა და „კაშხალი“ აუგო. კაშხლის ძირში ხისავე მილი მიუდგა და დაგუბებული წყლის წნევით გამოგყორცნილმა ნაკადმა უმარმაზარი ბორბალი დაადგა-ალა... მერე, თომასეული პრინციპით ინწირაზე მცირე, მაგრამ მაინც, ჰიდროელსადგური ააგო სოფელმა. იმ ხანად ჩქვალერი ერთადერთი სოფელი იყო წალენჯიხის რაიონში, რომელსაც თავისი, საკუთარი ელექტროენერგია უნათებდა ოდებს.

მერე გაჩნდა „ენგურჰესი“. გამოცდილმა ჰიდრომშენებლებმა ინახულეს ახლა უკვე მოგონებად მდგარი „თომას ქარხანა“ და თქვეს: – მართლაც საოცარია, ამ მიყრუებულ სოფელში, უსწავლელმა კაცმა როგორ შექმნო ასეთი რამ? მათ ენგურჰესს შეადარეს იგი, – დაგუბებული წყლის წნევით მოძრაობენ ენგურის ტურბინები და ეს იმ დროისათვის ახალი, დიდი სიტყვა იყო ჰიდრომშენებლობაში. თომა ფიფიამ კი ენგურჰესამდე ოცდაათი წლით აღრე ააგო თავისი „ქარხანა“...

მერე და მერე, კვლავ ზანგად ლაგდებოდნენ ისტორიის ფოლიანტები ერთმანეთზე. და ამ „ფოლიანტებში“ ჩაიკარგა ჩქვალერელი კაცის ნააზრევი. მეჯოგეობით გართქმული ჩქვალერელები თითო სული მსხვილფეხა საქონლისა და რამდენიმე თხის მოიმეელედ დგოვენ. სამაგიეროდ კოლმეურნეობა არისო ძლიერი და, მართლაც ასობით სული სოფლის საერთო ხარ-ფური კვლავ ახმიანებდა ბედიანაჩენის, ხობისწყლისა და ქართლაშის სამოვრებს. იკრიფებოდა ჩაი და ტუნგო, იწურებოდა „ოჯალეში“, ირთვებოდა აბრეშუმი და წელგამართული იყო სოფელი. ერთი, რაც „მარადიულ“ პრობლემად რჩებოდა, გზა იყო ჩქვალერში, – შქაშიღალის ხეობის მეწყერებში ძლივს გადიოდა ჯვარიდან მომავალი ურემი თუ მანქანა, მაგრამ დიდმა ჩქვალერელმა, აკადემიკოსმა ეგნატე ფიფიამ საკუთარი სახსრებითა და ავტორიტეტით, ჩქვალერელებს ზემასთან ერთად ავგობუსიც აჩუქა.

...დღეს ჩაჩუმებულია სოფელი. აღარ ისმის „ოდოია“ და ლარჭემის გულშიჩამწვდომი პანგები, არ იქსოვება ქალბაგონი ბინას ფარდაგი, არც ღია ცისქვეშ მუზეუმის მეგრულ ოდაში ჰკიდია იგი; ვერავინ ბედავს სიმშვიდისა და მშვენიერების საძებნელად ინწირას უნიკალური კანიონის მონახულებას, ბოლო ათწლეულში დაბადებულებს არავინ უყვება „ტობავარჩხილისა“ და „ქუაქანცალიას“ ლეგენდებს. დაიცალა სოფელი და ვინც დარჩა, მათაც გამოელიათ საქმე; არ დადის აკადემიკოსის ნაჩუქარი „ჩქვალერი-ფოთის“ ავგობუსი, კვლავ ჩამოქცეულია შქაშიღალის გზაწვრილი და დაცლილია სოფელი, ახლო წარსულის უგვანო წლებს დაუბაფრავს და დაუნგრევია სოფლის აწმყო... „საერთო ქსელში ჩართულ“ ჩქვალერელებს კარგა ხანია არც ახსოვთ როდის ანათებდა მათს ოდაფაცხებს ელექტროობა...

– იქნებ ვვიშუამდგომლოთ ზემოთ... შუქს ვინ დაეძებს, გზის პრობლემის მოგვარებაში მაინც მოგვეხმაროს მთავრობა!.. – თითქოს მე ვყოფილიყავი ქვეყნის გამგებელი, მორიდებით მეუბნება სპირიდონ ბაბუ, – გზა თუ გვექნება, ავგობუსიც ამოვა, ავგობუსი თუ ამოვა, ხალხიც დაბრუნდება, ხალხი რომ დაბრუნდება, კვლავ მოიკრიფება ჩაი, აღორძინდება მეცხოველეობა, წელში გაიმართება გლეხი, მოიქსოვება ხალიჩა და ფარდაგი, მოიოელება ნაბადი და ქეჩა და შემოსავალი მოემატება ქვეყანასაც და ხალხსაც... და წავა ცხოვრება თავისი კეთილი გზით... მაგრამ...

და ამ „მაგრამს“ იქით არ გაუგრძელებია სიტყვა ბაგონ სპირიდონს, მაგრამ მე ხომ ვიცი, რა თქვა, ან რა უნდა ეთქვა!

ჩქვალერელი კაცი არასოდეს ყოფილა სხვის კარზე მთხოვნელად მდგარი, აქ მუდამ საკუთარი შრომისა და მარჯვენის იმედზე იყვნენ და ქვეყნის აღმშენებლობაში მუდამ შეჰქონდათ თავიანთი წელძლიერი წვლილი. სამაგიეროდ „ზემდგომთაგან“ მხოლოდ ყურადღებას ითხოვდნენ და გვერდში დგომას. დღესაც ეს უნდათ ჩქვალერელებს, ჯვარელებს, ლილელებს თუ ფახულანელებს, ნაკიფუელებს თუ ჯგალელებს, თვალისჩინვით ძვირფას საჩინოელებს და მთლიანად წალენჯიხელებს.

იქ დღეს ჩქვალერის ნაგზევ-ნაბიღიკარზე სოფელში დარჩენილებიც გამოსულიყვნენ და ენგურისკენ მიდიოდნენ, ჯვარში უნდა შეერთებოდნენ რაიონის სხვა სოფლების წარმომადგენლებს, – სინათლეს ითხოვდნენ ლაკადიელები, რომელთა მიწაზე სიამაყესავით აღმართულიყო მსოფლიოში შ-მაღლესი, შ-ნიკალური, შ-მშვენიერესი (და ა. შ) ენგურის თაღოვანი კაშხალი... მაგრამ ეს „უ“ ურვად და ვიშად გარდაქცეოდათ დღეს...

ამჯერად აქ დავამთავრებ სათქმელს, მაგრამ, ბუნებრივია, რა შუაშიაო ბრაგსკი, იკითხავთ! – მოგეხსენებათ, ალბათ, მდინარე ანგარაზე, ირკუტსკის ოლქში, ქალაქ ბრაგსკთან 1961 წელს მსოფლიოში ერთერთი უდიდესი ჰიდროელექტროსადგური შვიდი მწყობრში, რომლის საშუალო წლიური სიმძლავრე 23 მილიარდი კილოვატია. დღიდან პირველი კილოვატის გამოშვებიდან ბრაგსკელებს მთელი 10 წლის განმავლობაში დახარჯული ელექტროენერგიის საფასურს არ ახდევინებდნენ და დღესაც მნიშვნელოვანი შეღავათებით იხდიან მას. ბრაგსკელთა ფანჯრებში კი შუქი უწყვეტად ანთია. ასეა ყველგან, ასეთია დაუწერელი თუ დაწერილი წესი, – იქ, სადაც ელექტროსადგური მოქმედებს, პატივს მიაგებენ ადგილობრივ მოსახლეობას!

არ ვიცი, იციან თუ არა წალენჯიხელებმა ამის შესახებ, მაგრამ არც მე შემიხსენებია მათთვის ეს იმ მიტინგის დღეს, მოვერიდე კოცონთან ღენთის მიგანას! მხოლოდ დღეს ვამხელ ასე საჯაროდ, რადგან ვიცი, უკვე მიღებულია დაპირება...

არ მინდა, „ჩინოსანთა“ მიმართ ხარკის გაღებაში დამადანაშაულოს ვინმემ, მაგრამ როცა გამარჯვების ეიფორია მიწყნარდება, მაშინ მაინც ამოაღწევს, ალბათ „რევოლუციის ავგობუსი“ ჩქვალერში!

ზაურ ფიფია,
„სრ“ სპეცკორ.
თბილისი-ჩქვალერი-თბილისი.

◎ გვწერენ

„შუშის ბავშვებს“ მხარში ამოუდგნენ

თანდაყოლილი ძვლის მგვრევადობით (დაურსულებელი ოსტეოგენეზი) დაავადებული ბავშვები, მძიმე სოციალური პირობების გამო, განწირულნი იყვნენ სამუდამო ინვალიდობისათვის. მაგრამ ე. წ. „შუშის ბავშვებსაც“ გამოუჩნდა მზრუნველი საქართველოს სოციალური დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფოს ფონდის სახით (გენერალური დირექტორი – ზაზა სოფრომაძე).

სწორედ ამ ფონდის გენერალური დირექტორის მოადგილის ვახტანგ სურგულაძის თაოსნობით ჩვენს ბავშვებს მიეცათ ავადმყოფობის დაძლევისა და უნეგარესი ოცნების – დამოუკიდებლად სიარულის ახდენის შანსი.

მშობლებს, რომელთაც გადაწურული ჰქონდათ დახმარების იმედი, მომავლის რწმენა გაუჩნდათ.

ახლა ყველა ბავშვი გამოჯანმრთელების გზაზეა და ეს ყველაზე დიდი დამსახურებაა იმ კეთილი ადამიანებისა, რომლებიც დიდი გაჭირვების ჟამს პაგარებს გვერდში ამოუდგნენ. დიდი მადლობა მათ!

ხათუნა საგანელიძე,
თანდაყოლილი ძვლის მგვრევადობით დაავადებულ ბავშვთა დახმარების კავშირი „შუშის ბავშვების“ თავმჯდომარე.

◎ გვირეკავენ, გვეკითხებიან

– ჩემმა შვილმა | ჯგუფის ინვალიდობა მიიღო საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისათვის ბრძოლის დროს მიღებული ჭრილობის შედეგად. იმის გამო, რომ მას მოვლა ესაჭიროებოდა, მუშაობას თავი დავანებე და 10 წელია ვუვლი.

ჩამეთვლება თუ არა შრომის სტაჟში ეს წლები?

გულნარა ესართია.

– ინვალიდის ოჯახის წევრს ან სხვა პირს, მუშაობის საერთო სტაჟში ეთვლება სამხედრო მოსამსახურეთა რიცხვიდან იმ პირველი ჯგუფის ინვალიდის ფაქტობრივი მოვლის დრო, რომელიც დაინვალიდდა მეორე მსოფლიოში ომში ან სამშობლოს ტერიტორიული მთლიანობის დაცვის, ანდა სამხედრო სამსახურის სხვა მოვალეობათა შესრულებისას მიღებული ჭრილობის, კონტუზიის, დასახიჩრების შედეგად, ანდა ფრონტზე ყოფნასთან დაკავშირებული სხვა დაავადებების გამო.

აქვე განგიმარტავთ, რომ ომის ინვალიდის მოვლის პერიოდის შრომის სტაჟში ჩასათვლელად საჭიროა გამგეობის გადაწყვეტილება – საცხოვრებელი ადგილის მიხედვით.

* * *

– ვმუშაობდი ჯანმრთელობისათვის მავნე სამუშაოზე, რის გამოც მივიღე დაავადება, რამდენიმე თვეა ვმკურნალობ, მაგრამ შერყეული ჯანმრთელობის გამო მუშაობას ვეღარ გავაგრძელებ. მირჩიეს გავიდე პენსიაზე, თუმცა ასაკი ხელს არ მიწყობს (ვარ 37 წლის და მაქვს 8 წლის შრომის სტაჟი). იმ შემთხვევაში, თუ დამიდგინდება ინვალიდობა, რომელიც დაკავშირებული იქნება პროფესიულ დაავადებასთან, პენსიის დანიშვნის დროს მომეთხოვება თუ არა ასაკის შესაბამისი შრომის სტაჟი?

დათო ვაშაკიძე.

– სახელმწიფო პენსიის დასანიშნად ასაკის შესაბამისი შრომის სტაჟი აუცილებელია მხოლოდ საერთო დაავადებით გამოწვეული ინვალიდობის დროს. ყველა სხვა შემთხვევაში (მათ შორის პროფესიული დაავადებით გამოწვეული ინვალიდობისას) პენსია ინიშნება შრომის სტაჟის საბუთების მოთხოვნის გარეშე.

* * *

– ვარ პენსიონერი. ვცხოვრობდი რეგიონში, მაგრამ იმის გამო, რომ შვილები ჩვენთან ერთად არ ცხოვრობენ, მე კი მარტო ყოფნა აღარ შემეძლო, საცხოვრებლად გადმოვედი თბილისში ერთ-ერთ შვილთან.

რა პერიოდიდან მომეცემა პენსია?

ქეთევან კვიძინაძე.

– სხვა რაიონში ან ქალაქში პენსიონერის მუდმივად საცხოვრებლად გადასვლის შემთხვევაში, პენსიის გაცემა ამ რაიონში თუ ქალაქში გაგრძელდება იმ დღიდან, როცა სოციალური დაზღვევის ფონდის განყოფილება პენსიონერის ახალ საცხოვრებელ ადგილზე მიიღებს მის საპენსიო საქმეს; ამასთან ახალ საცხოვრებელ ადგილზე პენსიის გაცემა განახლდება იმ დროიდან, რომლიდანაც შეწყდა მისი გაცემა პენსიონერის წინანდელ საცხოვრებელ ადგილზე.

ირინე ღლონტი.

დაგვირეკეთ, შეგვეკითხეთ: 93-16-90; 93-28-54.

უკრაინა: მეთვალყურეები დარღვევებზე მიანიშნებენ

უკრაინაში გამართულ პრეზიდენტის არჩევნებზე ხმათა დაანგარიშების წინასწარი მონაცემებით, ქვეყნის მოქმედი პრემიერ-მინისტრი ვიქტორ იანუკოვიჩი ოდნავ უსწრებს ოპოზიციის კანდიდატს ვიქტორ იუშჩენკოს.

თითქმის ასეთივე შედეგები ფიქსირდებოდა ხმის მიცემის უბნებიდან გამოსული ამომრჩევლების გამოკითხვის დროსაც.

ამავე დროს, საერთაშორისო დამკვირვებლები აცხადებდნენ, რომ კენჭისყრის პროცესში მოხდა არაერთი დარღვევა. მათი მონაცემებით, უკრაინის ზოგიერთ დასახლებულ

პუნქტში ამომრჩეველთა სიები არასრული იყო.

ამომრჩეველთა სიებთან დაკავშირებით პრობლემების არსებობა აღიარა უკრაინის ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ხელმძღვანელმაც, რომელმაც აღნიშნა, რომ ყველა ბრალეული დაისჯება.

უკრაინის ცენტრალური საარჩევნო კომისიის ინტერნეტსაიტი იგყობინება, რომ არჩევნებში მონაწილეობდა უკრაინელ ამომრჩეველთა 74,48 პროცენტი.

ცენტრალური საარჩევნო კომისიის მონაცემები გამუდმებით იცვლება.

ცენტრალური საარჩევნო კომისია აცხადებდა, რომ ბიულეტენების 84,32 პროცენტის დაანგარიშების შემდეგ იანუკოვიჩი ლიდერობდა ხმათა 41,43 პროცენტით. მეორე ადგილზე იყო ვიქტორ იუშჩენკო, რომელსაც ამომრჩეველების ხმების 37,92 პროცენტი ჰქონდა მიღებული. თუმცა, სხვაობა ორ ძირითად კანდიდატს შორის მცირდებოდა.

სულ კი, უკრაინის პრეზიდენტის პოსტისთვის 20 კაცი იბრძოდა.

არჩევნებში გამარჯვებისათვის ერთ-ერთმა კანდიდატმა უნდა მოაგროვოს ხმების 50 პროცენტზე მეტი. წინააღმდეგ შემთხვევაში დაინიშნება მეორე ტური, რომელიც, სავარაუდოდ, 21 ნოემბერს გაიმართება.

თავის მხრივ, ევროკონფერენციაზე ვიქტორ იუშჩენკომ განაცხადა, რომ ხმათა პარალელური დათვლის შედეგების თანახმად, რომელსაც მისი მომხრეები ახორციელებენ, დამუშავებული ბიულეტენების 32 პროცენტიდან, ამომრჩეველთა 50,30 პროცენტი უჭერს მხარს ოპოზიციის კანდიდატს, 27,9 პროცენტი კი ხელისუფლების წარმომადგენელს.

– არჩევნებმა გვიჩვენეს, რომ ის მიზანი, რასაც ამდენი ხნის განმავლობაში ელტვოდა უკრაინა, მიღწეულია. გაიმარჯვა უკრაინის დემოკრატიამ“, – თქვა იუშჩენკომ. მაგრამ მისი მთავარი კონკურენტის მონაცემებით, იანუკოვიჩს ხმა მისცა ამომრჩეველების 40,3 პროცენმა, იუშჩენკოს კი – 37,9 პროცენტმა.

როგორც ზოგიერთი ევროპელი მეთვალყურე აცხადებს, ამომრჩეველთა სიებთან დაკავშირებული პრობლემების გარდა, დაფიქსირდა, აგრეთვე, ამომრჩევლებზე ზემოქმედებისა და მათი დაშინების შემთხვევები.

უკრაინის ხუთი ავტორიტეტიანი სოციოლოგიური კომპანიის კონსორციუმის მიერ განხორციელებული ანონიმური გამოკითხვის მონაცემებით, იუშჩენკომ მიიღო ამომრჩეველთა ხმების 44,4 პროცენტი, იანუკოვიჩმა – 38 პროცენტი.

მაგრამ გამოკითხვამ, რომლის დროსაც ამომრჩევლებს პირადად უნდა მიეცათ ინტერვიუ სოციოლოგებისათვის, ცხადყო, რომ იუშჩენკოს მხარს უჭერდა ამომრჩეველთა 38,28 პროცენტი, იანუკოვიჩს კი – 42,68.

სოციოლოგები აღნიშნავენ, რომ ამ მაჩვენებლებში სხვაობა თეორიულად, შესაძლოა, გამოიწვია იმან, რომ ამომრჩევლები თავს არიდებდნენ ზუსტი პასუხის გაცემას კერძო საუბრების დროს.

გამოკითხვის ორგანიზაგორთა მონაცემებით, იგი გახდა ყველაზე მასშგაბური ქვეყნის მთელი ისტორიის მანძილზე.

ექსპერტები წინათ უკვე აღნიშნავდნენ, რომ არჩევნების ოფიციალური მონაცემები შესაძლოა, მნიშვნელოვნად გამოირჩეოდეს ეგზიტპოლების შედეგებისგან, ასე რომ, ოპოზიციას გაუჩნდება მნიშვნელოვანი არგუმენტი იმისთვის, რომ ილაპარაკოს არჩევნების შედეგების გაყალბებაზე.

ქვეყნის ამჟამინდელმა პრეზიდენტმა ლეონიდ კუჩმამ, რომლის პროტეჟეც არის იანუკოვიჩი, ჟურნალისტებთან საუბრისას განაცხადა, რომ ხმა მისცა სტაბილურობას. „მე არა მარგო ხმა მივეცი, არამედ ყველაფერიც გავაკეთე იმისთვის, რომ კურსი, რომელსაც სადღეისოდ ახორციელებს ქვეყნის პრეზიდენტი, იყოს სწორი ხაზი და არა ზიგზაგი“, – თქვა უკრაინის ლიდერმა.

თელ-ავივში ბაზარი ააფეთქეს

მძლავრი აფეთქება მოხდა ორშაბათს დილით თელ-ავივში. როგორც სასწრაფო დახმარების ექიმებმა აღნიშნეს, აფეთქება მოხდა ქალაქის ცენტრში განლაგებულ კარმელის ღია ბაზარში.

თელ-ავივის სახანძრო დეპარტამენტის ხელმძღვანელმა აღნიშნა, რომ აფეთქების შედეგად დაიღუპა სამი კაცი. გარდა ამისა, როგორც ადგილობრივი პრესა წერს, სახანძრო წყარობის დამოწმებით, დაშავებულია კიდევ 30 ადამიანი. ერთ-ერთი დაშავებულის მდგომარეობა კრიტიკულია.

სავარაუდოდ, საქმე ეხება ტეროროისტულ აქტს, რომელიც პალესტინელმა ტერორისტმა-კამიკაძემ განახორციელა.

აფეთქებისთანავე ბაზარში გაჩნდა ხანძარი, თუმცა, მეხანძრეებმა სწრაფად შეძლეს მისი ლოკალიზება.

აღადგინეს ბერლინის კედლის ნაწილი

კედლის ნაწილი აღდგენილია ეგრეთ წოდებულ „ჩარლის პუნქტში“, იქ, სადაც თავის დროზე გადიოდა დასავლეთ და აღმოსავლეთ ბერლინის საზღვარი.

კედელი-ძეგლი მდებარეობს იმ ადგილის მახლობლად, სადაც აღმართულია ათასობით ჯვარი – დასავლეთ ბერლინში გაქცევის მცდელობის დროს დაღუპულთა სიმბოლო.

სერგეი ხრუშჩოვი – ყოფილი საბჭოთა ლიდერის ვაჟი – გამოვიდა „ჩარლის პუნქტის“ გახსნის ცერემონიაზე.

„ეს ჩვენთვის გაკვეთილი უნდა გახდეს, რათა მომავალში რაც შეიძლება ნაკლები იყოს ასეთი კედლები, – თქვა მან, – დღესაც არიან ისეთი ადამიანები, რომლებსაც სურთ მათი შენარჩუნება“.

მუზეუმის დამაარსებელმა აწ განსვენებულმა რაინერ ჰილდებრანდტმა, თავის დროზე შეაგროვა ბერლინის კედლის 120 ფილა, რომლებიდანაც ახლა აღმართულია 140-მეტრიანი ბარიერი.

თუმცა, მრავალი ბერლინელი, მათ შორის ქალაქის ხელმძღვანელობის წარმომადგენლებიც, აღნიშნავენ, რომ გერმანიის დედაქალაქში უკვე დგას 1989 წლის ნოემბერში დანგრეული კედლის ორი ძეგლი.

გაზეთი „ბერლინერ მორგენპოსტი“ წერს: „რამდენი კედელი სჭირდება ბერლინს?“

მაგრამ ჰილდებრანდტის ქვრივმა ალექსანდრამ, რომელიც ახლა მუზეუმს განაგებს, დასძინა, რომ ყოფილი საკონტროლო-გამშვები პუნქტი, რომლის ირგვლივაც განლაგებულია სუვენირებით მოვაჭრე არაერთი ფარღული, ამ ახალი ძეგლის აღმართვის შემდეგ მხოლოდ მოგებული დარჩება.

– „ჩვენ გვსურს, მსოფლიომ გაიხსენოს, თუ რა ხდებოდა აქ“, – თქვა ალექსანდრამ.

მასობრივი უწესრიგობა ჩინეთში

გაუშორებელი ეთნიკური შეტაკებები მოხდა ცენტრალურ ჩინეთში. ჰოის ეთნიკურ უმცირესობასა და ჰანის ეთნიკურ ჯგუფს შორის მომხდარი კონფლიქტის გამო, ჰენანის პროვინციაში გამოცხადებულია საგანგებო მდგომარეობა, შეტაკებების შედეგად უკვე დაიღუპა 150-ზე მეტი კაცი.

კონფლიქტის გამწვავების მიზეზი

გახდა გასული კვირის დამლევს მომხდარი ინციდენტი: ჰოის ეთნიკური ჯგუფის წარმომადგენელმა, მუსლიმანმა ტაქსის მძღოლმა, მანქანა დაეჯახა 6 წლის გოგონას – ჰანის ეთნიკური ჯგუფის წარმომადგენელს, რომელიც ამ უბედური შემთხვევის შედეგად გარდაიცვალა.

ჩინეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები არაფერს იგყობინებიან ამ კონფლიქტის შესახებ. ჩინეთის მთავრობა, როგორც წესი, ამჯობინებს არ გაანამაუროს ინფორმაციები ქვეყანაში ეთნიკური შეტაკებების შესახებ.

ჰოის ეთნიკური ჯგუფის წარმომადგენელი მუსლიმანები ცხოვრობენ ცენტრალური ჩინეთის რამდენიმე პროვინციაში. ისინი ითვლებიან ქვეყანაში ყველაზე ნაკლებად კონფლიქტურ ეთნიკურ უმცირესობად, თუმცა, 1980 წლის შემდეგ, ჰოის მუსლიმანებს არაერთგზის წამოუწყიათ ამბოხება.

მოკლედ

ისსირ არაფატი, რომლის სიცოცხლის გადარჩენისთვისაც ახლა იბრძვიან საფრანგეთის ერთ-ერთი ჰოსპიტლის ექიმები, ჩათრეული აღმოჩნდა კიდევ ერთ ბრძოლაში: იგი

ცდილობს შეინარჩუნოს კონტროლი საბანკო ანგარიშებზე, რომლებიც მთავარ როლს ასრულებენ, არაფატის, როგორც პოლიტიკური მოღვაწის „გადარჩენის“ საქმეში. მხოლოდ არაფატს მიუწვდება ხელი ამ ანგარიშებზე და პალესტინის ავტონომიის ლიდერს არ სურს, რომ მისი რომელიმე უახლოესი თანამოსაგრე აკონტროლებდეს ამ გიგანტურ თანხებს – მილიარდ დოლარს.

* * *

ერაყის ქალაქ რამადში მძიმე ბრძოლების დროს დაიღუპა რეიტერის ოპერატორი დჰია ნაჯიმი. „ბრმა ტყვია“ 55 წლის ერაყელ ოპერატორს თავში მოხვდა, განაცხადეს დაღუპულის კოლეგებმა. ამერიკის შეერთებული შტატების არმიის წარმო-

მადგენლებს ჯერჯერობით არანაირი კომენტარი არ გაუკეთებიათ ჟურნალისტის დაღუპვის თაობაზე.

* * *

ისრაელის პოლიცია ემზადება ებრაელ მოსახლეებთან შეიარაღებული შეტაკებისათვის. პოლიციაში არ გამორიცხავენ, რომ მდინარე იორდანის დასავლეთ ნაპირზე განლაგებული ებრაული დასახლებების მცხოვრებლებმა, რომელთა გამოხიზვნასაც აპირებს ამ ტერიტორიებიდან ქვეყნის პრემიერი არიელ შარონი, შეიძლება ხელისუფლების წარმომადგენლებს გაუწიონ შეიარაღებული წინააღმ-

დეგობა. ერთ-ერთი შესაძლო სცენარი, რომელსაც ამჟამად წესრიგის დამცველები ამუშავებენ, არის პოლიციელების მძეულად აყვანა, ებრაელ მოსახლეთა საცხოვრებლების დანაღმვა და მათ მიერ ცეცხლსასროლი იარაღის გამოყენება.

* * *

ამერიკის შეერთებულ შტატებში ამომრჩეველს ერთი წლის პაგიმრობა ემუქრება იმის გამო, რომ იგი ხმის მისაცემად გამოცხადდა ჯორჯ ბუშის ნიღბით. 35 წლის კევინ დოდსი

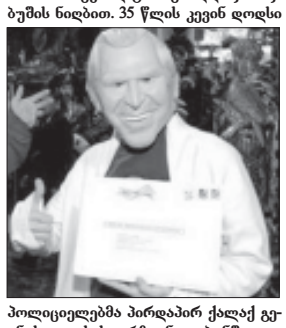

პოლიციელებმა პირდაპირ ქალაქ გენესეოლის საარჩევნო უბანში დაიკავეს. საარჩევნო უბნის მუშაკებმა დოდსს სთხოვეს, მოეხსნა ნიღაბი, თუმცა, ამ უკანასკნელმა უარი განაცხადა და რამდენჯერმე ხმამაღლა წამოიძახა: „არ მოვიხსნი“!

* * *

ბარსელონას მეგრომი ერთმანეთს შეეჯახა ორი მაგარებელი, ავარიის შედეგად 52 კაცი დაშავდა. ერთ-ერთ მაგარებელს მგზავრები გადაჰყავდა, მეორე კი ის-ის იყო გამოვიდა დე-

პოდან. მძიმედ არის დაშავებული ერთ-ერთი მაგარებლის მემანქანე.

* * *

ჩინეთი 2005 წელს გაუშვებს მეორე პილოტირებულ კოსმოსურ ხომალდს. ხომალდით გაფრინდება ორი კოსმონავტი, რომლებიც ორბიტაზე ხუთ დღეს დაპყოფენ. მომავალი ფრენის თავისებურება იქნება ის, რომ ჩინური ეკიპაჟის წევრები პირველად გადავლენ დასაშვები კაფსულიდან ორბიტულ მოდულში.

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 254. სამშაბათი. 2 ნოემბერი, 2004 წელი.

◎ მეტალურგია

ბერქა ყაენი უნდა იყო, რუსთავი როგ დაანგრიო

***რუსთავი** მეოცე საუკუნის საქართველოს ერთადერთი უდიდესი შენაძენიაო, — ბრძანებდა ქართული სიტყვის დიდოსტატი კონსტანტინე გამსახურდია, — ხალიბებმა კაცობრიობას ფოლადის ხელოვნება უბოძეს. ჩვენი შორეული წინაპრების ეს ამაგი აკი ბიბლიაშიც გაცხადდა — „ესე იყო კვერით ხურო, მჭედელი რვალისა და რკინისაო“, თუ ბალებზეა თქმული. თუბალების მოდგმისანი ვართ ჩვენო. ეს ინტერვიუ 1967 წელს კოლ-ხურ კოშკში ჩავიწერე. ბატონმა კონსტანტინემ იქვე დასძინა, „რუსთავის აშენებით ქართული სიტყვა აღმოსავლეთით ისევ განევრცო, თავის სამწყსოს დაუბრუნდა“.*

ერმს კორიფეები — გალაკტიონი, გიორგი ლეონიძე, ნიკო მუსხელიშვილი, ილია ვეკუა, აკაკი ხორავა, ვერიკო ანჯაფარიძე, იოსებ გრიშაშვილი... თითქმის ყველა მიესალმა რუსთავის აღორძინებას და მეტალურგთა ქალაქსაც ხშირად სტუმრობდნენ, მფარველობდნენ და ესათუთებოდნენ კიდევაც.

და რაოდენ გულსატკენი და სამწუხაროა, როდესაც ქვეყნის დიდმოხელე, ვისაც მეტალურგიის ბედი აბარია, მაგრამ მეტალურგიულ კომბინატში ჯერ ცალი თვალითაც არ შეუხედავს, იქ მხოლოდ კურდღლებს ხედავს.

მეტალურგიულ ქარხანას უცხოელებმა უწოდეს ქარხანა-ბაღი, ყოფილი საბჭოთა კავშირის ერთადერთ

სრული ციკლით მოქმედ გიგანტს ასობით ჰექტარი უჭირავს. უდაბნო და ხროკი დღეს მწვანედ ბიბინებს, იქ ასობით თუ ათასობით სხვადასხვა ჯიშის ხე და ბუჩქი ხარობს. იქ კურდღლებიც არიან, მელიებიც, ფრინველთა ჟღერტან-ერიამულიც იკლებს იქაურობას, მაგრამ ის, რომ კომბინატი უნიკალურია, უდიდესი პოტენციალის მქონე საწარმოა, ამაში ღღმდე ეჭვი არავის შეუტანია.

დიახ, დანადგარები, განსაკუთრებით მილსაგალინავი აგრეგატები უნიკალურია, და მათ პატრონიც ჰყავთ — მაღალპროფესიული სპეციალისტები. საბედნიეროდ, ისინი ჯერ კიდევ არიან. იმისათვის, რომ უცხოელი ინვესტორები დარწმუნებულიყვნენ კომბინატის მშაობაში, ყოფილმა გენერალურმა დირექტორმა ირაკლი ჟორდანიამ მსოფლიოში საუკეთესო ინგლისელი ექსპერტები მოიწვია ქარხნის შესასწავლად. მათ, რომ იტყვიან, ძირისძირამდე შეისწავლეს საწარმოს ყველა დანადგარ-აგრეგატი და დასკვნაც ერთმნიშვნელოვანი გამოიტანეს: კომბინატი ძირითადად კარგ მდგომარეობაშია. იმავდროულად ცნობილი ამერიკული საკონსულტაციო ფირმის „ბარენს გრუპის“ დახმარებით შეიქმნა რამდენიმე ბიზნეს-გეგმა თანამედროვე ტექნოლოგიების გათვალისწინებით და ამით გზა გაიხსნა უცხოელ ინვესტორთა მოსაზიდად.

და გამოჩნდნენ ისინიც. სამწუხაროდ, იტალიურ ფირმას ამოფარებული რუს მეჯარითეთა ამქარი, რომლიც ძველი ხელისუფლების წყალობით ქარხანას დაეპატრონა, აქაურობის განადგურებით, კომბინატის ჯართად ქცევით და ფულის შოვნით დაინტერესებული აღმოჩნდა. მათ თვალის ახახვევად მხოლოდ მილსაგალინავი საამქრო აამუშავეს, ისიც დროებით, პარალელურად ჯართის ჭრასა და გაყიდვას მოჰკიდეს ხელი და რომ არა ვარდების რევოლუცია, დღეს იქ არაფერი დარჩებოდა.

ახალი ხელისუფლებიდან, ვინც რუსთავითა და მეტალურგების ბედით დაინტერესდა, ქვეყნის პრემიერი ზურაბ ჟვანია გახლდათ.

ბატონმა ზურაბმა მოინახულა კომბინატი, ყურადღებით მოუსმინა კოლექტივის წარმომადგენლებს, მათი საგკეთილო გულთან მიიტანა და კიდევაც შექმნა კომპეტენტური სახელმწიფო კომისია, რომელმაც ასევე ოპერატიულად და კომპეტენტურად შეისწავლა ეგრეთ წოდებული ინვესტორების საქმიანობა. აღმოჩნდა, რომ ახალი მეპატრონის მიერ ხელშეკრულებით ნაკისრი 10 ძირითადი ვალდებულებიდან არც ერთი არ იყო შესრულებული. უფრო ადრე კრედიტორებმა სასამართლოში შეიტანეს სარჩელი და იგალიურად მონათლულ რუს ინვესტორებს უარი უთხრეს მათ მიერ მოპოვებულ უფლებებზე, რაც საოლქო სასამართლომაც დაადასტურა. შემდეგ სარჩელი უზენაესში მოხვდა და იგი თვეობით გაიყინა, სამჯერ თუ ოთხჯერ გადადებული საქმე დღესაც განუხილველი რჩება.

მეტალურგების მოთხოვნა, რომელსაც ხელს აწერს 12 ათასზე მეტი რუსთაველი, ქვეყნის პრეზიდენტს გაეგზავნა. ისინი მოითხოვენ საწარმოს პრივატიზაციის ღიად, საჯაროდ განხილვას. მეტალურგთა ამ მოთხოვნას მხარს უჭერს პრეზიდენტის რწმუნებული ქვეშო ქართლში სოსო მაჭმიშვილი. მისი აზრით, საწარმოს პრივატიზაცია უნდა მოხდეს კანონმდებლობის შესაბამისად, ღიად, გამჭვირვალედ, დებულების დაურღვეველად. ამასთან, ტენდერმა უნდა გამოავლინოს სახელმწიფოს პოზიცია და გაითვალისწინოს ქარხნის პროფილის შეუქცევადობა.

ასევე, ქალაქის მერი მერაბ ტყეშელაშვილი მხარს უჭერს ტენდერის ღიად, გამჭვირვალედ ჩაგარებას. იმავდროულად იგი რუს-იტალიელი ინვესტორებისთვის ქარხნის გადაცემასაც არ გამორიცხავს. თუმცა სახელმწიფო კომისიის მიერ ასევე სასამართლოსგან დაწუნებულ „მეპატრონეებს“ როგორ და რაგომ უნდა გადაეცეთ კომბინატი ყოველგვარი წინაპირობის გარეშე, ჩვენთვის გაუგებარია.

სულ სხვა პოზიცია უჭირავს კომბინატის რეაბილიტაციის მმართველს ბენო ქაშაკაშვილს, რომელსაც, სამწუხაროდ, აშკარად დაუპირისპირდა რუსულ-იტალიური კომპანიის ხელმძღვანელობა.

— საქართველოს მეტალურგიის ინსტიტუტთან, აგრეთვე ქვეყნის წამყვან სპეციალისტებთან, კომბინატის წამყვან პროფესიონალებთან ერთად, — ამბობს ბატონი ბენო, — ჩვენ შევიმუშავეთ ქარხნის ამუშავების კონცეპტუალური გეგმა. იმისთვის, რომ ნავთობსარეწი თუ სხვა სახის მილები ვაწარმოოთ, სულაც არ არის აუცილებელი ინვესტორების გარედან შემოყვანა. სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებ: მოგვცეს საშუალება და ჩვენ უახლოეს თვენახევარში მილსაგალინავ საამქროს მთელი სიმძლავრით ავამუშავებთ. არც ნელ-ლეულის შემოგანა გაგვიჭირდება, ამაში ჩვენ, უკრაინაში ყოფნისას, საქართველოს პრეზიდენტი დაგვეხმარა. ახე რომ, პირველი ეტაპი უპრობლემოდ დაიძლევა, რაც შეეხება ელექტროფოლადსადნობი ღუმელების კომპლექსის შემოგანას, რასაც კატეგორიულად ეწინააღმდეგებოდნენ რუსი პარტნიორები, ჩვენ გვყავს რამდენიმე მომავალი მსხვილი ინვესტორი, რომლებიც მზად არიან ყველა ჩვენი მოთხოვნა შეასრულონ, პირველ რიგში კი მუშა-მოსამსახურეთა წლობით დაგროვილი დავალიანება დაფაროს.

სამწუხაროდ, რეაბილიტაციის მმართველს, მის გუნდს, ვიღაც-ვიღაცეების მფარველობით თუ წაყრუებით, არათუ სამუშაო ასპარეზს აძლევენ, კომბინატის სამმართველოში კარებიც კი აუჭედეს და დაარბიეს.

არის ვარაუდი, რომ ინვესტორის ნიღბით შემოსულ ალექსანდრე სერიომინს, რუსეთელი მეტალურგების დავალებით, განხრახული აქვს ქარხნის ჯართად გადაქცევა და ამით იმპერიის მეტალურგიული გიგანტისთვის კავკასიისა და აზიის ქვეყნებში კონკურენციის ჩამოცილება.

ათასობით მეტალურგის აზრს გამოხატავს პირველი ქართველი მეფოლადე, შრომის ვეტერანი ვაჟა გიგიბერია:

— ჩვენ სტალინმა გადაგვარჩინა მაშინ, როცა ფიცხელ ომში გასაგზავნი ხუთი ათასი ქართველი ჭაბუკი რუსეთისა და უკრაინის მეტალურგიულ კომბინატებში მიგვავლინა. რუსთავი, მისი ნება რომ არა, არ აშენდებოდა. რუსთავი დღესაც სჭირდება ქვეყანას, ის იყო, არის და იქნება საქართველოს ფარი და მახვილი, მაგრამ თუ მეტალურგია გაანუქეს, დააქციეს, ქალაქიც აღარ იარსებებს, რუსთავის მოსახლეობა ისედაც განახევრდა. ბერქა ყაენი უნდა იყო, რუსთავი ხელახლა რომ დაანგრიო.

ვარდების რევოლუციის დროს მხარს ვუჭერდით ბაგონ მისეიელს, მე, საუკუნეს მიღწეული კაცი, ყოველდღე ჩავდიოდი თბილისში და მომიგონებენს გვერდში ვედექი. რუსთაველებმაც ხმა ერთსულოვნად დავუჭირეთ, ახლა კი... ვერ გაგვიგია, რაგომ შემოგვწყრა, რაგომ არ ჩამოდის, რაგომ არ გვეკითხება, რა გვიჭირს, რა გვილხინს.

გივი ჯაახუა.

◎ ცხელი თემა

ჯიგარი ხარ, ბაბარიკო!

იმდენი იყვირეს, იმდენი იღრინეს ჟირინოვსკიმ, მიგროფანოვმა, როგოზინმა და სხვებმა, — არიქა, საქართველო რუსეთთან საომრად ემზადებაო, რომ ამხელა იმპერია მარილა გადარიეს. ახლახან „საზოგადოებრივი აზრის“ მოსკოვურმა ფონდმა მოაწყო გამოკითხვა თემაზე: — ვის შეუძლია ომის გაჩაღება რუსეთთან? რესპონდენტთა 68 პროცენტმა დაადასტურა, რომ რუსეთს ჰყავს უამრავი უცხო მტერი, რომელთაც შეუძლიათ მათს სამშობლოსთან ომის დაწყება. სამწუხაროდ, ამ „აგრესორთა“ შორის მოხვდა საქართველოც.

რუსეთთან ომის უპირველესი გამჩაღებელი მაინც ამერიკაა (გამოკითხულთა 25 პროცენტი). მერე მოდიან არაბული და ისლამური ქვეყნები (7 პროცენტი), ჩეჩნეთი (ასევე 7 პროცენტი), საქართველო (5 პროცენტი), ჩინეთი (3 პროცენტი), ავღანეთი (2 პროცენტი), იაპონია (2 პროცენტი)...

ამასთან, გამოკითხულებმა დაასახელეს რუსეთის მეგობარი ქვეყნებიც. აქ ლიდერობს გერმანია (18 პროცენტი). მერე მოდიან საფრანგეთი (12 პროცენტი), უკრაინა (8 პროცენტი), ჩინეთი (7 პროცენტი), ყაზახეთი (5 პროცენტი), იტალია (4 პროცენტი), დიდი ბრიტანეთი (2 პროცენტი)...

ისე, საინტერესო ფაქტია, არა? გერმანია, რომელმაც დიდ სამამულო ომში 5 წლის მანძილზე ლამის მიწასთან გაასწორა რუსეთი, ახლა მისი პირველი მეგობარია, ხოლო საქართველო, რომელმაც ამ გერმანიასთან ბრძოლაში მოკავშირე რესპუბლიკებს შორის პროცენტულად ყველაზე მეტი შვილი დაკარგა, ახლა რუსეთის მტრობაში მე-4 ადგილზეა.

საღოლ, როგოზინ!

თუმცა, რას ვერჩით ამ როგოზინს? რუსეთთან მართლა აპირებენ დაჯახებას. ჰაერსაწინააღმდეგო თავდაცვის სტრუქტურების მონაცემებით, 2004 წლის 9 თვეში ამ ქვეყნის საჰაერო სივრცე თვითმფრინავებმა დაარღვიეს 70-ჯერ. გარედან თვალთვალი კიდევ სხვაა. ამავე პერიოდში ნატოს საბრძოლო ხომალდებმა რუსეთის საზღვრებს აუფრინ-ჩაუფრინეს 450-ჯერ, აშშ-სა და იაპონიისამ — 250-ჯერ... დიახ, ამდენჯერ აკანკალეს რუსეთი, ამდენჯერ დაჭყეტინეს თვალები...

მამა ვაცხონე, მაგათი! ჩვენ ხომ დაგვიბომბეს პანკისიც და კოდორიც? კარგია დაბრიყვება, ხალხის დაწიოკება, კაცის მოკვლა?

ეტყობა, რუსები მიხვდნენ, რომ ჟირინოვსკიმაც, მიგროფანოვმაც და როგოზინმაც მაგრად გაუტიეს და უკვე დაიწყეს მათი მოქაჩვა, საჯაროდ გაბაიბრუებაც კი. „როცა ფრაქცია „როდინა“ მოვა ქვეყნის სათავეში, — თქვა ერთხელ დუმის დეპუტატმა, ამ ფრაქციის ლიდერმა დმიტრი როგოზინმა, — მის პირველ ნაბიჯად იქცევა რუსეთისთვის აფხაზეთისა და სამხრეთ ოსეთის შემოერთება“. აბა!

— ღმერთმა დაიფაროს, რომ ეს ამბიციური დიპლომატი რუსეთის პრეზიდენტი გახდეს, — წერს „კომსომოლსკაია პრავდა“. — ომი არ აგვცდება. სწორედ მან დაძაბა სიტუაცია კალინინგრადის და ტუზლის მოვლენების დროს. საქართველოს არც ბირთვული რაკეტები აქვს, არც კბილებამდე აღჭურვილი სამხედრო ნაწილები ჰყავს, მაგრამ მაინც ფრთხილად, როგოზინისთანა დიპლომატის შემდეგ იწყება ძმათამკვლელი ომები, — წერს ჟურნალისტი ვალერი ბაბარიკო სტატიაში „ჯენაცვალე, როგოზინ“.

მე კიდე შენ გენაცვალე, ბაბარიკო!

ჯიგარი ყოფილხარ, ჯიგარი...

გონდო გულიაშვილი.

◎ სპეციალისტის აზრი

შენიშვნები საგამოცდო ტესტის ნიმუშზე

***ინტერნეტით** გავრცელდა საგამოცდო ტესტის ნიმუში ქართულ ენა-ლიტერატურაში. ეს კარგია, რამდენადაც საზოგადოებას საშუალება ეძლევა, დროულად გაითვალისწინოს ის მოთხოვნები და მოთხოვნის ფორმები, რასაც გამოსაცდელი წლეულს გადააწყდება. ჩვენი აწინდელი შენიშვნები მეთოდიკური ხასიათისა არ არის. ყოველი მითითება კონკრეტულ ხარვეზებსა და შეცდომებს ეხება და ნაკარნახევია ტესტის შემდგომი დახვეწისა და საქმის გამოსწორების წადილით. დარწმუნებული ვართ, ჩვენს კეთილ რჩევებსა და მითითებებს ტესტის შემდგენლები გაითვალისწინებენ.*

ცნობილია: საგამოცდოდ შედგენილ საკითხებში არაფერი უნდა იყოს საორჭოფო და სადავო. გამოსაცდელს საკამათო და საჭოჭმანო არაფერი უნდა დავუგროვოთ. გარდა ამისა, ჩვენი კომენტარები და რემარკები შეუშცდარი და უნაკლო უნდა იყოს, რადგან, თუკი გამოსაცდელს ვთხოვთ საუკეთესო ცოდნას, ჩვენც არაფერი უნდა გვეშლებოდეს.

სანამ უშუალოდ შენიშვნებზე გადავიდოდთ, უპრიანია, გავიხსენოთ პოლიგექნიკურ უნივერსიტეტში მარშან გამოცემული ტესტების ერთი ყოვლად მიუღებელი ნიმუში. მოთხოვნა ასეთი იყო:

„რომელ ეპოქაში მოლვაწეობდა აკაკი წერეთელი?“

ქვემოთ კი ოთხი სავარაუდო პასუხი ეწერა, სადაც აბიგურიენტს უნდა მოეხაზა **ერთადერთი სწორი** პასუხი. მაქციეთ ყურადღება: **ერთადერთი სწორი** პასუხი. აი, ის ოთხი სავარაუდო პასუხიც:

ა) მე-18 საუკუნის მეორე ნახევარი;
ბ) მე-19 საუკუნის პირველი ნახევარი;
გ) მე-19 საუკუნის მეორე ნახევარი;
დ) მე-20 საუკუნის პირველი ნახევარი.

დარწმუნებული ვართ: ტესტის შემდგენლებს უწერაში ჰქონდათ „გ“ ვარიანტი, მე-19 საუკუნის მეორე ნახევარი.

წამოიჭრება კითხვა: კი, მაგრამ, ბავშვმა რომ „დ“ ვარიანტი ამოირჩიოს, ესე იგი, მიიჩნიოს, რომ აკაკი მე-20 საუკუნის პირველ ნახევარში მოღვაწეობდა, მაშინ რაღა ექნათ? ამგვარი პასუხი შეცდომად ჩაეთვალოთ? კი, მაგრამ, რაგომ, მამავ და პაგრონო? განა აკაკი 1915 წელს არ გარდაცვალა? მისი 15-წლიანი ღვაწლი მე-20 საუკუნის დასაწყისში არად მივიჩნიოთ, გავვბიაბრუოთ?

მაშასადამე, ტესტი არასწორად იყო შედგენილი, ტოვებდა გაურკვეველობას, ბუნდოვანების გაჩენის შესაძლებლობას. შემდგენლებს ასეთივე უხეში შეცდომა მოსვლოდათ ილიას, ვაჟა-ფშაველას შემთხვევაშიც. ამათაც ხომ მე-20 საუკუნეში საკმაოდ იღვაწეს? ილიამ 1907, ხოლო ლუკა რაზიკაშვილმა — 1915 წლამდე!

ღღევანდელ სანიმუშო ტესტში ასეთი უხეში შეცდომა, რა თქმა უნდა, არ არის, ოღონდ რაღაც ამის მინამსგავსი მაინც გაპარულა (მთლიანად ნიმუშში თერთმეტამდე ლაფსუსი შევნიშნეთ). სწორედ ამ შეცდომის აღნიშვნით დავიწყოთ.

1. მე-18 შეკითხვა ასეთია: „გაიხსენეთ გალაკტიონ გაბაიძის ლექსი „მთაწმინდიის მთვარე“ და „რომელი ქართველი **პოეტია** ლექსში დასახელებული?“ (ხაზგასმა ჩვენია — **ქ. თ.**).

ჩვენი აზრით, შეკითხვა დამაბნეველი და ორაზროვანია. ყოველ შემთხვევაში, ამომწურავი მაინც არაა. საქმე ის არის, რომ ხსენებულ შედევრში ავგორი ასახელებს **არა ერთ ქართველ პოეტს, არამედ — ორს.** ესენი არიან აკაკი წერეთელი და ნიკოლოზ ბარათაშვილი. ამიგომაც შეკითხვა დამაბნეველია. ამის უფლება კი არა გვაქვს.

ლექსში ჯერ „განთიადის“ ავგორია დასახელებული:

აქ ჩემს ახლო **მოხუცის** ღანდს სძინავს მეფურ ძილით...

შემდეგ კი — „შემოღამების“ ავგორი: **... ბარათაშვილს** აქ ეყვარდა ობლად საარული...

სხვაგვარად არც შეიძლებოდა, რადგან ამ ლექსის უმთავრესი აზრი ის არის, რომ მთაწმინდის მეხოგბე ორ წინა პოეტს მემკვიდრე — მესამე მგოსანიც გამოუჩნდა. საამისოდ კი აუცილებელია, შედევრში ორი წინა „მთაწმინდელი“ უთუოდ იყოს მოხსენიებული.

საყოველთაოდ ცნობილია, რომ გალაკტიონის პოეტურ ენაზე „მოხუცი“ აკაკის ეპითეტია. სხვათა შორის, ამ ლექსის ერთ-ერთ ვარიანტში პირდაპირ წერია: „აქ ჩემს ახლო **აკაკის** ღანდს...“

და ყოველივე ეს მოსწავლეებმა და აბიგურიენტებმა იციან (უნდა იცოდნენ!).

მაშასადამე, შეკითხვა: „რომელი ქართველი პოეტია ლექსში დასახელებული?“ საორჭოფო და დამაბნეველია; უწოროცაა.

სხვა შეცდომები კი თანამიმდევრულად განვიხილოთ.

2. ქართული ენის ტესტის მერვე პუნქტი ასეთია: „მრავალწერტილის ნაცვლად ჩასვით **გრეხს** ზმნის **საწყისი.** „იმ დღემდე ლეკური მხოლოდ ფეხების პარგაუნი მეგონა და ხელების...“

აქ საღავოა ცეკვა „ლეკურის“ დაწერილობა. ჩვენ გამოსაცდელს ვაწვდით სიტყვის მცდარ გაფორმებას. ცეკვის სახელწოდება ბრჭყალებში უნდა ჩაგვესვა. როცა ლაპარაკია, ვთქვათ, ლეკურ ვაშლზე, ლეკურ ნაჭედობაზე, აქ არავითარი ნიშანი არაა საჭირო, ოღონდ ცეკვის კონკრეტული სახეობა უკვე ერთგვარ „მარკად“ გამოდის და ის ბრჭყალებს მოითხოვს. წარმოუდგენელია, ეს შესიტყვებები სხვაგვარად გაფორმდეს, თუ არა ასე: ცეკვა „ქართული“, ცეკვა „ლეკური“, ცეკვა „ხორუმი“...

3. ქართული ენის ტესტის მე-19 პუნქტში ერობაშად ორი შეცდომაა: წერია: „ჩამოთვლილთაგან, რომელი წინადადებაა...“

სიტყვის „ჩამოთვლილთაგან“ ბოლოს არავითარი ყოენი არ კეთდება და ამიტომ სასვენი ნიშანი ზედმეტია.

პასუხის ა, ბ, გ, დ ვარიანტებში ყველგან წერია „ვაჟამ“. ესეც უხეში შეცდომაა. ქართულ მწერლობაში ამ სახელის ავტორი არ არსებობს. არსებობს მწერალი ლუკა რაზიკაშვილი, რომელსაც აქვს ფხევდონიმი **ვაჟა-ფშაველა** და ეგ ფხევდონიმი არ შეიძლება გაიხლიჩოს, გაიყოს. ზოგი **ვაჟა ფშაველას** ცალ-ცალკე წერს, უდეფისოდ. ესეც შეცდომაა!

როცა გამოსაცდელს ქართული ენისა და სტილისტიკის უფაქიზეს ნიუანსებს ვეკითხებით, ჩვენც მეტი სიფაქიზე და დაკვირვება გვმართებს.

4. ლიტერატურული ტესტის მეექვსე პუნქტშიც ორი შეცდომაა გაპარული. წერია: „როგორ მიიღწევა ბედნიერება ავთანდილის აზრით?“

აქ „ავთანდილის აზრით“ ჩართულია და მძიმით უნდა გამოყოფილიყო.

იქვე მესამე შეკითხვა ასეთია: „რას მოელის ტარიელი იმქვეყნად?“

ყურადღება მიაქციეთ: ორი სიტყვა **იმ ქვეყნად** ერთ სიტყვად უქცევიათ (იხილეთ ვ. თოფურიასა და ივ. ჯიჯინეიშვილის ორთოგრაფიული ლექსიკონი).

5. მეშვიდე პუნქტში ვეკითხულობთ: „რაგომ (რა მიზნით) **დაანახა** შვილმა მეფეს უკან მიდევნებული ლამპარი?“ (ხაზგასმა ჩვენია — **ქ.თ.**).

„დაანახა“ მცდარი ფორმაა. ის „აკ“ თემისნიშნიანი მშნაა. ამიგომ უნდა ეწეროს „დაანახვა“.

6. წერითი დავალების ინსტრუქციაში წერია: „ნაშრომი, რომელიც დავალებას არ უპასუხებს, ან ერთ გვერდზე ნაკლები მოცულობისა იქნება, არ შეფასდება“.

აქ უხეში პუნქტუაციური შეცდომაა: ერთი ისეთი წესია უფულებელყოფილი, რომელსაც ნიადაგ ჩავიჩიჩინებთ მოსწავლეებს: პირველი ან კავშირის წინ მძიმე არ იწერება!

აქ კი, როგორცა ვხედავთ, წერია!

7. პირველ წერით დავალებაში ვეკითხულობთ: „იაკობ ხუცესის“ „შუშანიკის წამებაში“ სამ ეპიზოდში ჩანს ვიღაც სპარსი“.

ვხედავთ: რაღაც ვერაა რიგზე, რაკიღა მიჯრით ორჯერ გახმიანდა თანდებული „ში“ — **„შუშანიკის წამებაში“ სამ ეპიზოდში.** ამ უხერხულ გავგოლოგიას ასე მოევლება: **„იაკობ ხუცესის „შუშანიკის წამების“ სამ ეპიზოდში** ჩანს ვიღაც სპარსი“.

8. პირველ წერით დავალებაში შემდგენლებს გაპარვიათ უხეში სტილისტური შეცდომა. დავალების ბოლოში წერია: „რა **როლს თამაშობს** იგი პიტიახშის კარზე“.

გამოდის, თითქოსდა, „კაცი ერთი სპარსი“ მსახიობი იყოს და რაღაც როლს თამაშობდეს. არა, უნდა იყოს: „რა **როლს ასრულებს...“**

9. მეორე წერით დავალებაში პირველი წინადადება ამგვარი სახისაა: „ვაჟა-ფშაველას **პოემაში** „სტუმარ-მასპინძელი“ გადმოცემულია...“

არ ვარგა. გამოდის, თითქოსდა, პოემა კარადაა, რომელშიც შეკიდულია „სტუმარ-მასპინძელი“.

სტილისტურად უფრო ლაღი და გამართულია: „ვაჟა-ფშაველას პოემა „სტუმარ-მასპინძელში“ გადმოცემულია...“

ფორმა „პოემაში“ უნდა ვიხმაროთ უკიდურეს შემთხვევაში, როდესაც სხვა საშველი არაა, ვთქვათ, როდესაც ქმნილების დასათაურება სათანადოდ არ ვევმორჩილება. მაგალითად, „პოემაში“ „რამდენიმე სურათი ანუ ეპიზოდი ყაჩაღის ცხოვრებიდამ“, რამდენადაც „ცხოვრებიდამში“ არ გამოვა. სხვა ვითარებაში კი უნდა იყოს მხოლოდ ასეთი შეხამებები: პოემა „გამშრალელში“, პოემა „ვეფხისტყაოსანში“, ლექს „მერანში“ და არა ლექსში „მერანი“ და ა.შ.

ვიმეორებთ: გვგონია, ჩვენი შენიშვნები საკეთილო წაადგება საგამოცდო ტესტური ბილეთების დახვეწისა და საბოლოო სახის დადგენის საქმეს.

ძეთევან თავდიშვილი,
თსუ დოცენტი.

◎ გამოიცა

სარკმელი ოცდამეერთე საუკუნის ფსიქიატრიაში

ზიგოფრენიის შესახებ დღემდე არსებულ უამრავ გამოკვლევათა მიუხედავად, ამ დაავადების კონცეპტუალური განვითარების ისტორია როგორც ქართულ, ასევე რუსულენოვან ლიტერატურაში დღემდე არ დაწერილა. მიზოფრენიის ისტორია ფსიქიატრიის ისტორიაა და კიდევ უფრო მნიშვნელოვანს ხდის ამ საკითხს. არსებობს 1928 წელს პროფესორ კანაბიხის ავგორობით გამოცემული ფსიქიატრთა სამაგიდო წიგნი და 1950 წელს გამოსული პროფესორ იუდინის მონოგრაფია „სამამულო ფსიქიატრიის ისტორიის ნარკვევები“. მასში მხოლოდ რუსული ფსიქიატრიის ისტორიის და იმჟამინდელი პრიორიტეტული მიმართულებები და შესედულებებია გაანალიზებული. ქართული ფსიქიატრია სწორედ ამ წიგნებით ხელმძღვანელობდა. საკუთრივ ქართული ფსიქიატრია კი დღემდე არ დაწერილა. ასე რომ, მონოგრაფია „შიზოფრენია გუშინ, დღეს, ხვალ“ ძალზე აუცილებელი და უნიკალურია თავისი მიზნისა და აქტუალობის თვალსაზრისით.

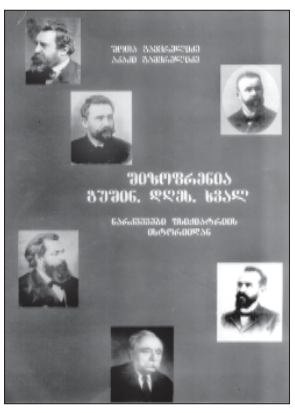

როგორც აკადემიკოსი ავლიან ბურაბაშვილი ამბობდა, „თანამედროვე ფსიქოფარმაკოლოგიურ ეპოქაში იმდენად შეიცვალა ჩვენი წარმოდგენები ფსიქიკურ ფუნქციებზე და მის პათოლოგიებზე, რომ აუცილებელი ხდება ფსიქიატრიული სახელმძღვანელოების ხელახალი დაწერა“. სწორედ ეს ამოცანა დაისახეს მიზნად ამ წიგნის ავტორებმა, რომლებმაც საკუთარი ხარჯით გამოსცეს მონოგრაფია. იგი შიზოფრენიის ისტორიის მიმოხილვით იწყება და შიზოფრენიის შესახებ დღემდე ცნობილ ყველა ჰიპოთეზას მოიცავს დაწყებული ფსიქოლოგიურ-ფილოსოფიური, დამთავრებული ნეიროჰეპაგიდურ თუ ოპიაგურ თეორიამდე. დეგალურად არის განხილული შიზოფრენიის მკურნალობის კონცეფციები. შრომაში გაანალიზებულია არა მარგო შიზოფრენიის, არამედ საერთოდ ენდოგენურ ფსიქოზთა ნოზოლოგიისა და ფსიქოფარმაკოლოგიის საკითხები. მონოგრაფიაში გამოყენებულია შიზოფრენიის შესახებ არსებული, არა მხოლოდ ფსიქიატრია, არამედ ნევროლოგიის, ფსიქოლოგების, ფიზიოლოგების, ნეირობიოქიმიკოსების და სხვათა კვლევების მონაცემები (სულ გამოყენებულია 1024 ბიბლიოგრაფია). ნაშრომს მიმზიდველს ხდის მსოფლიოში ცნობილ მეცნიერთა მოკლე ბიოგრაფიები: 228 ავგორი ფოტოპორტრეტების ილუსტრაციებით. ამასთან ერთად იქვე მოყვანილია არა მარგო მათი მეცნიერული დამსახურებები, არამედ პირადი ცხოვრებიდან საინტერესო ფაქტები.

მონოგრაფიის ბოლო თავი ავტორებმა ქართულ ფსიქიატრიაში შიზოფრენიის პრობლემას მიუძღვნეს. ეს თავი კი არის ქართული ფსიქიატრიისა და ფსიქოლოგიის ისტორია, ქართული ფსიქიატრიის როლისა და ადგილის დადგენისა მსოფლიო ფსიქიატრიულ სკოლათა და მიმართულებათა შორის.

სწორედ ქართული ფსიქიატრიის თვითმყოფადობით ხსნიან ავტორები „საყოველთაოდ აღიარებულ იმ ფაქტს, რომ საბჭოთა ტოტალიტარული ფსიქიატრიის პოლიტიკური მიზნით გამოყენების პერიოდში, კავშირში მხოლოდ ქართული ფსიქიატრია დარჩა ამ თვალსაზრისით კომპრომეტირების გარეშე“. ამ თვეშიც, ისე როგორც წინა თავებში, ფსიქიატრების და ფსიქოლოგების 25 ავგორის მოკლე ბიოგრაფიები მათი ფოტოპორტრეტებით არის ილუსტრირებული.

მიზოფრენიის და, საერთოდ, ფსიქიატრიის განვითარების ისტორიით დაინტერესება, უპირველეს ყოვლისა, უნდა ვეძიოთ წიგნის პირველი ავტორის, საქართველოს სამედიცინო მეცნიერებათა აკადემიის ნამდვილი წევრის, პროფესორ შოთა გამყრელიძის, როგორც ერუდირებული, განათლებული და საქართველოს ისტორიის და კულტურის ბრწყინვალედ მცოდნე პიროვნებაში. პროფესორი შოთა გამყრელიძე არის რუსულენოვანი ფარმაკოლოგიური სკოლის პირველი თაობის ერთ-ერთი შესანიშნავი წარმომადგენელი და ქართული კლინიკური ფსიქოფარმაკოლოგიური მიმართულების დამაარსებელი და შემქმნელი, მრავალი მონოგრაფიის ავტორი. წიგნის შექმნაში, უდავოდ, გარკვეული დამსახურება მიუძღვის მის თანაავტორს, საქართველოს სამედიცინო და სოციალურ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტს, მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატს აკაკი გამყრელიძეს, რომლის თეორიულმა და კლინიკურმა გამოცდილებამ ფსიქიატრიასა და ნარკოლოგიაში განაპირობა მონოგრაფიის მოცულობა, მასშტაბურობა და მრავალმხრივობა.

მანანა ბოკუჩავა,
მედიცინის მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი.

განცხადება

საპაძციო საზოგადოება „საქმიდროენერგომშენი“ იწვევს აქციონერთა საერთო კრებას, რომელიც გაიმართება 2004 წლის 29 ნოემბერს, დღის 12 საათზე სს „საქმიდროენერგომშენის“ ადმინისტრაციულ-საწარმოო შენობაში. მისამართი: თბილისი, ჭავჭავაძის გამზირი №50.

დღის წესრიგი:

1. საწესდებო კაპიტალში ცვლილებების შეტანა;
2. სამეთვალყურეო საბჭოს შემადგენლობაში ცვლილებების შეტანა;
3. სხვადასხვა.

სს „საქმიდროენერგომშენის“ ადმინისტრაცია.

მიმდინარე წლის 22 ნოემბერს, 17 საათზე წერეთლის 57-ში გაიმართება სს „თბილისის მონოლითმშენის“ საერთო კრება.

დღის წესრიგი:

1. სამეთვალყურეო საბჭოს არჩევნები;
2. სხვადასხვა საკითხები.

ადმინისტრაცია.

კრედიტორთა საყურადღებოდ!

შპს „საქართველოს გაზის ტრანსპორტირების კომპანიის“ გურჯაანის სახაო-საექსპლუატაციო ფილიალი, რეგისტრირებული 2000 წლის 30 მაისს ქ. გურჯაანის რაიონულ სასამართლოში, რეგისტრაციის № 7/4-1350, აცხადებს ლიკვიდაციას.

დაინტერესებულ პირებს გთხოვთ, მოგვმართოთ მისამართზე: ქ. გურჯაანი, სარაჯიშვილის ქუჩა.

მიმდინარეობს შპს „დიოსკურიას“ ლიკვიდაცია. დაინტერესებული პირები დაგვიკავშირდნენ სალიკვიდაციო კომისიას ტელ: 8(22)53-69-87, 8(22)57-16-25.

◎ საზოგადოება „მემორიალში“

სყლი შერჩა ყსპეგაკეს თოვლისა...

საზოგადოება „მემორიალში“ ყოველ ოთხშაბათს იმართება უდანაშაულოდ დაღუპულთა გახსენების საღამო. ამჯერად აქ რეპრესირებულ პოეტ შალვა ბეჟდლიშვილზე ისაუბრა ბაგონმა რევაზ კვერენჩხილაძემ, რომელიც მწერალთა კავშირში უკვე მეოთხე წელია, მართავს „ლიტერატურულ ორშაბათობებს“ და საუბრობს რეპრესირებულ მწერალთა ცხოვრებაზე.

ძნელი და ეკლიანი იყო გზა, რომელიც განვლო პოეტმა შალვა ბეჟდლიშვილმა. ეს იყო პერიოდი, როცა დახვრეტა-გ

კალათბურთი

დრაჟენი სამშობლოში დაბრუნდა

კალათბურთელ ვაჟთა XIV ეროვნული ჩემპიონატი საგულისხმო ფაქტით დაიწყო – ქვეყნის ვიცეჩემპიონი თბილისის „დინამო“ სარბიელზე ახალი მთავარი მწვრთნელის ზურაბ ტომარაძის თავკაცობით გავიდა. ალბათ, დაგაინტერესებთ, რა ბედი ეწია მის წინამორბედ დრაჟენ ბრაიკოვიჩს.

მოგახსენებთ, რომ კლუბის შესვეურებმა ხორვატ სპეციალისტთან კონტრაქტი გაწყვიტეს და სამშობლოში გაისტუმრეს. მართალია, ამ თემაზე საუბარს ყველა გაურბის, მაგრამ ცხადია, რომ ექს „იუჯს“ წინა ჩემპიონატის ფინალური სერიის წაგება არ აპატიეს უსახსროდ დარჩენილ ბათუმის „ბასკოსთან“, რომელიც, მიუხედავად მეოთხედ გაჩემპიონებისა, საბოლოოდ მაინც დაიშალა. შეგახსენებთ, რომ დღეს აღარც დამოუკიდებელი საქართველოს ყველაზე ტიტულოვანი გუნდი, ოქროს შედლების შვიდგზის მფლობელი „ვითა“ არსებობს. დაგვეთანხმებით, სამწუხარო ტრადიცია მკვიდრდება.

რაც შეეხება დრაჟენ ბრაიკოვიჩისა და ეროვნული ნაკრების ურთიერთობას, ეს საკითხი ჯერჯერობით არ განხილულა, თუმცა, ადვილი შესაძლებელია იგი „ჯვაროსნებსაც“ დაემშვიდობოს, მით უმეტეს, საამისოდ სათანდო საბაბის მოძებნაც არ გაუჭირდება მსურველს – ევროპის ჩემპიონატის შესარჩევ რაუნდში მაკედონიელებთან მარცხი და ფინეთთან შინ რის ვაი-ვაგლახით მოპოვებული გამარჯვება არა გვგონია იმ ამბიციას შეესაბამებოდეს, სეზონის სტარტზე რომ იყვნენ შეპყრობილნი ქართული კალათბურთის მამები.

ახლა კი, მოდით, ძირითად სათქმელს დავუბრუნდეთ – გთავაზობთ | ტურის შედეგებს: „ავიამშენი“ – „მაქაბი“ 110:81, სტუ – „თუჯი“ (რუსთავი) 93:76, თსუ – „დინამო“ 77:64, „ბურჯი“ (თელავი) – სსუ 84:87.

7 ნოემბერს ითამაშებენ სსუ – თსუ (12 საათზე), „ავიამშენი“ – „დინამო“ (14 საათზე), „ბურჯი“ – სტუ (15 საათზე, თელავში) და „თუჯი“ – „მაქაბი“ (17 საათზე, რუსთავში).

გია პლატონიშვილი.

ერიჰა!

რა მოხდა კუნძულ მალიორკაზე, ოლიმპიადის დახურვისას?

ტერორისტები რომ ჩვენი ცხოვრების ყველა უბანზე შემოიჭრნენ, თუნდაც არაპირდაპირ, ეს XXVI საჭადრაკო ოლიმპიადამაც დაადასტურა.

ოლიმპიადის დახურვის საზეიმო ცერემონიაზე მოხდა ისეთი არასასიამოვნო ინციდენტი, რომელიც უფრო ტერორიმს უკავშირდება, ვიდრე ბრძენთა თამაშს. მოგეხსენებათ, რომ საჭადრაკო ოლიმპიადაზე ცალკეული მოთამაშეებისთვის თუ გუნდებისთვის დაწესებულია რამდენიმე ჯილდო და თასი. შესაბამისი მედლებით აჯილდოებენ ყველა დაფაზე უძლიერესებს, ასევე ვაჟთა თუ ქალთა გუნდურებში გამარჯვებულ მოჭადრაკეებს, ცალ-ცალკე გუნდებს. ამას გარდა, არსებობს კიდევ ერთი მეგად ძვირფასი (პირდაპირი და გადაგანითი მნიშვნელობით) თასი, რომელიც ატარებს ქალთა შორის მსოფლიოს ხუთგზის ჩემპიონს, როგორც ქალთა, ისე ვაჟთა შორის დიდოსტატის ქალბატონ ნონა გაფრინდაშვილის სახელს. ეს თასი გადაეცემა ქალთა და ვაჟთა გუნრნრების საერთო შედეგებით უძლიერეს გუნდს. კუნძულ მალიორკაზე, მომცრო ქალაქ კალეიაში გამართულ XXVI ოლიმპიადაზე რუსეთის გუნდებმა თუმც ვერც ვაჟთა და ვერც ქალთა შორის პირველობა ვერ მოიპოვა (II და III ადგილები), საერთო შედეგების მიხედვით ნონას თასი მაინც მოიპოვა. ესპანეთში, დახურვის ცერემონიისთვის ყველა მოჭადრაკე თუ სტუმარი საზეიმოდ მოემზადა. ქალბატონმა ნონამ, თურმე, ახალი სამოსიც შეიძინა და, ბუნებრივია, ემზადებოდა კიდეც მისი სახელობის თასის წესისამებრ გადასაცემად.

მოულოდნელად, მასპინძლებმა ერთობ რუდნესად და უღიმღამოდ ჩააგარეს დაჯილდოების ცერემონია – ისე, რომ არც უხსენებიათ ნონას თასის დამაარსებლის სახელი, თავად გადასცეს იგი რუსების წარმომადგენელს. ამის მომსწრე და ტურნირის მონაწილე დიდოსტატ ზურაბ აშმაიფარაშვილს, რომელიც ამავე დროს საქართველოს ჭადრაკის ფედერაციის თანაპრეზიდენტი და ფიდეს ეიტე-პრეზიდენტია, პროტესტის სამართლიანმა გრძნობამ სცენისკენ უბიძგა. მას სურდა ამ უსამართლობის გამოსწორება, რადგან, ტრადიციულად, თავად ქალბატონ ნონა გადასცემს ხოლმე ღირსეულებს თავის სახელობის თასს...

აქ იჩინა თავი შიშის იმ სინდრომმა, რომელსაც ადრე შევეხეთ. ტურნირის ანტიტერორისტულმა დამცველებმა იფიქრეს, ეს ალბათ ტერორისტია (ზურაბ აშმაიფარაშვილი!) და ვაი, თუ აგვაფეთქოსო (?!) ამ ვაქაცებმა არც აცალეს, არც აცხელეს, ზურაბს საკმაოდ უხეშად შეეხნენ ფიზიკურად და მის გაყვანას შეეცადნენ. მოგეხსენებათ, ზურაბ აშმაიფარაშვილი ჯაბანი და ულონო როდია, – უბრძოლველად ვის დაიჩაგვრინებდა თავს!

ამ გაწვეკ-გამოწვევაში, როგორც ირკვევა, ერთ-ერთი ანტიტერორისტული დაცვის მუშაკი დაზიანებულა. მეტი რაღა უნდოდათ მალიორკას სამართალდამცველებს! ვერც ზურაბის მეუღლის ხმამაღალმა პროტესტმა გაჭრა, ვერც ფიდეს პრეზიდენტ კირსან ილუმჟინოვის თხოვნამ, „ტერორისტი“ აშმაიფარაშვილი დაკავეს.

იმედია, ჩვენი ხელისუფლების საგარეო საქმეთა სამინისტროს შესაფერისი სამსახურის სიტუაციაში ჩარევის შემდეგ დროულად გაათავისუფლებენ იმ ადამიანს, რომელსაც მხოლოდ სამართლიანობის აღდგენა სურდა ოლიმპიადის დახურვისადმი მიძღვნილ იმ საღამოზე, რომელიც ასე უიღბლოდ წარიმართა ჩვენთვის.

გუშინ ესპანურმა სასამართლომ ბატონი ზურაბი თავდებით გამოუშვა ციხიდან.

ანზორ ბასილაია.

ცხენოსნობა

კავკასიის თასი საქართველოშია

ცხენოსნობის მოყვარულებმა მეგად ლამაზი ასპარეზობა იხილეს თბილისის კაპიგონ ნაჭყებიას სახელობის იპოდრომზე. სამი მეგობელი ქვეყნის – საქართველოს, აზერბაიჯანისა და სომხეთის მხედრები ერთმანეთს ეჯიბრებოდნენ სიჩაუქესა და სისწრაფეში, ცხენის მართვის ხელოვნებაში.

პირველ დღეს გაიმართა კონკური „სისწრაფე და მართვა“ როგორც ახალგაზრდა, ისე უფროსი ასაკის ცხენებით. ახალგაზრდა ცხენებით ასპარეზობა მოიგო ეოკეი-კლუბის წარმომადგენელმა ზურაბ ჯინჭარაძემ, უფროსი ასაკის ცხენებით პრიზიორთა სამეული ასე განლაგდა: 1. ცოგნე ლაბაშია, 2. გეგი მეტონიძე, 3. სამედ მუსაევი (აზერბაიჯანი).

ახალგაზრდა ცხენებით ტურნირის მეორე დღეს ასპარეზობისას კვარცხლბეკის ყველა საფეხური მასპინძლებმა დასაკუთრეს: 1. ომარ გელაშვილი, 2. ზურაბ ჯინჭარაძე, 3. ივანე ნორაკიძე.

იმავე დღეს უფროსი ასაკის ცხენებისთვის დაბრკოლებათა გადალახვაში გათამაშდა „ჯოკერი“, ანუ ქულათა მაქსიმუმი. აქ ყველას აჯობა სამედ მუსაევმა, მეორე და მესამე ადგილები ხვდათ ირაკლი ბულესკირიას და გეგი მეტონიძეს. 30 ოქტომბერს გამართულ შეჯიბრებაში ახალგაზრდა ცხენებისათვის დიდ პრიზზე კვლავ ზურაბ ჯინჭარაძემ იმარჯვა, მეორე იყო სომხეთის წარმომადგენელი ნორაირ სტეფანიანი, მესამე კი – ირაკლი ბულესკირია. გამარჯვებული მხედრები დაჯილდოვა ირანელმა სტუმარმა რაქშან რადპურმა.

„გრან-პრის“ გათამაშება უფროსი ასაკის ცხენებისათვის კვლავ მასპინძელთა უპირატესობით აღინიშნა: 1. ირაკლი ნარმანია, 2. ცოტნე ლაბაშია, 3. გეგი მეტონიძე.

შეჯიბრების დასკვნით დღეს ორ ჰიტად გათამაშდა მთავარი პრიზი– **„კავკასიის თასი“.** ეს გუნდური ასპარეზობა დამთავრდა საქართველოს ნაკრების გამარჯვებით, მეორე ადგილზე გავიდა აზერბაიჯანის გუნდი.

ასპარეზობამ ცხადყო, რომ ცხენოსნობა – კავკასიელი ხალხების უძველესი სპორტი – დღესაც საკმაო პოპულარობით სარგებლობს, ამაზე მეტყველებს თუნდაც იპოდრომზე მოსული მრავალი გულშემატკივარი.

თამაზ ძიძავა.

სურათებზე: გრან-პრის მფლობელი ირაკლი ნარმანია; გეგი მეტონიძე; გულშემატკივრები.

ჯავარ ლომაძის და რობერტ ბაგრიანის ფოტო.

ველოსპორტი

დედაქალაქის პირველობაზე

სამი დღის განმავლობაში 50-ზე მეტმა მონაწილემ გაათამაშა თბილისის პირველობის ჯილდოები ველოტრეკზე.

ვაჟებში 4 უმაღლესი ხარისხის მედლის მფლობელი გახდა გიორგი ნადირაძე. მან გაიმარჯვა ჰიგში 200 მეტრზე, სპრინგში, ინდივიდუალურ გამოდევნებით რბოლაში 3 კილომეტრზე და ჯგუფურ რბოლაში 75 წრეზე 15 საშუალედო ფინიშით. ჰიგში 500 მეტრზე ადგილიდან ყველას აჯობა სერგო მურჯიკელმა. ჭაბუკებში (1988 და უფრო გვიან წლებში დაბადებულნი) ამ სახეობებში წარმატებას მიაღწია კახა ლოსაურაშვილმა (ჰიგში 200 და 500 მეტრზე, ადგილიდან ინდივიდუალურ რბოლაში გამოდევნებით 2 კილომეტრზე). გუნდურ რბოლაში გამოთიშვით საპატიო კვარცხლბეკზე ავიდნენ დავით ასკურავა, იური ზეიკიძე და გიგა ხუციშვილი.

საქართველოს პირველობა ნოემბერში დიმიტრი უმნაძის ქუჩაზე განლაგებულ ველოდრომზე გაიმართება.

გარი ამირხანოვი.

ფეხბურთი

ევროპის სტადიონებზე

იტალია. IX ტური. „სამპდორია“ – „მილანი“ 0:1, „რომა“ – „კალიარი“ 5:1, „ინტერი“ – „ლაციო“ 1:1, „იუვენტუსი“ – „კიევი“ 3:0, „პარმა“ – „აგალანტა“ 2:2, „ფიორენტინა“ – „ლეჩე“ 4:0, „მესინა“ – „რეჯინა“ 2:1, „სიენა“ – „ბოლონია“ 1:1, „ლივორნო“ – „ბრეშია“ 2:1, „უდინეზე“ – „პალერმო“ 1:0.

ლიდერთა ჯგუფი: „იუვენტუსი“ – 25, „მილანი“ – 20, „ლეჩე“ – 15 ქულა.

ბომბარდირი: მონტელა („რომა“) – 8 გოლი.

შემდეგ ტურში ითამაშებენ: „ბრეშია“ – „კიევი“, „რეჯინა“ – „იუვენტუსი“, „ფიორენტინა“ – „ინტერი“, „კალიარი“ – „ლივორნო“, „ბოლონია“ – „მესინა“, „პალერმო“ – „პარმა“, „აგალანტა“ – „სამპდორია“, „ლაციო“ – „სიენა“, „ლეჩე“ – „უდინეზე“, „მილანი“ – „რომა“.

ესპანეთი. IX ტური. „ბილბაო“ – „ბარსელონა“ 1:1, „სარაგოსა“ – „სევილია“ 3:0, „ვალენსია“ – „ატლეტიკო“ 1:1, „ესპანიოლი“ – „ვილიარეალი“ 0:0, „მალიორკა“ – „რასინგი“ 1:2, „დეპორტივო“ – „ალბასეტე“ 0:0, „ოსასუნა“ – „ლევანტე“ 0:1, „რეალი“ – „სეტაფე“ 2:0, „ბეტისი“ – „მალაგა“ 1:1, „ნუმანსია“ – „სოსიედადი“ 0:2.

ლიდერთა ჯგუფი: „ბარსელონა“ – 23, „სევილია“ – 17, „რეალი“, „ლევანტე“, „სარაგოსა“ – 16-16 ქულა.

ბომბარდირი: ეგო 'ო („ბარსელონა“) – 8 გოლი.

შემდეგ ტურში ითამაშებენ: „ალბასეტე“ – „ბეტისი“, „ატლეტიკო“ – „სარაგოსა“, „ბარსელონა“ – „დეპორტივო“, „რასინგი“ – „ნუმანსია“, „სოსიედადი“, – „ესპანიოლი“, „სევილია“ – „მალიორკა“, „სეტაფე“ – „ვალენსია“, „ლევანტე“ – „ბილბაო“, „ვილიარეალი“ „ოსასუნა“, „მალაგა“ – „რეალი“.

ინგლისი. XI ტური. „არსენალი“ – „საუთჰემპტონი“ 2:2, „ვესტ ბრომვიჩი“ – „ჩელსი“ 1:4, „პორტსმუთი“ – „მანჩესტერი“ 2:0, „ბლეკბერნი“ – „ლივერპული“ 2:2, „ფულჰემი“ – „ტოტენჰემი“ 2:0, „ევერტონი“ – „ასტონ ვილა“ 1:1, „ჩარლტონი“ – „მიდლსბრო“ 1:2, „ბოლტონი“ – „ვილა“ 1:1, „ჩარლტონი“ – „მიდლსბრო“ 1:2, „ბოლტონი“ – „ნიუკასლი“ 2:1, „ბირმინგემი“ – „კრისტალ პალასი“ 0:1.

ლიდერთა ჯგუფი: „არსენალი“, „ჩელსი“ – 26-26, „ევერტონი“ – 23 ქულა.

ბომბარდირი: ანრი („არსენალი“) – 9 გოლი.

შემდეგ ტურში ითამაშებენ: „ჩელსი“ – „ევერტონი“, „ასტონ ვილა“ – „პორტსმუთი“, „ლივერპული“ – „ბირმინგემი“, „ნორვიჩი“ – „ბლეკბერნი“, „საუთჰემპტონი“ – „ვესტ ბრომვიჩი“, „ტოტენჰემი“ – „ჩარლტონი“, „კრისტალ პალასი“ – „არსენალი“, „ნიუკასლი“ – „ფულჰემი“, „მანჩესტერი“ – „სიგი“, „მიდლსბრო“ – „ბოლტონი“.

გერმანია. XI ტური. „ფრაიბურგი“ – „ჰერტა“ 1:3, „ბორუსია“ – „ლევერკუზენი“ 1:0, „ჰანოვერი“ – „ბოხუმი“ 3:0, „გლადბახი“ – „ბაიერნი“ 2:0, „ვოლფსბურგი“ – „მაინცი“ 4:3, „შალკე“ – „შტუტგარტი“ 3:2 (მასპინძელთაგან მეორე გოლი **ლევან კობიაშვილმა** გაიტანა), „ვერდერი“ – „ჰამბურგი“ 1:1, „ჰანზა“ – „ნიურნბერგი“ 0:2, „კაიზერი“– „ბილეფელდი“ 2:1.

ლიდერთა ჯგუფი: „ვოლფსბურგი“ – 24, „შალკე“ – 21, „შტუტგარტი“, „ჰანოვერი“, „ბაიერნი“ – 20-20 ქულა.

ბომბარდირი: ნოიეილი („გლადბახი“) – 8 გოლი.

შემდეგ ტურში ითამაშებენ: „მაინცი“ – „გლადბახი“, „ბაიერნი“ – „ჰანოვერი“, „ბოხუმი“ – „კაიზერი“, „ბილეფელდი“ – „ბორუსია“, „ლევერკუზენი“ – „ფრაიბურგი“, „ჰერტა“ – „ვერდერი“, „ნიურნბერგი“ – „ვოლფსბურგი“, „ჰამბურგი“ – „შალკე“, „შტუტგარტი“ – „ჰანზა“.

საფრანგეთი. XII ტური. „მარსელი“ – „მონაკო“ 1:1, „ლილი“ – „სენტ ეტიენი“ 1:0, „ოსერი“ – „ბსტ“ 1:1, „ლიონი“ – „სტრასბური“ 1:0, „ბორდო“ – „ლანსი“ 1:1, „სოშო“ – „ტულუზა“ 2:0, „აიაჩო“ – „ნანტი“ 1:1, „ნიცა“ – „ისტრი“ 0:0, „რენი“ – „კაენი“ 1:1, „მეცი“ – „ბასტია“ 2:0.

ლიდერთა ჯგუფი: „ლიონი“ – 26, „ლილი“ – 25, „ოსერი“ – 21 ქულა.

ბომბარდირი: ფრეი („რენი“) – 7 გოლი.

შემდეგ ტურში ითამაშებენ: „ბასტია“ – „რენი“, „კაენი“ – „სოშო“, „ისტრი“ – „ლილი“, „ლანსი“ – „ლიონი“, „ბსტ“ – „მარსელი“, „მონაკო“ – „აიაჩო“, „ნანტი“ – „ოსერი“, „სენტ ეტიენი“ – „ნიცა“, „სტრასბური“ – „ბორდო“, „ტულუზა“ – „მეცი“.

რუსეთი. XXVIII ტური. ცსკა – „კრილია“ 1:1, „მოსკოვი“ – „სპარტაკი“ 2:3, „ტორპედო“ – „ალანია“ 3:2, „როტორი“ – „დინამო“ 0:0, „შინიკი“ – „როსტოვი“ 1:0, „აბკარი“ – „ლოკომოტივი“ 0:1, „რუბინი“ – „ყუბანი“ 2:0, „სატურნი“ – „ზენიტი“ 1:3.

ლიდერთა ჯგუფი: ცსკა – 56, „ლოკომოტივი“ – 55, „ზენიტი“ – 53 ქულა.

ალექსანდრე მეტრეველი – 60

მარადიული მოგზაურის ნავსაყუდელი

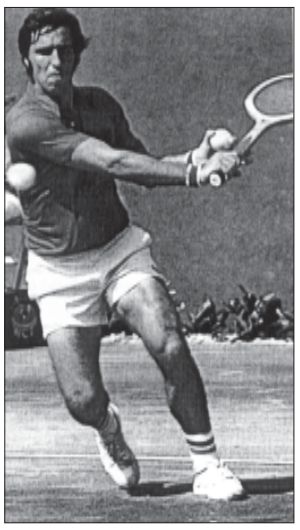

ასე იყო ყოველთვის: სანამ აქტიურ სპორტს მისდევდა, ქვეყნის უძლიერესი ჩოგბურთელი ალექსანდრე მეტრეველი ერთი ტურნირიდან მეორეზე ინაცვლებდა.

სულ მცირე ხნით უწევდა სამშობლოში და ოჯახში ყოფნა.

ასეა დღესაც, კომენტატორი ალექსანდრე მეტრეველი განუწყვეტლივ მოგზაურობს ერთი ქვეყნიდან მეორეში, რადგან მსოფლიო საჩოგბურთო ცხოვრების გადაგვირთულ განრიგში კალეიდოსკოპური სისწრაფით ენაცვლება ერთმანეთს დიდი ტურნირები.

ალექსანდრე მეტრეველმა 36 წლის ასაკში დაამთავრა ბრწყინვალე და უაღრესად დაძაბული სპორტული კარიერა.

რომ არა მუხლის უმძიმესი ტრავმა, ალბათ, კიდევ კარგა ხანს არ დათმობდა სპორტულ ასპარეზს.

ფენომენალურ ჩოგბურთელს ალექსანდრე მეტრეველს 2004 წლის 2 ნოემბერს უსრულდება დაბადებიდან 60 წელი.

დაუღვრომელი ალექსანდრე ისევ მარადიული მგზავრის როლში გვევლინება, ამჯერად უკვე საჩოგბურთო კომენტატორის მისიით აღჭურვილი.

სადაც არ უნდა იყოს ალექსანდრე მეტრეველი, არასოლეს ივიწყებს მშობლიურ ფესვებს, მონატრებულ სამშობლოს და სიყვარულით გამთბარ ოჯახს.

ძნელია იყო თითქმის მუდმივად მოგზაურობაში მყოფი პიროვნების მეუღლე.

ალექსანდრე მეტრეველის მეორე ნახევარი, კეთილშობილი მანდილოსანი ნანა ვარდოსანიძე, თუმცა მეუღლეს შორეულ მოგზაურობებში არ დაჰყვება, მაგრამ უერთგულეს თანამგზავრად რჩება ცხოვრებაში.

ალექსანდრე მეტრეველს ორი ვაჟი – ირაკლი და ალექსანდრე-უმცროსი ჰყავს. ორივენი არცთუ ურიგოდ თამაშობდნენ ჩოგბურთს. მაგრამ, მიზეზთა გამო, სახელოვან მამას ვერ გაუტოლდნენ, თუმცა, გენეტიკურად ჩანერგილი ჩოგბურთის სიყვარული არ განელებიათ და მომავალ თაობებს წერთნიან.

ოჯახური ტრადიცია გრძელდება. იქნებ ალექსანდრე მეტრეველის ოთხი შვილიშვილიდან ერთ-ერთმა მაინც შეძლოს პაპისეული მწვერვალების დაპყრობა...

სწორედ ოჯახია მარადიული მოგზაურის ის ნავსაყუდელი, რომელიც განშორებას ეს სხვაგან ყოფნას უადვილებს უკვე ასაკოვან მგზაურს.

მრავალრიცხოვან ოჯახს მზრუნველობა და შენახვა სჭირდება, ამიგომაც გრძელდება გაუთავებელი მოგზაურობა...

ნაცნობი სურათია – აურაცხელ ჩვენს თანამემამულესთან ერთად, არაერთ ცნობილ ხელოვანს, მეცნიერსა თუ სპორტსმენს უწევს საზღვარგარეთ შრომით სამშობლოში დარჩენილ ახლობლებზე ბრუნვა.

მცირე ხნის წინათ ქვეყანაში გაბაგონებულ ქაოსს და განუკითხაობას ვერც ალექსანდრე მეტრეველი გადაურჩა. სახელოვანი ოჯახურთული აიძულეს სამშობლო დაეტოვებინა და სხვაგან ეძია სამოღვაწეო ასპარეზი.

დღეს საქართველოში განსხვავებული ვითარებაა, ყოველმხრივ მისასალმებელი და მხარდასაჭერია პრეზიდენტ მიხეილ საკაშვილის სახელმწიფოებრივი პოზიცია, რომელიც თანამემამულეთა სამშობლოში დაბრუნებას ისახავს მიზნად.

დაბრუნებულებს სათანადო დახვედრა სჭირდებათ. მათ შორის, ვისაც ქვეყნისთვის დიდი სარგებლობის მოტანა შეუძლია, ერთ-ერთი უპირველესი, სახელგანთქმული ჩოგბურთელი და კომენტატორი ალექსანდრე მეტრეველია.

მარადიული მოგზაური უნდა დაუბრუნდეს სამშობლოს და ყველა პირობა შეექმნას საიმისოდ, რომ საქართველოს საკეთილდღეოდ იღვაწოს.

გივი ჩხიკვიშვილი.

პერსპექტივა

არგენტინა იწვევს

როგორც შევიტყვეთ, დეკემბრიდან საქვეყნოდ ცნობილი არგენტინის ფეხბურთელთა უმაღლესი მომზადების ცენტრი (ხელმძღვანელი და მთავარი მწვრთნელი ედუარდო ემილიო დელგადო) აწყობს ბავშვთა და მოზარდთა, ახალგაზრდული და უმაღლესი ლიგის გუნდების შეკრებას ბუენოს-აირესსა და მალ-დელ-პლატგაში, აგრეთვე მწვრთნელთა სემინარებს და 1985-86-87-88 წლებში დაბადებულ ფეხბურთელთა სგაჟრებას ერთიდან სამი თვის ვადით.

ცენტრის საქართველოს წარმომადგენლობაში გვაუწყეს, რომ გუნდებს ორგანიზატორები მოუწყობენ ამხანაგურ შეხვედრებს, ხოლო მწვრთნელები დაესწრებიან სემინარებს და მიიღებენ შესაბამის სერტიფიკატს.

რაც შეეხება სტაჟირებაზე გამგზავრებულ ფეხბურთელებს, ჯერ ისინი ცენტრში გაიელიან სათანადო მომზადების კურსს და მხოლოდ ამის შემდეგ წარადგენს მათ ცენტრი არგენტინის კლუბებში.

საქართველოდან წარგზავნილებს ცენტრი უზრუნველყოფს დახვედრით, გაცილებით, სასტუმროთი, კვებით, სავარჯიშო მოედნებით, სამედიცინო მომსახურებით, კულტურული პროგრამით და ტურნირებზე დასწრებით.

მსურველთა ჯგუფის დაკომპლექტებასა და არგენტინაში წარდგენას განახორციელებს ცენტრის წარმომადგენელი 10-დან 12 საათამდე ყოველდღე კვირის გარდა „მოგზაურთა კლუბის“ ოფისში მისამართზე: ლეონიძის ქ. №4. ტელეფონი: 92-10-60.

ჭრელაჭრელა

კურნიკოვა ისევ გამოჩნდა

კარგა ხანია, აღარაფერი თქმულა ჩოგბურთის რუსეთელ ვარსკვლავ ანა კურნიკოვაზე. როდესაც ის საბოლოოდ ჩამოშორდა ჩოგბურთს, მისი სურათებიც თანდათან გაქრა მოდური ჟურნალების ფურცლებიდან, ასევე ჭორიკანა გაზეთებიდან, რომლებიც ყველაფერზე და არაფერზე წერენ. კურნიკოვა დაივიწყეს, სამაგიეროდ გამოჩნდნენ ახალი ნორჩი ვარსკვლავები, რომლებიც მომხიბვლელი გარეგნობითაც გამოირჩევიან და ტურნირებშიც იმარჯვებენ. ახლა ტოკიოში ანა აღარ ახსოვთ, სამაგიეროდ „თავს იკლავენ“ მარია შარაპოვას ავტოგრაფისათვის.

ასევე მსოფლიო ვარსკვლავებთან – პაველ ბურედან დაწყებული ენრიკე იგლესიასით დამთავრებული, ქორწინებისა თუ ჭორების შემდეგ, მსოფლიო ყვითელ პრესაზე განაწყენებული კურნიკოვა საღღაც გადაიკარგა. თუმცა, ალბათ, ფული ნამდვილად სჭირდებოდა. და აი, რუსეთელი ლამაზმანი (ალბათ რუსეთში, დიდი ხანია, არ ყოფილა) ისევ გამოჩნდა „ეოდიუშე“.

ცნობილი გამოშვება „მაქსიმი“, რომლის ფურცლებზე მრავალი ვარსკვლავია (მარგო სპორგული კი არა) გაბრწყინებული, ნოემბრის ნომერში კვლავ უბრუნდება ანას. ამისთვის მას მოუხდა კუნძულ სენტ-კიტსზე გამგზავრება. იქ კურნიკოვა პლაჟებზე ნებივრობდა, ფოტოგრაფებისა და ოპერატორების წინ პოზიორობდა. ამ ჟურნალის საიგზე მისი უამრავი ფოტოს ნახვა შეიძლება.

ანა მშვენიერად გამოიყურება, ზოგიერთისთვის ის, შეიძლება, ცოგა ვულგარულიც იყოს, მაგრამ ეს ხომ უიმბლდონი არაა?!

ვისი ნაკრებია — ბრაზილიისა თუ ევროპისა?

გამოცხადდა ფეხბურთში ბრაზილიის ნაკრების შემადგენლობა, რომელმაც 2006 წლის მსოფლიო პირველობის შესარჩევი ტურნირის მაგჩი 17 ნოემბერს უნდა გამართოს ეკვადორთან.

აღსანიშნავია, რომ ნაკრები ძირითადად დაკომპლექტებულია ევროპაში მოთამაშე ფეხბურთელებით: **მეკარეები:** დიდა („მილანი“ – იტალია), ჟულიუ სეზარი („ფლამენგო“), **მცველები:** კაფუ („მილანი“ – იტალია), მაიკონი („მონაკო“ – საფრანგეთი), რობერტო კარლოსი („რეალი“ – ესპანეთი), ეილბერტუ („ჰერტა“ – გერმანია), როკე ჟუნიორი, ჟუანი (ორივე „ბაიერი“ – გერმანია), ლუსიუ („ბავარია“ – გერმანია), ლუიზაუ („ბენფიკა“ – პორტუგალია). **ნახევარმცველები:** დუდუ სერაენსუ („რენი“ – საფრანგეთი), კლებერსონი („მაჩესტერ იუნაიტედი“ – ინგლისი), ედუ („არსენალი“ – ინგლისი), ჟუნინიუ პერნამბუკანუ („ლიონი“ – საფრანგეთი), ზე რობერტუ („ბავარია“ – გერმანია), კაკა („მილანი“ – იტალია), რენატუ, ჟულიუ ბაპტიშტა (ორივე „სევილია“ – ესპანეთი), **თავდამსხმელები:** რონალდუ („რეალი“ – ესპანეთი), რონალდინიუ („ბარსელონა“ – ესპანეთი), ადრიანუ („ინტერი“ – იტალია), ლუის ფაბიანუ („პორტუ“ – პორტუგალია).

როგორც ხედავთ, ნაკრებში მხოლოდ ერთადერთი ფეხბურთელია, ვინც სამშობლოში თამაშობს. ისმის კითხვა – ბრაზილიის ნაკრებია თუ ევროპისა?

ჟურნალისტებმა შეადგინეს

ევროპის სპორტულ გამოცემათა ასოციაციამ (ESM) კვლავინდებურად შეადგინა ევროპის სიმბოლური ნაკრები ფეხბურთში „ბებერი კონტინენტის“ ეროვნული ჩემპიონატების ოქტომბრის შედეგების მიხედვით.

ევროპის ახალ სიმბოლურ ნაკრებში მოხვდნენ: **ბუფონი** („იუვენტუსი“ – 6 ქულა), **ფერდინანდი** („მანჩესტერ იუნაიტედი“ – 5), **ტერი** („ჩელსი“ – 7), **კანავარო** („იუვენტუსი“ – 3), **კოული** („არსენალი“ – 3), **ესსიენი** („ლიონი“ – 3), **რონალდინიუ** („ბარსელონა“ – 6), **ნედვედი** („იუვენტუსი“ – 4), **შევჩენკო** („მილანი“ – 6), **ადრიანო** („ინტერი“ – 8), **ეგო 'ო** („ბარსელონა“– 5).

მოდელი ამჯობინა

შეუღლებიდან თოთხმეტი წლის შემდეგ ცნობილი შოგლანდიელი მეგოლფე კოლინ მონტგომერი გასცილდა ცოლს. „ეს საშინელი გადაწყვეტილებაა ორივესთვის და ოჯახისთვის“, – განაცხადა ევროპული გოლფის 90-იანი წლების ვარსკვლავმა, იმდენ ფულს რომ შოულობდა, ვერც კი ხარჯავდა.

2000 წელს მონტგომერი ერთხელ უკვე გასცილდა მეუღლეს, რაც თავის ავგობიოგრაფიაში ასე ახსნა: „ჭოლფი თანდათან ჩემთვის ყველაფერზე მაღლა დადგა, მასზე ვფიქრობდი სახლშიც კი, ამის შედეგად სათანადო ყურადღებას ვერ ვუთმობდი აიმერსა და ბავშვებს“. თავისი ოჯახური პრობლემები კი მოკლედ ასე გამოხატა: „მე ცუდი ქმარი და მამა ვიყავი“.

ერთი თვეც არ გასულა და მონტგომერმა თავისი საქციელით დაადასტურა თავისივე ნათქვამი. მოუხშირა შეხვედრებს ცნობილ ესპანელ მოდელთან ინეს სასტრთან. როგორც პრესა იგყობინება, ახლა ისინი პრაქტიკულად სულ ერთად არიან. როგორც ჩანს, ჭოლფი ესპანელ მოდელს ისე არ აღიზიანებს, როგორც მონტგის ყოფილ ცოლს.

აღსანიშნავია ისიც, რომ 90-იანი წლების კიდევ სამი მეგოლფე – ფედ კაპლზი, ნიკ ფალდო და ჯონ დეილი – გაყრას ვერ გადაურჩა.

სპორტის რედაქცია

საქართველოს რესპუბლიკა
№ 254, სამშაბათი, 2 ნოემბერი, 2004 წელი.

ალბომი

ყველას რაიმე აქვს სახსოვარი

აპაჯემიკოსი გიორგი ახვლედიანი (მის მეორე რიგში, შუაში) ლოგოპედთა დახელოვნების ორთვიანი კურსების მონაწილეებთან. 1960 წელი.

მოგვაწოდა **თინა ლორთქიფანიძემ.**

⊙ ცოტაც გავილიმოთ...

– რა გაძლებინებს ასეთ ზარმაც ცოლთან?!

– მეზარება ახლის ძებნა...

* * *

– დედიკო, მოდი, ეს დეიდა ვიყიდოთ, – ეუბნება პატარა მიხო ძუჩაში მაროს.

– შვილო, როგორ შეიძლება ცოცხალი ადამიანის ყიდვა, სად გაიგე ეს?

– მართლა არ შეიძლება? აბა, მამიკო სულ რომ ყიდულობდა ამ დეიდას?

* * *

– პატიოსანიარ, მეკითხებიან? – ისეთი ღვთის პირიდან გავარდნილია, კენტავრს ცხენს მოჰპარავს.

* * *

თუ თანამოსაუბრეს უჭირს კითხვაზე პასუხის გაცემა, ესე იგი, კითხვა სწორად დაბგისვამთ.

* * *

ყოველი ჭკვიანი ქალი ქარაფშუტად მოგაჩვენებს თავს და მხოლოდ ქარაფშუტა მანდილოსანი მიიჩნევს თავს ჭკვიანად.

* * *

ვირუსი ანტივირუსისგან იმით განსხვავდება, რომ უფასოდ ვრცელდება.

* * *

მოეძეცი ადამიანებს ისე, როგორც გენდომებოდა, რომ ეს უნამუსოები შენ მოგძცეოდნენ.

* * *

– აბა, ჩქარა, ნივთები ჩაალაგე, შენი თავი პოკერში წავაგე, უნდა წაგიყვანო, – ეუბნება ძმარი ცოლს.

– რას ჰქვია, წაგე?!..

– რა ვიცი, არ გამიმართლა. კიდევ კარგი, დროზე შევჩერდი, თორემ ჩემს პრემიასაც გავფანტავდი.

* * *

– მისმინე, შვილო, – ეუბნება ინდიელების გელადი ვაჟს, – თუ ფერმკრთალი ქალი ოდესმე გეტყვის, – გამიკეთე ყველაფერი, რაც გინდა, – ნუ იჩქარებ მისთვის სკალპის მოხსნას!

* * *

– ვასია, ვასკა, მომახედე, ერთი!

– რა გინდა?

– შენ რომ ქალი ყოფილიყავი, „პლეიბოიისთვის“ შიშველი სურათს გადაიღებდი?

– როგორ გითხრა, გააჩნია, რა თანხას შემომთავაზებენ...

– ოჰ, შე კახპავ! ყველა ქალი ერთნაირი ხართ!

⊙ გიხარიოდენ!

შვილები და შვილიშვილები

ჩემი ოჯახი დღეს 4 შვილითა და 6 შვილიშვილით სარობს. ჩემს შუათანა ქალიშვილს ქეთევანს ამ დღეებში ტყუპი ბიჭი შეეძინა – ლევანი და ილიკო. უმცროს ვაჟიშვილს ნოდარს, რომელიც ამ წლინახევრის წინ დავაქორწინე, უკვე ბიჭი ჰყავს, – ცოტნე. ახე რომ მე და ჩემი მეუღლე შვილებითა და შვილიშვილებით ვხარობთ.

ის იყო ლევან კობახიძემ რედაქციის კარი გაიხურა, საქართველოს საპატრიარქოს წმინდა იოაკიმესა და ანას სახელობის სამშობიარო სახლიდან უფროსმა მედდამ ეთერ ტიტვინიძემ გვაცნობა:

– პირველი ოქტომბრიდან 31 ოქტომბრის ჩათვლით ჩვენთან 152 ბავშვი დაიბადა. მათ შორის ცაგერის რაიონის სოფელ გვესოდან თეა მიქაძე-ჯოლეთიანს პირველი ქალიშვილი შეეძინა. მესტიის რაიონის სოფელ ლენტეხიდან გლატკი გულედანს ვაჟი ეყოლა, ხოლო ქუთაისიდან ნარგიზა აბჟანდაძე-მოსეშვილს მეორეც ვაჟი ჰყავს.

ჩვენი ტელეფონები: 93-34-04; 99-73-24.

⊙ შემოქმედებითი საღამოები

ცხრა დღეში დადგმული სპექტაკლი, რომელიც ოცი ლარი დაჯდა, მოსკოვში მიაქვთ

აპაპი ხორავას სახელობის მსახიობის სახლში ახალგაზრდული მაქსიმალიზმი შიშველ ენთუზიაზმს შეერწყა, თანამედროვეობაში ახალგაზრდა ხელოვანთა იდეა, ანუ სათქმელი, მაყურებლისთვის თანაზიარი შეიქმნა. იყო ღელვა, ემოცია, გულწრფელი ოვაცია... იყო უბრალო სცენოგრაფია, მწირი ბუგაფორია, სიმბოლური აქსესუარი.

მონოსპექტაკლებში თამაშობდნენ მხოლოდ ახალგაზრდები, კულისებში არ ისმოდა უხერხული შეკითხვები: ასე რაგომ გადაწყვიტე? ასე რაგომ ფიქრობ? ეს გამიზნულად თქვი თუ შემთხვევით წამოცდა?.. სცენის მიღმა არ იყო უხერხულობის წამიერი შეგრძნება, არც ერთი ყალბი „ნოტა“ ან თუნდაც, გაუცხოების ეფექტი.

სპექტაკლების დაწყებამდე ყველა კითხულობდა: როგორ აღიქმება ლიფტში „გაჭედილი“ ადამიანის საუბარი? რას უწოდებენ „სუპერმელოდიას“ და როგორია „ცხოვრება საწვავის გარეშე?“

ვინც ნახა გიორგი სიხარულიძის მახვილი რეჟისორული ხედვით გადაწყვეტილი ოთარ პერტახიას პიესა „ლიფტში“, მას ალბათ არასდროს დააავიწყდება და მსგავს სიტუაციაში რეფექსურად გაახსენდება მალხაზ აბუალაძის საინტერესო გმირის სენგიმენტალური, თუმცა, იუმორით გაბავებული ვრცელი მონოლოგი... რაზე ეკითხება ილაპარაკოს ლიფტში „გაჭედილმა“ კაცმა? – ყველაფერზე... ცხოვრებისეულ უკუღმართობებზე, ადამიანურ ურთიერთობებზე... და თან იფიქროს, სუპერმელოდიაზე?!.

„სუპერმელოდია“ ახალგაზრდა რეჟისორის სადიპლომო ნამუშევარია... გურამ ბრეგაძემ არგენტინელი დრამატურგის კარლოს ჯოროსტის ეს პიესა 9 დღეში დადგა, რომლის ბიუჯეტიც 20 ლარსაც არ გასცდა. მსახიობის სახლის სანდაზმულ სცენაზე გათამაშებამდე, სპექტაკლის პრემიერა რუსთაველის პრეველ საპყრობილეში შედგა.

**– იცით, პაგიმრები საზოგადოებისგან იმდენად გარიყულნი არიან, რომ ჩვენთვის – შემოქმედებითი ჯგუფისთვის, მნიშვნელოვანი იყო, თუ როგორ მიიღებდნენ ისინი ამ პიესას. სპექტაკლში მათთვის აქტუალური და პროორიგეტული თავისუფლების თემა იქცა. მართალია, ეს არგენტინული პიესაა, მაგრამ თანამედროვე ყოფაში კარჩაკეტილობის პრობლემას გეოგრაფიული საზღვრები არ გააჩნია. როგორც დრამატურგი, ასევე ჩვენც, ფრანც კაფკას გაელენის ქვეშ მოვექეცით... პიესაში შევიტანე ჩემული კორექტივები – აქ ელვის პრესლის მუსიკას „სუპერმელოდიის“ დაგვირთვა მიავინჭე. ასეც უნდა ყოფილიყო, რადგანაც მისი მუსიკა მარად ცოცხალია და ადამიანურ ურთიერთობებზე... ეს ადამიანური ურთიერთობა ეს ... ეს ... ეს ...